

М.А.Н.

Завдання

IV етапу Всеукраїнських
учнівських олімпіад
з навчальних предметів

2023/2024 навчальний рік

ФІЛОЛОГІЯ

Київ — 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР «МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ»

Завдання

IV етапу Всеукраїнських
учнівських олімпіад
з навчальних предметів
2023/2024 навчальний рік

ФІЛОЛОГІЯ

Практикум

Київ
Національний центр
«Мала академія наук України»
2024

Автори:

М. В. Алб, В. Д. Борка, Л. Т. Буднікова, канд. філол. наук, доц., В. Е. Габор, Я. І. Гарасим, д. філол. наук, проф., М. М. Гнатик-Рішко, Р. Б. Голод, д. філол. наук, проф., Г. І. Гримашиевич, канд. філол. наук, доц., Т. О. Дацьо, Н. І. Карайван, М. Ю. Кейс, канд. філол. наук, К. Б. Кіраль, В. О. Колесник, д. філол. наук, проф., Л. В. Косюк, С. Б. Лисогор, М. Р. Мацькович, канд. філол. наук, Ю. П. Орлова, А. А. Певсе, канд. пед. наук, Н. М. Петріца, канд. філол. наук, доц., С. М. Пилипчук, д. філол. наук, проф., Т. М. Полтавська, С. М. Романов, д. філол. наук, проф., Т. І. Сабадаш, В. В. Сабо, А. О. Савенко, канд. філол. наук, М. В. Сіра, І. М. Сітькова, О. О. Сурінова, О. І. Ціпле, канд. пед. наук, Г. І. Шіман, О. С. Шохіна

Відповідальна за випуск:

А. І. Грітчина, канд. пед. наук

Упорядники:

О. В. Роговець, канд. пед. наук, Д. О. Ужвенко

*Рекомендовано для використання в освітньому процесі
рішенням науково-методичної ради
Національного центру «Мала академія наук України»
(протокол № 3 від 26.06.2024)*

Завдання IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних
3-13 предметів. 2023/2024 навчальний рік. Філологія : практикум / М. В. Алб, В. Д. Борка, Л. Т. Буднікова та ін. ; відп. за вип. А. І. Грітчина ; упоряд.: О. В. Роговець, Д. О. Ужвенко. – Київ : Національний центр «Мала академія наук України», 2024. – 272 с.

Практикум, створений для ефективної підготовки учнів до участі в олімпіадах, містить завдання IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з болгарської мови та літератури, мови іврит та єврейської літератури, новогрецької мови та літератури, польської мови, румунської мови та літератури, словацької мови та літератури, угорської мови та літератури, української мови та літератури.

Збірник адресований учням 8–11 класів, педагогічним працівникам, які здійснюють їх підготовку до участі в інтелектуальних змаганнях.

УДК 373

© Алб М. В., Борка В. Д.,
Буднікова Л. Т. та ін., 2024
© Національний центр
«Мала академія наук України», 2024

ЗМІСТ

Вступ	4
БОЛГАРСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА	5
9 клас	6
10 клас	13
11 клас	21
Критерії оцінювання	29
МОВА ІВРИТ ТА ЄВРЕЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА	35
9 клас	36
10 клас	47
11 клас	58
Критерії оцінювання	74
НОВОГРЕЦЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА	77
9 клас	78
10 клас	85
11 клас	94
Критерії оцінювання	102
ПОЛЬСЬКА МОВА	117
9 клас	118
10 клас	123
11 клас	128
Теми усного туру	133
Критерії оцінювання	134
РУМУНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА	135
9 клас	136
10 клас	145
11 клас	156
Критерії оцінювання	166
СЛОВАЦЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА	169
9 клас	170
10 клас	180
11 клас	190
Критерії оцінювання	203
УГОРСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА	209
9 клас	210
10 клас	222
11 клас	231
Критерії оцінювання	243
УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА	245
8 клас	246
9 клас	249
10 клас	255
11 клас	261
Відомості про авторів	268

ВСТУП

Становлення особистості відбувається в культурному просторі, де мова виступає важливим чинником розвитку, головним інструментом комунікації, що дає змогу висловлювати свої думки та почуття. Вона впливає на формування свідомості й ідентичності особистості.

Вивчення мови і літератури різних народів має важливе значення для збереження культурної різноманітності, розвитку толерантності та зміцнення міжкультурного діалогу. Це не лише сприяє ознайомленню з різними культурами, збереженню національних традицій і розширенню світогляду, а й забезпечує глибоке розуміння історичних і культурних контекстів.

Цей збірник олімпіадних завдань створено з метою забезпечення якісної підготовки учнів до Всеукраїнських олімпіад з таких навчальних предметів: болгарська мова та література, мова іврит та єврейська література, новогрецька мова та література, польська мова, румунська мова та література, словацька мова та література, угорська мова та література, українська мова та література.

Під час роботи з посібником учні розвиватимуть мовну інтуїцію, розуміння структури мови, навички читання та розуміння прочитаного, написання власних текстів тощо. Практикум сприяє систематизації та узагальненню знань учнів з мови й літератури, розвитку умінь і навичок аналізувати тексти, виконувати різноманітні філологічні завдання, творчо мислити й аргументувати свою точку зору.

У виданні є завдання для письмових творчих робіт, аудіювання, читання, теми для творів, а також відповіді для самоконтролю, що дасть змогу ефективно оцінити власний прогрес і полегшить підготовку до змагань.

Завдання, що увійшли до збірника, відповідають сучасним вимогам до рівня знань учнів, які вивчають мови національних меншин, та спрямовані на розвиток їхніх мовних, літературних і культурних компетентностей.

Сподіваємось, що запропонований практикум буде корисним учням під час підготовки до олімпіад, допоможе вдосконалити й надалі ефективно застосовувати здобуті знання та вміння на практиці.

Анна Грігчина,
заступниця директора
з методичної роботи НЦ «МАНУ»,
кандидатка педагогічних наук

The background features a series of thin, dark blue diagonal lines radiating from the top left corner. The lower portion of the image is divided into two solid-colored geometric sections: a yellow trapezoid on top and an orange triangle at the bottom left.

БОЛГАРСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

9 клас

I тур (мова)

1. В кое от изреченията НЕ е допусната правописна грешка
(У якому реченні НЕМАЄ орфографічної помилки)?

- А. Не може да се сгреши христоботевският стих.
- Б. „Немили-недраги“ е Иван Вазова повест.
- В. Образът на опълченците е изграден типично по Вазовски.
- Г. Усеца се Христо-Ботевската чувствителност.

2. При коя от изброените двойки думи има отношение както при двойката (У якій з пар слів відношення таке ж, як у наведений парі)?

Истина – лъжа:

- А. умора – почивка;
- Б. съзерцание – наблюдение;
- В. песимизъм – оптимизъм;
- Г. милосърдие – човечност.

3. Кой е антонимът на *кошмарен* в словосъчетанието *кошмарен сън*
(Який антонім до слова «кошмарен» у словосполученні «кошмарен сьн»)?

- А. Дълбок;
- Б. непробуден;
- В. продължителен;
- Г. здрав.

4. С коя дума трябва да се замени подчертаната част, за да НЕ се промени смисълът (Яким словом треба замінити підкреслене слово, не змінюючи смислу)?

Марк Твен е популярен писател.

- А. Незабравим;
- Б. неизвестен;
- В. известен;
- Г. измислен.

5. С кой от изразите може да се замени подчертаното фразеологично словосъчетание, без да се промени смисълът на изречението (*Яким із виразів можна замінити підкреслене фразеологічне сполучення, не змінюючи змісту речення*)?

Идваше от дъжд на вятър, а те разчитаха на неговата помощ.

- А. Дъждовни дни;
- Б. в слънчеви дни;
- В. при силен вятър;
- Г. от време на време.

6. Какво означава фразеологичното словосъчетание *останал от времето на Адам* (*Що означає словосполучення «останал от времето на Адам»*)?

- А. Много голям;
- Б. много силен;
- В. много стар;
- Г. много хитър.

7. Подчертайте обособените части в гатанкита. Отгатнете гатанката (*Підкресліть відокремлені частини в загадці. Відгадайте загадку*).

Чер разбойник – гол и бос, –
като слон е дългонос.
Дългокрак е като щърка –
смуче кръв, бръмчи и хвърка.
Как се казва тоя страшен звяр?

8. Допълнете изречението с подходящите за смисъла му думи (*Доповніть речення відповідними за змістом словами*).

Повече от 50 _____ ще акостира в началото на следващия месец на _____ Варна и ще се представят на най-голямото до момента изложение на вода, организирано в България.

- А. Танкера летище;
- Б. кораба гара;
- В. яхти пристанище;
- Г. самолета аерогара.

9. Коя от подчертаните думи е сгрешена в изречението (Яке з підкреслених слів неправильно в реченні)?

Управителят А. на фирмата обяви Б. че през последния месец продажбите на употребявани В. автомобили рязко са се овеличили Г.

10. Посочете вярното местоимение (Вкажіть правильний займенник).

Докладът, _____ написах, ми отне доста време.

А. Когото;

Б. който;

В. където;

Г. какъвто.

11. В кое от изреченията е спазена граматичната норма за употребата на падежни форми на местоименията (У якому з речень дотримано граматичної норми вживання відмінкових форм займенників)?

А. Можеш ли да познаєш кой ще ни дойде на гости?

Б. Не знам кой си поканила на рождения си ден.

В. Не съм се обаждал на никой от нашия клас.

Г. Вече избрах с кой да прекарам почивните дни.

12. Кои глаголи НЕ можете да поставите в изреченията (Які дієслова НЕ можна вставляти в речення)?

– Вчера ти пак ли...?

– Вчера не, но по-рано често...

А. Писа / пишех;

Б. пя / пеех;

В. чете / четох;

Г. ходи / ходех.

13. Попълнете празните места с форми на глагола в посоченото глаголно време (Заповніть пропуски формами дієслова вказаного у дужках часу).

Вчера Петя _____ (чистя, мин. св. вр.) в стоята си, но сега _____ (отивам, сег. вр.) в сладкарницата.

14. Напишіть правильні определителни членове на думите в скоби (*Напишіть правильний артикль до слів у дужках*).

(Роман) _____ розкрива (живот) _____ на (възрожденски) _____ град в (край) _____ на XIX век.

15. В кое изречение е допусната грешка при членуването (*В якому реченні допущено помилку у вживанні артикля*)?

А. Прибързаният му отговор ме подразни.

Б. Магазинът ще бъде отворен след 1 час.

В. Желая Ви успех на изпита!

Г. Падащия мрак правеше всичко призрачно.

16. С каква функция са използвани запетаите в изречението от повестта „Гераците“ от Елин Пелин (*З якою функцією вжито коми в реченні з оповідання «Гераците» Еліна Пеліна*)?

Пъргав и трудолюбив, той бе работил през целия си живот и бе сполучил да удвои и утрои имотите, останали от баща му.

А. Отделят подчиненото от главното изречение;

Б. отделят обособени части на изречението;

В. отделят вметнати изрази в изречението;

Г. отделят еднородни части в изречението.

17. В кое сложно изречение ще употребите съюза НО (*У якому складному реченні ви використаєте сполучник «но»*)?

А. Планината се изправяше като гигантско чудовище, _____ над нея се издигаше луната.

Б. Учениците станаха нетърпеливи _____ зашумяха.

В. Вълкът побягнал, _____ опашката му била замръзнала в реката и се откъснала.

Г. Така малката сива птичка _____ снежният човек станаха приятели.

18. В текста има пет пропуснати запетаи. Поставете ги (*У тексті пропущено п'ять ком. Розмістіть їх*).

Поучителни истории разказват за това как героите са се сражавали мъжествено решително самоотвержено. Те са се трудили и ден и нощ преодолявайки невероятни препятствия.

19. За всяко празно място изберете най-уместния от изразите и го запишете срещу съответната буква (*До кожного пропуску доберіть найбільш відповідний вираз і запишіть його навпроти відповідної букви*).

Уважаема _____ (А),

Във връзка с _____ (Б) ми участие в Републиканския турнир по шах, който _____ (В) в гр. Киев, моля да ми бъде разрешено _____ (Г), считано от 3 май до 7 май 2017 г.

А. Г-жо Директор, госпожо Директорке, директорке;

Б. идващото, неизбежното, предстоящото;

В. ще се случи, ще се проведе, ще стане;

Г. да пропусна училище, да отсъствам от учебни занятия, да не уча.

20. Прочетете внимателно изреченията и отговорете на въпросите (*Уважно прочитайте речення і дайте відповіді на запитання*).

Щом зърнем поляна, изпъстрена с полюшващи се нежни цветя, ни се иска да отнесем макар и малко от тази приказна гледка. Но нека за миг се вгледаме в малкото крехко цвете, което с невероятна сила и желание за живот е пробило земята, за да разтвори листа и да се усмихне на слънцето. В него ще съзрем огромната фантазия, която е трябвало да се вложи, за да бъде то създадено. И по странната тръпка, и по възбудата, която ни обхваща, ще разберем, че пред нас се изправя могъщата природа със своите тайни. Тайни, които по невероятни и причудливи пътища се vyplъщават в заобикалящата ни красота, избуяваща от всеки един лист, от всяко едно цвете, от съвършения аромат...

20.1. Коя е темата на текста (*Яка тема тексту*)?

20.2. Запишете идеята на дадения текст (*Запишіть ідею тексту*).

20.3. Кое е най-подходящото заглавие за текста (*Який заголовок найбільше підходить до цього тексту*)?

А. Тайни на могъщата природа.

Б. Крехко цвете.

В. Красота на природата.

Г. Приказно зрелище.

20.4. Запишіть стила на дадения текст (*Визначте стиль наведеного тексту*).

20.5. Кое твърдение не е вярно според текста (*Яке твърдження не відповідає тексту*)?

- А. Цветята са създадени с огромната фантазия на природата.
- Б. Природата винаги вълнува човека с красотата си.
- В. Човешките тайни се vyplъщават в заобикалящата ни красота.
- Г. Творческата мощ на природата се разкрива и в цветята.

II тур (література)

1. В коя от понятийните редици е нарушена логиката на изброяване (*У якому з рядків порушена логіка*)?

- А. Романтизъм, символизъм, авангардизъм.
- Б. Разказ, новела, повед.
- В. Епитет, метафора, кулминация.
- Г. Епос, лирика, драма.

2. За фейлетонния жанр НЕ е характерно (*Жанру фейлетон НЕ притаманне*):

- А. епично изображение;
- Б. критичен тон;
- В. публицистична насоченост;
- Г. художествен изказ.

3. Внушенията на коя авторова мисъл от първия фейлетон в „Разни хора, разни идеали“ (Алеко Константинов) са изградени със средствата на метафората (*Які з наведених цитат, взятих з фейлетону Алеко Константинова, побудовані засобами метафори*)?

А. „Изпокапваме от смях, когато почне да бомбардирва несправедливата съдба.“

Б. „...писарите и разсилните ги мачкам като фелдфебел.“

В. „Аз поне, кое чиновник, кое агитацийки, кое туй-онуй, все, знайш, горе-долу ползица за народа.“

Г. „Бошлаф! Подлец ли? Архиподлец ти ставам аз тебе, брайно, ама где она късмет!“

4. В стиховете

А вихъра, кат пътник закъснял,

на прозорците блъскаше, виеше и свиреше през ниския кумин... има

(У наведених віршах є):

А. алегория;

Б. хипербола;

В. сравнение;

Г. анафора.

5. Какви тропи и фигури на езика са подчертаните изрази (До яких тропів і фігур мовлення належать підкреслені вислови)?

Ноцта ражда из мъртва утроба (А)

вековната злоба на роба:

своя пурпурен гняв (Б) –

величав (В).

А. _____

Б. _____

В. _____

6. Напишете есе на тема „*Приятел в нужда се познава*“. Използвайте примери от литературни произведения (*Напишіть есе на тему «Друг пізнається у біді». Використовуйте приклади з літературних творів*).

10 клас

I тур (мова)

1. В кое от изреченията НЕ е допусната правописна грешка (У якому реченні НЕМАЄ орфографічної помилки)?

А. Дървото, което с много любов засадих преди няколко месеца, вече се раззелени.

Б. Бе взето решение тази година повече ученици да участват в олимпиадата по химия.

В. След заседанието съобщи, че е съгласен със всички забележки, отправени към него.

Г. Беше необходимо да изчакам няколко минути, докато лекарът се върне в кабинета.

2. Подчертайте сгрешената форма за множествено число (Підкресліть неправильну форму множини):

А. речник – речници;

Б. плик – плици;

В. бележник – бележници;

Г. прозорец – прозорци.

3. При коя от двойките думи има отношение както при двойката (У якій з пар слів відношення таке ж, як і у поданій парі)?

Статуя – бронз:

А. дреха – плат;

Б. дърво – листа;

В. маса – чиния;

Г. шише – вода.

4. В кой от фразеологизмите съществителното име котка НЕ е част от фразеологично словосъчетание (У якому з фразеологізмів іменник «кіт» НЕ входить до складу фразеологізму)?

А. Обичат се като куче и котка.

Б. Котката се покатери на дървото.

В. Играє си като котка с мишка.

Г. Умилква се като котка.

5. Подчертайте обособените части в гатанкита. Отгатнете гатанката
(*Підкресліть відокремлені частини в загадці. Відгадайте загадку*).

Мальк майстор работлив,

работлив и мълчалив,

все тъче и все преде.

Кога трябва да яде,

върху тънката си прежда

той софрата си нарежда.

6. Заменете подчертаните изрази, за да поправите грешката
(*Замініть підкреслене, виправте помилку*).

Антон има приятел. Антон обича приятеля МУ.

А. си;

Б. на тях;

В. го;

Г. им.

7. В кое от изреченията е сгрешено членуването на съществителните
имена (*У якому реченні допущено помилку у вживанні артикля до іменників*)?

А. Неуважението на снахите дълбоко обиждаше стареца.

Б. Денят се познава от сутринта.

В. Под стряхата на един крак стои петела.

Г. Снегът покрива двора, сламения покрив на кочината, затрънения
плет.

8. В кое време са глаголните форми в изречението (*У якому часі вжито дієслівні форми у реченні*)?

Около кръста си кукерите носят колани с вързани по тях звънци
и саби, с които гонят злото и предизвикват плодородието.

А. Сегашно време;

Б. минало свършено време;

В. минало несвършено време;

Г. бъдеще време.

9. Попълнете празните места с форми на глагола в посоченото глаголно време (*Заповніть пропуски формами дієслова вказаного у дужках часу*).

Когато ми се обади, аз още _____ (съм, мин. св. вр.) вкъщи, но след това _____ (отида, бъд. вр.) на стадиона.

10. Напишете правилните определителни членове на думите в скоби (*Напишіть правильний артикль до слів у дужках*).

Понякога (живот) _____ на (отделни) _____ човек променя (живот) _____ на всички.

11. В кое изречение е допусната грешка при членуването (*У якому реченні допущено помилку у вживанні артикля*)?

А. С хитрост стопанинът разбрал кой е крадецът.

Б. Огънят беше почти загаснал.

В. Случайно научих за странният инцидент.

Г. Той е моят най-добър приятел.

12. Посочете вярното местоимение (*Укажіть правильний займенник*).
Човекът, _____ написах, ми отговори.

А. На който;

Б. на когото;

В. на комуто;

Г. който.

13. Посочете кой съюз може да поставите в изречението (*Укажіть, який сполучник можна поставити в реченні*).

Обичах това място _____ винаги се връщах с радост тук.

А. Затова;

Б. защото;

В. въпреки че;

Г. но.

14. Колко запетаи са пропуснати в изреченията? Напишете ги (*Скільки ком пропущено в реченнях? Вставте їх*).

Магията на парфюма е и в това че всеки път когато го усетим той се превръща за нас в приятно преживяване „заключено“ в изящен флакон и ние изпитваме истинско удоволствие.

15. Като имате предвид информацията от текста, запишете числителното редно име, което е пропуснато в текста (*За інформацією з тексту додайте пропущений числівник*).

Антарктида е континент, обграждащ Южния полюс на Земята. Заема централната част на географския регион Антарктика в Южното полукълбо и е опасан във всички посоки от Южния океан. С площ от приблизително 14 000 000 км² континентът е _____ по големина в света след Азия, Африка, Северна и Южна Америка, и пред Европа и Австралия.

16. Прочетете внимателно изреченията и отговорете на въпросите (*Уважно прочитайте речення і дайте відповіді на запитання*).

– Господин архитектор, всяка една сграда или къща, създадена от вас, неминуемо се запечатва в съзнанието, провокира силно въображението на човека, който я е виждал. Необичайните форми на сградите пораждат множество въпроси. Кой би живял в тези сгради? Въздействието на вашите архитектурни творения е комплексно, често и самата обстановка наоколо е необикновена. Къде се крие причината за това? Какви са вашите първи впечатления, когато се срещате с бъдещите си клиенти?

– Когато избираш мястото, където да живееш, самото то не е ни най-малко необикновено за теб. Това в повечето случаи са терените, които клиентите притежават и желаят да застроят. Когато клиенти се обръщат към мен, те вече са закупили мястото и ме канят да разработя конкретния дизайн. Не става въпрос за моите лични предпочитания към естествените и открити пространства. По-скоро клиентите ми в повечето случаи избират терен, който е доста обичаен и е често срещан по тези места. Първото ми впечатление, когато се срещам с бъдещите си клиенти, е важно. Аз се опитвам да разбера защо те са избрали точно мен за свой архитект, да науча как те искат да живеят, когато става въпрос за къща,

или какви са изискванията им относно сградата, когато става въпрос за друг тип сграда. Водещ е стремежът ми проектът да се превърне в част от средата, да се впише и да функционира добре в нея, да бъде в съзвучие с климата, с гледките, с особеностите на терена.

16.1. Коя е темата на текста (*Яка тема тексту*)?

16.2. Запишете идеята на дадения текст (*Визначте ідею тексту*).

16.3. Кое е най-подходящото заглавие за текста (*Який заголовок найбільше підходить до цього тексту*)?

A. Архитектурна сграда.

B. Особености на строителството на къщите.

B. Стремежите на архитекта.

Г. Необичайни сгради.

16.4. Запишете стила на дадения текст (*До якого стилю належить цей текст*)?

16.5. Кое от посочените твърдения НЕ е вярно според текст (*Яке твердження не відповідає тексту*)?

A. Проектирането на населени места и на открити пространства е една от задачите на архитектурата.

B. Организацията на строителния процес и сроковете за изпълнение не са свързани с архитектурната дейност.

B. Запазените сгради от Средновековието показват, че през тази епоха архитектурата в Европа е имала основно защитна функция.

Г. Различни функционални, технически, обществени и естетически фактори влияят върху архитектурната дейност.

II тур (література)

1. С кое от твърденията НЕ може да бъде продължено изречението (*Який вислів НЕ може бути продовженням речення*)?

Българската литература от първото десетилетие след Освобождението се характеризира с...

- А. интерес към духовния свят на личността;
- Б. обществена ангажираност;
- В. възрожденски дух и ценности;
- Г. критичен патос.

2. Синкретизмът в българската литература. Посочете произведения, които имат характеристики на синкретизъм (*Синкретизм в българската литература. Назви творби, които имат тези признаци синкретизма*).

- А. Паисий Хилендарски „История славянобългарска“.
- Б. П. Р. Славейков „Изворът на Белоногата“.
- В. Христо Ботев „Моята молитва“.
- Г. Иван Вазов „Епопея на забравените“.

3. Срещу заглавието на всяка от творбите напишете цифрата, с която е отбелязан жанрът на творбата (*Против названия каждого из произведений напишите цифру, которой обозначен жанр произведения*).

А. „Пространните жития на св. св. Кирил и Методий“	1. Апокриф
Б. „Ходене на Богородица по мъките“	2. Драма
В. „Изворът на Белоногата“	3. Житие
Г. „Иванко, убиецът на Асен I“	4. Поема

А. _____ Б. _____ В. _____ Г. _____

4. За коя от изброените творби се отнася твърдението, че сатиричното изпълнява особена задача: то изобличава лични недъзи и обществени пороци не само за да посочи нередностите, но и да помогне за тяхното преодоляване и отстраняване (*До якого з перелічених творів належить твердження, що...?*)?

- А. „Да се завърнеш...“.
- Б. „Бай Ганьо“.
- В. „Арменци“.
- Г. „Левски“.

5. Кой от изброените национални герои липсва в пантеона, създаден от „Епопея на забравените“ (*Кого з перерахованих національних героїв немає в пантеоні, створеному «Епопея на забравените»*)?

- А. Раковски;
- Б. Каблешков;
- В. Бенковски;
- Г. Ботев.

6. Каква художествена функция изпълнява заглавието „Епопея на забравените“ (посочете НЕВЯРНОТО твърдение) (*Яку художню функцію виконує назва «Епопея на забравените» (укажіть НЕПРАВИЛЬНЕ твердження)*)?

А. Да загатне авторовото разочарование от налагането на нови ценности в следосвобожденското общество;

Б. да подготви читателя, че ще чете епически произведения;

В. да порицае неблагодарността на съвременниците към героите от близкото минало;

Г. да поясни, че цикълът пресъздава епоха от родната история, в която народът проявява изключително достойнство и героизъм.

7. Във въведението към одата „Левски“ лирическият говорител е (*У вступі до оди «Левски» ліричним оповідачем є*):

- А. поетът Вазов;
- Б. народът;
- В. предателят;
- Г. самият Левски.

8. Романът „Под игото“ пресъздава събития от (*У романі «Под игото» відтворено події з*):

- А. хайдушкото движение в България;
- Б. петвековния период на робството;
- В. организацията и избухването на Априлското въстание;
- Г. българско освободително движение.

9. В откъса: *„Бялата равнина леко се изтегляше и завърташе край нас, смълчаната гора се измъкваше на пръсти назад, най-близките до пътя дървета подтичваха бързо...“*,

е използвано следното изразно средство (В уривку використані такі художні засоби):

- А. олицетворение;
- Б. синекдоха;
- В. символ;
- Г. контраст.

10. Напишете есе на тема *„Език свещен на моите деди...“*. Използвайте примери от литературни произведения (Напишіть твір на тему *«Священна мова пращурів...»*. Використовуйте приклади з літературних творів).

11 клас

I тур (мова)

1. В кое от изреченията НЕ е допусната правописна грешка (В якому реченні НЕМАЄ орфографічної помилки)?

- А. Не може да се сгреша христовотевският стих.
- Б. „Немили-недраги“ е Иван Вазова повест.
- В. Образът на опълченците е изграден типично по Вазовски.
- Г. Усеца се Христо-Ботевската чувствителност.

2. В коя от следните двойки изречения подчертаните думи са антоними (У яких із поданих пар речень підкреслені слова є антонімами)?

А. Ще участвам в поредното училищно мероприятіє. / Привлича ме всяка твоя интересна инициатива.

Б. Умееше да лекува най-различни болести с билки. / След успешно издържания изпит щеше заслужено да ликува.

В. Учителката имаше прекрасен син на десет години. / Два мотоциклета, син и червен, се надпреварваха по шосето.

Г. Дърветата пораснаха високи. / В градината растат ниски храсти.

3. При коя от двойките думи отношението е РАЗЛИЧНО от посочената двойка (У якій із пар слів відношення ВІДМІННЕ від зазначеної пари)?

Адвокат – кантора:

- А. клиент – банка;
- Б. служител – офис;
- В. продавач – магазин;
- Г. лекар – болница.

4. Срещу кой от фразеологизмите НЕ е посочено правилно неговото значение (Проти якого з фразеологізмів НЕПРАВИЛЬНО сформульовано його значення)?

- А. Сизифов труд – безсмислени, безплодни усилия.
- Б. От Адам и Ева – много отдавна.

В. Ахилесова пета – слабо, уязвимо място.

Г. Троянски кон – въображаем враг.

5. С кой от посочените изрази може да се замени подчертаният израз, без да се промени смисълът на изречението (*Яким із наведених виразів можна замінити підкреслений вираз, не змінюючи змісту речення*)?

Задай му въпрос и той ще ти отговори.

А. Предай му въпрос.

Б. Кажи му.

В. Питах го.

Г. Попитай го.

6. Подчертайте обособените части в гатанкита. Отгатнете гатанката (*Підкресліть відокремлені частини в загадці. Відгадайте загадку*).

Цял ден він играя – от зори до мрак.

Скача босо, скача в падналия сняг.

Никой вкѣщи, никой го не кани,

Да го стопли и да го нахрани.

Що е то?

7. В кое от изреченията е сгрешено членуването на съществителните имена (*В якому реченні допущено помилку у вживанні артикля до іменників*)?

А. Юбілярът благодари на своите гости за оказаната чест.

Б. Конят беше доведен от ездача след няколко минути.

В. Спомниха си за учителят, който им преподаваше математика.

Г. Всяка събота пазарът е препълнен с хора от цялата страна.

8. Кое от изброените местоимения трябва да се напише на празното място в изречението (*Який із наведених займенників слід записати на місці пропуску у реченні*)?

Със _____ смелост и жертовготовност опълченците
опрровергават твърдението, че българите са получили свободата си
даром.

- А. Тяхната;
- Б. техните;
- В. своята;
- Г. своите.

9. В кое изречение е употребена кратка форма на притежателно
местоимение (*У якому реченні вжито коротку форму присвійного
займенника*)?

- А. Повиках ти такси.
- Б. Идва твоето такси.
- В. Извикай ми такси!
- Г. Таксито ти дойде.

10. В кое изречение е изразено действие, извършено преди друг
минал момент (*У якому реченні виражається дія, вчинена раніше
минулого моменту*)?

- А. Щях да падна със ските на пистата до хижата.
- Б. Татко беше намазал добре ските ми и те летяха с невероятна
бързина.
- В. Карал съм и друг път по тази писта.
- Г. Голямо веселие цареше на пистата, имаше всякакви хора.

11. Напишете правилните определителни членове на думите в скоби
(*Напишіть правильний артикль до слів у дужках*).

В (непроходими) _____ лес (ръководител) _____
на експедицията откри каменни плочи и всички решиха, че това е
(път) _____ към (изчезнали) _____ град на
индианците.

12. В кое изречение е допусната грешка при членуването
(*У якому реченні допущено помилку у вживанні артикля*)?

- А. Поривът към свободата вдъхновява опълченците.
- Б. Доктора по философия бе поканен на конгрес.

В. Петров беше пратеникът на конгресът.

Г. Повдигна се и въпросът, който тревожеше всички.

13. Поставете правилния съюз в изреченията – *защото, а, че, но* (Поставте правильний сполучник у реченнях – *защото, а, че, но*).

А. Всички искаха да тръгнат към върха, _____ заваля силен дъжд.

Б. Когато стигна до буйната река, момъкът разбра, _____ трябва да търси мост.

В. Бащата ходел на лов, _____ майката гледала къщата и децата.

Г. Река Дунав има много голямо значение, _____ свързва България с много европейски страни.

14. Колко запетаи са пропуснати в изреченията? Напишете ги (Скільки ком пропущено у реченні? Додайте їх).

Слизаше в дълбоките долове вървеше под клоните на старите дъбове и в нападалата шума виждаше или черните зърна на отровно биле или червените шапки на чудновати гъби.

15. Прочетете внимателно следната информационна бележка. Посочете изречението, в което се съобщава новината (*Уважно прочитайте наведена інформаційну примітку. Вкажіть речення, у якому повідомляється новина*).

А. От 22 ноември в Националния исторически музей ще гостува известно съкровище, открито през 1985 г. в с. Рогозен, Врачанско.

Б. То съдържа общо 165 съда, които разкриват различните страни на бита, стопанската дейност и религията на нашите предшественици от IV в. пр. Хр.

В. Предполага се, че съкровището е било притежание на местен тракийски владетелски род от времето на най-големия разцвет и мощ на тракийската култура и тракийските държави на Балканския полуостров.

Г. Рогозенското тракийско съкровище ще бъде няколко месеца на разположение на всички, които желаят да го видят.

16. Прочетете внимателно изреченията и отговорете на въпросите (*Уважно прочитайте речення і дайте відповіді на запитання*).

Йогата е древна и самобитна індійська система от методи за укрєпване на човека и за неговото хармонично развитие. Тя включва практичєски упражнєния за физичєско, психичєско, умствєно, нравствєно, естетичєско и социално самоусвєршенстванє на личността. Производна от санскритския корєн юдж, думата йога се тълкува като єдинєнє мєжду телєсното и духовното у човека. Това індійськє учєнє є възникнало през IV–II в. пр. Хр., като неговите представитєли цєлят чрєз специални упражнєния да постигнат самовглєбяванє и єдинєнє на човека с природата.

За постиганє на самопознанє практикуващите йога разработват мнєжество методи – за контрол на дишанєто, на чувствата и т.н. В основата на йогата є т. нар. „трєєн комплекс“: пози, контролирано дишанє и умствєно сєсредоточаванє. Успєшното практикуванє на йога довежда не само до укрєпване на здравєто, до повишаванє на работоспособността, дисциплинираността и устоячивостта при нервнє напрежєнє, но и до разкриванє на огромни и неподозирани възможности на човєшкия организм и на личността в процєса на нейното самоусвєршенстванє.

16.1. Коя є темата на текста (*Яка тема тексту?*)

16.2. Запишєте идєята на дадєния текст (*Визначтє идєєю тексту*).

16.3. Кє є най-подходящото заглавиє за текста (*Який заголовок найбільше підходить до цього тексту?*)

А. Йога в домашни условия.

Б. Упражнєния по йога.

В. Основаванє на йога.

Г. Йога – система за укрєпване на човека.

16.4. Запишєте стила на дадєния текст (*Визначтє стиль даного тексту*).

16.5. Кє от посочєнитє твєрдєния є вярно за текст (*Якє з наведєних тверджєнь щодо тексту є правильним?*)

- А. В текста се дава точна и ясна дефиниция на понятието йога.
- Б. В текста се регламентират нормите за практикуване на йога.
- В. В текста субективно се критикуват целите на йогата като система.
- Г. В текста се коментира практикуването на йогата като система.

II тур (література)

1. Естетиката на експресионизма е намерила проява в творбата
(Естетика експресіонізму виражена у творі):

- А. „Левски“ на Иван Вазов;
- Б. „Да се завърнеш...“ на Димчо Дебелянов;
- В. „Септември“ на Гео Милев;
- Г. „Албена“ на Йордан Йовков.

2. Срещу заглавието на всяка от творбите напишете цифрата, с която е отбелязан жанрът на творбата (Проти назви кожного з творів напишіть цифру, якою позначено жанр твору).

А. „Гераците“	1. Разказ
Б. „Индже“	2. Повест
В. „Повест“	3. Лирически цикъл
Г. „Зимни вечери“	4. Стихотворение

А. _____ Б. _____ В. _____ Г. _____

3. Кое твърдение е вярно в „Разни хора, разни идеали“
(Яке твердження є правильним щодо твору «Разни хора, разни идеали»)?

- А. Първите две части са като диалог;
- Б. последните три части са в монологична форма;
- В. последната част е написана като диалог;
- Г. всички части са съчетание на диалог, монолог, авторов коментар.

4. Злото, което поклъпва в душите на някои от героите в повестта „Гераците“, е символизирано чрез образа на животно. Кое е то (*Зло, яке проростас в душах деяких героїв повісті «Гераците», символізує образ тварини. Що це?*)

- А. Мечка;
- Б. змия;
- В. свиня;
- Г. вълк.

5. Срещу всяка редица от символни образи отбележете номера на произведението, в което те се срещат (*Навпроти кожної серії символічних зображень позначте номер твору, в якому вони зустрічаються*).

А. борът, дворят, калта	1. „Писмо“
Б. народът, слънчогледите, слънцето	2. „Гераците“
В. сградите, ковачите, старецът	3. „Зимни вечери“
Г. морето, машините, трюмовете	4. „Септември“

А. _____ Б. _____ В. _____ Г. _____

6. Кое от литературните произведения има драматургичен вариант и е поставяно на сцена (*Який із літературних творів має драматургічну версію та поставлено на сцені?*)

- А. „Септември“;
- Б. „Зимни вечери“;
- В. „Албена“;
- Г. „Повест“.

7. В коя от творбите се преразказват стихове от народна песен, споменават се имена на местности и герои от фолклорни предания (*У якому з творів переказуються вірші з народної пісні, згадуються назви місцевостей та персонажі фольклору?*)

- А. „Индже“;
- Б. „Албена“;

В. „Септември“;

Г. „Зимни вечери“.

8. С името на коя европейска столица НЕ се свързват „невероятните приключения“ на Алеко-Константиновия герой Бай Ганьо (З іменем якої європейської столиці НЕ пов'язані «неймовірні пригоди» героя Бай Ганьо Алеко Константинова)?

А. Виена;

Б. Прага;

В. Париж;

Г. Будапеща.

9. Определете художествените средства в подчертаните вирази (Визначте художні прийоми в підкреслених виразах).

Глъхнат сградите, зловещо гледа всяка

с жълти стъклени очи,

оскрежената топола – призрак сякаш –
в сивата мъгла стърчи.

А. Градация и инверсія;

Б. метонимия и метафора;

В. хипербола и синекдоха;

Г. олицетворение и сравнение.

10. Напишіть есе на тема „Хората, които създават бъдещето“. Використовуйте приклади з літературних творів (Напишіть есе на тему «Люди, які творять майбутнє» на прикладах літературних творів).

Критерії оцінювання

9 клас

№ запитання	Правильна відповідь	Бали	Критерії оцінювання
I тур (мова)			
1	А	1	Знання граматичної, морфологічної систем болгарської мови, принципів організації висловлювання, граматичної семантики, основ орфографії, синтаксису та пунктуації, стійких висловлювань, ідіоматичних конструкцій, фразеологізмів, лексико-комунікативних кліше, розуміння автентичних текстів різних жанрів і стилів
2	В	1	
3	Г	1	
4	В	1	
5	Г	1	
6	В	1	
7	Гол и бос, комар	2	
8	В	2	
9	Г	1	
10	Б	1	
11	А	1	
12	В	1	
13	Чисти, отива	2	
14	Романът, живота, възрождения, края	4	
15	Г	1	
16	Б	1	
17	В	1	
18	5 ком	5	
19	Г-жо Директор, предстоящото, ще се проведе, да отсъствас от учебни занятия	4	
20.1	За могучита красива природа	1	

20.2	Да ценим красивото около нас	1	
20.3	А	1	
20.4	художествен	1	
20.5	В	1	
Всього		37	
II тур (література)			
1	В	1	Знання літературних текстів, уміння їх аналізувати й інтерпретувати; рівень здій- снення художньо-ідейного аналізу тексту
2	А	1	
3	Б	1	
4	А, В	2	
5	Метафора, епитет, інверсія	3	
Есе		60	Ступінь повноти вираження теми, міра самостійності виконання роботи, ступінь вияву творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання, до- статня кількість соціо- культурних мовних одиниць для організації вислов- лювання у межах визначеної тематики, логічне, послі- довне викладення матеріалу з дотриманням семантичних і формальних зв'язків між реченнями
Всього		68	
Загалом		105	

10 клас

№ запитання	Правильна відповідь	Бали	Критерії оцінювання
I тур (мова)			
1	А	1	Знання граматичної, морфологічної систем болгарської мови, принципів організації висловлювання, граматичної семантики, основ орфографії, синтаксису та пунктуації, стійких висловлювань, ідіоматичних конструкцій, фразеологізмів, лексико-комунікативних кліше, розуміння автентичних текстів різних жанрів і стилів
2	Б	1	
3	А	1	
4	Б	1	
5	роботлив и мълчалив, пояк	2	
6	А	1	
7	В	1	
8	А	1	
9	бях, ще отида	2	
10	животът, отделния, живота	3	
11	В	1	
12	Б	1	
13	А	1	
14	5 ком	5	
15	пети	1	
16.1	за архитектора и цеговите клиенти	1	
16.2	професионализ ма це архитектора и сложеност в работата	1	
16.3	В	1	
16.4	публицистичен	1	
16.5	В	1	
Всього		28	

II тур (література)			
1	В	1	Знання літературних текстів, уміння їх аналізувати й інтерпретувати; рівень здійснення художньо-ідейного аналізу тексту
2	А	1	
3	1-Б, 2-Г, 3-А, 4-В	4	
4	Б	1	
5	Г	1	
6	Б	1	
7	Г	1	
8	В	1	
9	А	1	
Есе	-	60	Ступінь повноти вираження теми, міра самостійності виконання роботи, ступінь вияву творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання, достатня кількість соціокультурних мовних одиниць для організації висловлювання у межах визначеної тематики, логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних і формальних зв'язків між реченнями
Всього		72	
Загалом		100	

11 клас

№ запитання	Правильна відповідь	Бали	Критерії оцінювання
I тур (мова)			
1	А	1	Знання граматичної, морфологічної систем болгарської мови, принципів організації висловлювання, граматичної семантики, основ орфографії, синтаксису та пунктуації, стійких висловлювань, ідіоматичних конструкцій, фразеологізмів, лексико-комунікативних кліше, розуміння автентичних текстів різних жанрів і стилів
2	Г	1	
3	А	1	
4	Г	1	
5	Г	1	
6	от зори до мрак, горобець	2	
7	В	1	
8	В	1	
9	Г	1	
10	Б	1	
11	непроходимия, ръководителят, път, изчезналия	4	
12	Б	1	
13	но, че, а, защото	4	
14	2 коми	2	
15	А	1	
16.1	за йогата път система	1	
16.2	запознацтво и поза от успешностъ практикуват за йогата	1	
16.3	Г	1	
16.4	публицистичен	1	
16.5	Г	1	
Всього		28	

II тур (література)			
1	В	1	Знання літературних текстів, уміння їх аналізувати й інтерпретувати; рівень здійснення художньо-ідейного аналізу тексту
2	1-Б, 2-А, 3-Г, 4-В	4	
3	В	1	
4	Б	1	
5	1-Г, 2-А, 3-В, 4-Б	4	
6	В	1	
7	А	1	
8	В	1	
9	Г	1	
Есе	-	60	Ступінь повноти вираження теми, міра самостійності виконання роботи, ступінь вияву творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання, достатня кількість соціокультурних мовних одиниць для організації висловлювання у межах визначеної тематики, логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних і формальних зв'язків між реченнями
Всього		75	
Загалом		103	

The background of the image is composed of several geometric elements. The top half is a dark blue field filled with numerous thin, parallel diagonal lines that create a sense of movement and depth. Below this, a large, solid mustard yellow triangle points upwards, partially overlapping the blue area. At the very bottom, a smaller, solid terracotta-colored triangle points upwards, meeting the yellow one. The text is centered within the yellow area.

МОВА ІВРИТ ТА ЄВРЕЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА

9 клас

I тур

I частина (аудіювання)

אולמפיאדה בעברית

כיתה 9

שנת הלימודים 2023/2024

האזנה

האזינו לטקסט המצורף וענו על השאלות הבאות:

1. אנשים שרוצים לקרא...
 - א. הולכים לחפש ספרים בתאטרון
 - ב. כותבים ספרים לבד
 - ג. מחפשים והולכים לספריות
 - ד. מוצאים משחקים עם ספרים
2. בעבר אנשים הלכו לקרא ספרים...
 - א. בספרייה קטנה מאוד עם מוזיקה
 - ב. בספרייה גדולה מאוד ושקטה
 - ג. באתר מיוחד באינטרנט
 - ד. במסעדות

3. בספרייה שקטה אנשים ...

- א. קראו ספרים ודיברו
- ב. לקחו ספר וקראו בשקט
- ג. לקחו מחשב וחיפשו בו ספרים
- ד. קנו ספרים וקראו בבית

4. עכשיו בספריות גדולות ורועשות...

- א. יש ספרנים שאומרים לאנשים "שקט"
- ב. יש אולמות קריאה ג. אין ספריות בכלל
- ד. יש רק מחשבים במקום אנשים

5. בספריות רועשות יש אולמות ש...

- א. אנשים יושבים בשקט וקוראים
- ב. אפשר לקחת קפה, לשבת ולדבר אחד עם השני
- ג. אין אנשים בכלל
- ד. יש הרבה משפחות גדולות עם ילדים

6. מה יש בספריות כאלה בערב אחרי עבודה?

- א. הספריות נסגרות מוקדם
- ב. יש חוגים לכותבים מתחילים
- ג. יש קונצרטים וריקודים
- ד. יש אנשים שמוכרים את הספרים

II частина (читання)

קריאה

קרא כל קטע וענה על השאלות שאחריו:

הרמב"ם

הרמב"ם – רבי משה בן מימון, מפורסם מאוד בעולם היהודי. הוא היה רב, פילוסוף, איש מדע ורופא. הרמב"ם נולד בשנת 1138 בעיר קורדובה בספרד למשפחה יהודית חשובה. בשנת 1165 הגיע הרמב"ם למצרים. במצרים היה הרמב"ם רב וראש הקהילה היהודית. הוא עבד גם כרופא, והיה הרופא הפרטי של המלך. הרמב"ם נפטר (מת) בשנת 1204 במצרים.

הרמב"ם כתב הרבה ספרים בשפה הערבית. אבל את הספר הגדול ביותר שלו, 'משנה תורה', הוא כתב בעברית. בספר 'משנה תורה' כתובים כל החוקים והמצוות של העם היהודי לפי נושאים, ב- 14 חלקים. הספר כתוב בעברית פשוטה, וכל אחד יכול להבין אותו. עד היום, יהודים בכל העולם קוראים בספר הזה.

הרמב"ם כתב גם מכתבים רבים ליהודים שגרו בתימן ובצפון אפריקה. במכתבים יש תשובות לשאלות שאנשים שאלו אותו, וגם עצות טובות.

הרמב"ם כתב הרבה ספרים על רפואה ובריאות, וגם היום אנשים קוראים בספרים שלו. הוא כתב שהסיבה למחלות היא אכילה לא נכונה, כדי להיות בריאים חשוב מה אוכלים וכמה אוכלים. בערים רבות בישראל יש רחובות ובתי ספר על שם הרמב"ם. בחיפה יש בית חולים גדול: 'בית חולים רמב"ם'.

1. איך קראו לאביו של רמב"ם?

- א. נחמן
- ב. משה
- ג. מימון
- ד. אהרון

2. היכן נולד הרמב"ם?

- א. במצרים
- ב. בספרד
- ג. בישראל
- ד. בתימן

3. מה כתוב בספר "משנה תורה"?

- א. חוקים ומצוות לפי נושאים
- ב. עצות על רפואה
- ג. איך לחיות חיים בריאים
- ד. תשובות לשאלות של אנשים

4. לפי מה מחולק ספר "משנה תורה"?

- א. לפי סדר האותיות
- ב. לפי סדר כרונולוגי
- ג. לפי רמת הקושי
- ד. לפי נושאים

5. מהי הסיבה למחלות לפי דעת הרמב"ם ?

- א. חוסר בספורט
- ב. לחץ ומתח
- ג. אכילה לא נכונה
- ד. גנטיקה לא מוצלחת

6. מה יש בערים רבות בישראל לזכר

הרמב"ם?

- א. רחובות ובתי ספר
- ב. אוניברסיטה לרפואה
- ג. בית כנסת
- ד. בית מדרש

קטע ב': (10 נק' בסה"כ)

בול הדואר הראשון

היום כולם משתמשים בבול כדי לשלוח מכתב, אבל לא תמיד זה היה כך. בול הדואר הראשון בעולם יצא בבריטניה (באנגליה) בשנת 1840. עד אז, מי שקיבל מכתב, היה צריך לשלם עבורו בין 4 ל-6 פני, לפי המרחק. מקבל המכתב יכול היה להחליט אם הוא רוצה לשלם ולקבל את דבר הדואר. לא תמיד אנשים שקיבלו מכתב היו מוכנים לשלם עבורו.

האיש שהמציא את הבול הוא סר רולנד היל. רולנד היל היה המנהל הכללי של הדואר בבריטניה. הוא פרסם מאמר בשם 'רפורמה במשרד הדואר'. במאמר הוא הציע שיטה חדשה לשליחת מכתבים: מי ששולח מכתב משלם מראש לבית הדואר ומקבל בול, שהוא קבלה על התשלום. רולנד היל חשב, שתשלום קבוע ונמוך, פני אחד, יגרום לאנשים רבים לשלוח מכתבים. אולם, מנהלי בתי הדואר התנגדו להצעה. הם לא רצו להפסיד כסף, כי עד אז הם קיבלו תשלום גבוה מאוד עבור שליחת מכתבים. בסופו של דבר, רוב האנשים בבריטניה היו בעד ההצעה של רולנד היל, והבול הראשון בעולם הופיע. שמו היה 'הפני השחור'. על הבול הייתה תמונה של המלכה ויקטוריה.

הבולים גרמו לשינוי גדול במערכת הדואר העולמית וסר רולנד היל נחשב ל"אבי הדואר המודרני". ברזיל הייתה המדינה השנייה שהשתמשה בבולים. במשך הזמן, הבולים התקבלו בכל העולם. אז גם התחיל התחביב (הופי) הפופולארי בעולם – איסוף בולים.

1. מי המציא את בול הדואר הראשון?

- א. המלכה ויקטוריה
- ב. מנהלי בתי הדואר בעולם
- ג. שלמה המלך
- ד. סר רולנד היל

2. איפה המציאו את הבול הראשון?

- א. בצרפת
- ב. בבריטניה
- ג. באמריקה
- ד. בישראל

3. עד שנת 1840 מי שילם בבריטניה על המכתבים?

- א. מי שקיבל את המכתבים
- ב. מי ששלח את המכתבים
- ג. בתי הדואר
- ד. לא עלה כסף לשלוח מכתבים

4. מי התנגד ל"רפורמה במשרד הדואר"?

- א. אנשים ששלחו מכתבים
- ב. אנשים שקיבלו מכתבים
- ג. מנהלי בתי הדואר
- ד. רולנד היל

5. כמה עלה הבול החדש אחרי הרפורמה?

- א. 4-6 פני
- ב. פני אחד ג. בחינם
- ד. 6 פני

6. איך נקרא סר רולנד היל?

- א. מנהל בית הדואר הראשון
- ב. ממציא הבולים
- ג. אבי הדואר המודרני
- ד. אוסף הבולים הגדול בעולם

קטע ג': (10 נק' בסה"כ)

ים המלח – אתר מרפא מיוחד

ים המלח הוא אגם סגור ומלוח ממזרח למדבר יהודה – בין ישראל לירדן. הוא נמצא במקום הנמוך ביותר בעולם. זהו אחד ממקומות המְרַפָּא החשובים בעולם. מכל העולם מגיעים חולים לים המלח כדי להתרפא. הטיפולים באתרי המרפא בים המלח כוללים: רחצה במים מינרליים, פיזיותרפיה ועוד. באירופה יש הרבה אתרי מרפא טובים, אבל ים המלח הוא, כנראה, הטוב מכולם. זאת, הודות למים המיוחדים והודות לאקלים ולמיקום המיוחד, 400 מטר מתחת לגובה פני הים. איכות מים ים המלח היא מהגבוהות ביותר בעולם. בשל האחוז הגבוה של המינרלים במים, הרחצה בהם עוזרת לריפוי מחלות עור. הטמפרטורות הגבוהות באזור גורמות להתאדות של מי הים. מעל הים יש רוב הזמן 'עננה' של אדים, שעוצרת את קרני השמש המזיקות, ולכן, קרני השמש באזור ים המלח אינן פוגעות בעור הגוף. הלחץ הגְרוּמָטְרִי שם הוא הגבוה ביותר בעולם, וידוע כי לחץ ברומטרי גבוה ומזג אוויר חם, מרגיעים כאבים. בגלל המיקום הנמוך של ים המלח, האוויר באזור עשיר בחמצן (O_2), ולכן חולים שסובלים ממחלות נשימה מרגישים שם טוב, ויכולים לבצע פעולות הדורשות מאמץ. בנוסף לכך, אזור ים המלח מפורסם בבזץ שחור, שבו משתמשים בעיקר להקלת כאבים, לטיפול במחלות עור ולטיפולים קוסמטיים. הרופאים מציינים, כי הטיפולים השונים הניתנים בים המלח אינם מרפאים את המחלות, אלא מביאים להקלה או להפסקה זמנית של המחלות. היתרון העיקרי שלהם שהם לא מכאיבים, ואינם גורמים לתופעות לוואי.

1. היכן נמצא ים המלח?

- א. בצפון ישראל
- ב. במצרים
- ג. ממזרח למדבר יהודה
- ד. בירדן

2. מהיכן מגיעים אנשים לים המלח?

- א. מישראל
- ב. מכל העולם
- ג. מאזור מדבר יהודה
- ד. מארופה

3. מדוע ים המלח הוא אתר מרפא מיוחד?

- א. בזכות המים, האקלים והמיקום
- ב. בזכות הטמפרטורה של המים
- ג. בזכות הבוץ השחור
- ד. בזכות האנשים שגרים שם

4. מדוע אנשים מגיעים לים המלח?

- א. כדי להקל את המחלות שלהם
- ב. כדי להחליף אווירה ולנוח
- ג. כדי לרפא את המחלות שלהם
- ד. כדי לפגוש אנשים מכל העולם

5. מהו מיקום ים במלח?

- א. גובה פני הים
- ב. 10 מטר מעל פני הים
- ג. 400 מטר מתחת פני הים
- ד. 600 מטר מתחת פני הים

6. מה מיוחד באזור ים המלח?

- א. נמצא באזור הקר ביותר בעולם
- ב. נמצא באזור גבוה
- ג. הטמפרטורת שם הנמוכות בעולם
- ד. נמצא במקום הנמוך ביותר בעולם

העיר חולון

חולון היא עיר גדולה על יד תל אביב. קוראים לה **חולון**, כי בנו אותה על חולות על יד הים. הקימו (בנו) את חולון בשנת 1940. בשנים הראשונות חולון הייתה ישוב קטן והיו בה חמש שכונות. בהתחלה, החיים היו קשים ומסוכנים. גרו בה מעט אנשים בשכונות רחוקות. אחר-כך הגיעו לחולון הרבה עולים חדשים, בנו בה שכונות חדשות ומפעלים, והיא גדלה מאוד. היום חולון היא עיר גדולה ויש בה 170,500 תושבים. בשנים האחרונות, ראש העיר של חולון עשה בעיר דברים למבוגרים ולילדים: בחולון יש מוזיאון לילדים מגיל שנתיים וחצי עד גיל 11. יש בה גם פארקים לילדים. בפארקים האלה יש גני משחקים וכל גן "מספר" סיפור ילדים מפורסם. ולכן השם שנתנו לפארקים הוא "גני סיפור". לחולון קוראים גם "עיר הילדים" הישראלית. בחולון יש מוזיאונים וגם תיאטרון. בחגים יש בעיר פסטיבלים ובאים אנשים מכל הארץ. בחולון נמצאת הספרייה הגדולה ביותר בארץ וכל התושבים יכולים לקרוא בה. חולון היא עיר יפה ונקייה מאוד והיא קיבלה פרסים רבים.

1. מדוע נקראת העיר חולון?

- א. כי בנו אותה ליד חיפה
- ב. כי בנו אותה על חולות ליד הים
- ג. כי בנו אותה ליד תל אביב
- ד. כי לא מצאו שם אחר

2. כמה שכונות היו בחולון בשנים הראשונות?

- א. 2
- ב. 6
- ג. 5
- ד. 1

3. מדוע נקראים הפארקים בחולון "גני סיפור"?

- א. כי כל גן "מספר" סיפור ילדים מפורסם
- ב. כי בגן מספרים לילדים סיפור כל שעה
- ג. כי בגן יש פרחים מיוחדים שמספרים סיפור
- ד. כי בגן אין משחקים רק ספרים

4. איך נקראת העיר חולון?

- א. עיר חולות הים
- ב. עיר הסיפורים
- ג. עיר המוזיאונים
- ד. עיר הילדים

5. מהיכן מגיעים אנשים לפסטיבלים בחולון?

- א. מכל הארץ
- ב. מהעיר חולון
- ג. ממרכז ישראל
- ד. מכל העולם

6. בחולון נמצאת...

- א. המוזיאון הגדול בישראל
- ב. הספרייה הגדולה בישראל
- ג. הפארק הגדול בישראל
- ד. בית הספר היפה בישראל

II тип

Письмова творча робота

כתיבה:

בחר רק נושא אחד וכתוב עליו לפחות 16 משפטים:

1. כתוב על חג יהודי, מקור החג ומנהגיו.
2. כתבו על מקום אידיאלי שבו הייתם רוצים לטייל.
3. ספר על חמישה מקומות חובה לתייר באוקראינה.

[illegible]

10 клас

I тур

I частина (аудіювання)

אולמפיאדה

בעברית

כיתה 10

שנת הלימודים 2023/2024

האזנה

1. בית הספר "חינוך ואדמה" מיוחד כי ...

א. אין שם שיעורים

ב. מאמינים שצריך לפתח את הקשר בין אדם לאדמה

ג. המורים שלהם אומנים

ד. יש טיולים כל יום

2. תלמידים בבית הספר " חינוך ואדמה " ...

א. לומדים וגרים בבית הספר במשך השבוע ובסוף השבוע

חוזרים הביתה

ב. גרים בבית עם ההורים וכל יום נוסעים לבית הספר

ג. לומדים אונליין

ד. המורים נוסעים לכל אחד מהתלמידים הביתה

3. לתלמידים בבית הספר...

א. יש לימודים כל היום

ב. יום אחד הם לומדים, יום שני הם עובדים

ג. בחלק הראשון מהיום הם עובדים ובחלק השני מהיום הם עובדים

ד. חצי מהיום הם עובדים ובחצי השני הם לומדים

4. התלמידים בבית הספר " חינוך ואדמה" לומדים...

א. רק מקצועות רגילים

ב. מקצועות שיש בכל מיני בתי ספר וגם

מקצועות מיוחדים

ג. רק מקצועות

מיוחדים

ד. רק מקצועות

במחשב

5. איזו מגמה יש בבית הספר " חינוך ואדמה?"

א. תוכנית על אומנות

ב. תוכנית על לימודים בחקלאות

ג. תוכנית של כתיבה וקריאה

ד. תוכנית על טכנולוגיות חדשות

6. הדס חושבת ש...

א. היום מספר החקלאים קטן

ב. אין מספיק מורים בחקלאות

ג. יש יותר מדי אנשים עם החלום שלה

ד. עובדים בעיקר בחקלאות

II частинна (читання)

קריאה

קרא כל קטע וענה על השאלות שאחריו:

מוזיאון ישראל

מוזיאון ישראל הוא המוזיאון הגדול והחשוב ביותר בישראל ואחד המוזיאונים החשובים בעולם. זהו מוזיאון לארכיאולוגיה, לאומנות ולאומנות יהודית. המוזיאון נמצא בירושלים. פתחו אותו בשנת 1965.

המבקרים במוזיאון יכולים ללמוד על ההיסטוריה של ארץ ישראל. במוזיאון יש דברים עתיקים שמצאו בארץ ישראל: כלים, מטבעות (כסף) וספרים מתקופות שונות. במוזיאון נמצא "היכל הספר". ב"היכל הספר" אפשר לראות ספרים עתיקים, ספרים שכתבו אנשים שגרו לפני 2000 שנה במדבר על יד ים-המלח וגם ספרי תנ"ך עתיקים.

במוזיאון יש אומנות יהודית מכל העולם. לדוגמה: חנופיות, הגדות של פסח ובגדים שלבשו בחתונה. יש גם דגמים (מודלים) של בתי כנסת מכל העולם. כך אפשר ללמוד על החיים היהודיים בארצות שונות.

במוזיאון יש גם אומנות מודרנית: תמונות של ציירים ישראלים וציירים יהודים מכל העולם. אפשר לראות תמונות של ציירים מפורסמים מאירופה, תמונות קלאסיות ותמונות מודרניות. כל שנה מגיעים למוזיאון יותר מ-950 אלף מבקרים - ישראלים ותיירים.

1. למה מיועד מוזיאון ישראל?

- א. לארכיאולוגיה ואומנות יהודית
- ב. למדע
- ג. להסטוריה
- ד. לביולוגיה

2. היכן נמצא מוזיאון ישראל?

- א. ירושלים
- ב. תל אביב
- ג. פריז
- ד. ניו יורק

3. מה אפשר לראות במוזיאון?

- א. דברים עתיקים ואומנות יהודית מכל העולם
- ב. פרחים עתיקים מארץ ישראל
- ג. דברים עתיקים שמצאו בישראל
- ד. דברים חדשים שאוספים בישראל

4. מה יש ב"היכל הספר" במוזיאון ישראל?

- א. ספרים חדשים שמתפרסמים בישראל
- ב. ספרים שאסור למכור בחנויות ספרים
- ג. ספרים עתיקים
- ד. ספרים שלא סיימו לכתוב

5. מי מבקר במוזיאון ישראל?

- א. הסטוריונים
- ב. ישראלים מכל הארץ
- ג. ישראלים ותיירים
- ד. עיתונאים

6. מה אפשר ללמוד מהחנוכיות, מהבגדים ומבתי הכנסת במוזיאון?

- א. על היהודים שגרו בארץ ישראל
- ב. על העלייה לארץ בתקופת קום המדינה
- ג. על החיים היהודים בארצות השונות
- ד. על אומנות יהודית

איך לעבור את החורף בשלום?

החורף בישראל אמנם קצר מאוד ולא כל-כך קר, ובכל זאת, אנשים חוששים ממחלות כמו שפעת, דלקות שונות, נזלת ועוד. כל שנה כ-10% מהמבוגרים וכ-20% מהילדים נפגעים משפעת, ממצב רוח דיכאוני וממחלות אחרות.

מתברר, כי ניתן להקטין את הסיכוי לחלות, אם נוקטים מספר פעולות די פשוטות. עם החורף בא התיאבון – בעיקר לפחמימות פשוטות: סוכרים, ממתקים ושוקולד. הפחמימות הפשוטות אמנם מחממות את הגוף ומשפיעות לטובה על מצב הרוח ואלה תורמים לבריאות, אבל אכילה רבה שלהן גורמת להשמנה. בשל כך, רצוי לאכול פחמימות מורכבות כמו, פסטה, לחם מחיטה מלאה, אורז מלא ועוד. על פי הרפואה הסינית מומלץ לאכול מזון בעל אנרגיה מחממת, שישמור על חום הגוף. לכן כדאי להוציא, למשל, את הירקות והפירות מהמקרר כשעה לפני שאוכלים אותם. גם לאופן הבישול יש חשיבות. בחורף עדיף לאכול תבשילים שהתבשלו זמן ממושך בחום נמוך, למשל מרקים וחמין.

בחורף מומלץ לשתות הרבה. שתייה של מיצים טבעיים (תפוזים, אשכוליות) מונעת התייבשות ומחזקת את המערכת החיסונית. חשוב לעשות פעילות ספורטיבית, היא משפרת את מצב הרוח ואת המצב הבריאותי. חוקר מאוניברסיטת דרום קרוליינה מצא כי הסיכויים של אנשים שעושים ספורט להצטנן קטנים בכ-20% מאנשים שאינם מתאמנים.

שינה סדירה ומנוחה גם הן מחזקות את המערכת החיסונית במלחמה נגד חיידקים ווירוסים.

1. החורף הישראלי הוא...
א. קצר מאוד אך קר מאוד
ב. קצר מאוד ולא כל כך קר
ג. ארוך מאוד וקר ד. ארוך מאוד אך לא כל כך קר

2. איך ניתן להקטין את הסיכוי לחלות?
א. אכילה כל 3 שעות
ב. אכילת מאכלים קרים
ג. אכילה בריאה, שתיה וספורט
ד. לא לעשות ספורט בחורף

3. האם מומלץ בחורף לאכול פחמימות פשוטות?
א. כן זה משפיע על מצב רוח טוב
ב. כן זה מחמם את הגוף
ג. לא כי זה גורם להשמנה
ד. לא כי זה פוגע בתאבון

4. איזה מזון מומלץ לפי הרפואה הסינית?
א. בעל אנרגיה מחממת
ב. מזון מתוק
ג. מזון בלי סוכר
ד. מזון מוצק

5. מהו אופן הבישול המומלץ בחורף?
א. בישול קצר ב. ללא בישול
ג. בישול בחום גבוה ד. בישול ממושך בחום נמוך

6. שינה סדירה ומנוחה עוזרים ל...
א. חיזוק מערכת החיסון בגוף
ב. העלאת האנרגיה
ג. מצב רוח טוב
ד. לפעילות ספורטיבית יעילה

חומוס – המאכל הישראלי

החומוס הוא מאכל אהוב על הישראלים, והוא מרכיב מרכזי בתפריט הישראלי. בישראל אוכלים חומוס עם ביצה, עם בשר וגם עם פטריות. אוכלים את החומוס קר או חם, עושים ממנו כדורי-פלאפל, ומגישים אותו בארוחות חגיגיות, ארוחות משפחתיות, במסעדות ובאירועים. הישראלים טוענים שאכילת חומוס משפרת את ההרגשה, מרגיעה, ואפילו גורמת לאושר.

לאחרונה בדקו חוקרים ישראלים מהו 'סוד' החומוס. צוות החוקרים כלל ארכיאולוג, מומחה לגנטיקה, בוטניקאי ותזונאי. החוקרים גילו, כי כבר לפני אלפי שנים בחרו אנשים לגדל סוג מיוחד של חומוס טבעי. התברר, כי בחומוס המסוים הזה יש כמות גדולה ביותר של חומר מיוחד הגורם להרגשה טובה: הרגשת רוגע ואושר.

מסתבר שהחקלאים בזמן העתיק בחרו לגדל את הסוג המיוחד של החומוס בלי להבין את התהליך הכימי והביולוגי שגורם לשיפור ההרגשה כאשר אוכלים אכילת החומוס. הם ידעו לבחור את המזון הזה באופן אינטואיטיבי, כפי שבעלי-חיים יודעים ומרגישים מה הם צריכים לאכול. התגלית הזו הפתיעה את החוקרים, מכיוון שעד עכשיו חשבו שהבחירה לגדל גידולים מסוימים הייתה רק בהתאם לתנאי האקלים, לגודל שלהם ולכך שהם זמינים בטבע.

בראיון עם בעלי מסעדות אמרו כמה מהם: "התכונות המיוחדות של החומוס ידועות. אילו החומוס לא היה גורם להרגשה טובה, אי אפשר היה להסביר את התורים הארוכים מחוץ למסעדה".

1. מהו המאכל האהוב על הישראלים?

- א. בשר
- ב. פטריות
- ג. פלאפל
- ד. חומוס

2. אכילת חומוס...

- א. מפחיתה את התאבון
- ב. משפרת את ההרגשה, מרגיעה וגורמת לאושר
- ג. פוגעת בבריאות
- ד. מומלצת פעם בחודש בלבד

3. מתי בישראל אוכלים חומוס?

- א. בארוחות, במסעדות ובארועים
- ב. בבתי הספר
- ג. במסעדות יוקרה
- ד. בבית

4. מהו סוד החומוס?

- א. אוכלים אותו בכל מקום
- ב. יש בו כמות גדולה של חומר הגורם לאושר
- ג. אפשר לאכול אותו חם או קר
- ד. המחיר שלו זול

5. החקלאים בחרו לגדל את הסוג המיוחד של

החומוס...

- א. בגלל שהם זמינים בטבע
- ב. בגלל המחיר הנמוך
- ג. באופן אינטואיטיבי
- ד. בגלל תנאי האקלים

6. מדוע יש תורים ארוכים מחוץ למסעדות

החומוס?

- א. בגלל המחיר הנמוך
- ב. בגלל שאפשר לאכול חומוס בכל שעות היום
- ג. בגלל ההרגשה הטובה אחרי אכילת חומוס
- ד. בגלל שאפשר לאכול חומוס עם חברים

הלן קלר

הלן קלר הייתה אישה חשובה ומפורסמת באמריקה ובכל העולם.

הלן קלר נולדה בארצות-הברית בשנת 1880. כאשר הייתה בת שנה וחצי היא הייתה חולה מאוד, ומאז הייתה עיוורת (לא ראתה) וחירשת (לא שמעה). עד גיל 7 היא לא הייתה בקשר עם בני המשפחה או עם חברים בגלל המצב שלה. ההורים שלה חיפשו מורה מיוחדת בשבילה. הם הכירו מורה צעירה בשם אן סאליבן. המורה אן החליטה ללמד את הלן "לדבר" ו"לשמוע" עם הידיים.

הלן הקטנה עברה לגור עם אן סאליבן. אן "כתבה" מילים על היד של הלן, והילדה הקטנה הרגישה אותו, ו"כתבה" אותו שוב על היד של אן. אן גם לימדה את הלן לשים את היד שלה על הפה של האנשים שדיברו איתה, ולהרגיש את הקולות. כך למדה הלן "לדבר" עם אנשים ולהבין אותם.

הלן קלר למדה באוניברסיטה, וסיימה את הלימודים בהצלחה. היא כתבה ספרים על החיים המיוחדים שלה, ועזרה לאנשים עיוורים וחירשים בכל העולם. אן סאליבן הייתה המורה של הלן קלר וגם החברה שלה, ועזרה לה בנסיעות בעולם במשך 49 שנים.

הלן קלר מתה בשנת 1968. עד היום הלן קלר היא דוגמה וסמל לאדם שמצליח להתקדם למרות הבעיות והקשיים שלו. בכל העולם יש בתי-ספר, רחובות וארגונים על שמה.

1. הלן קלר נולדה:

- א. עיוורת וחירשת
- ב. עיוורת
- ג. ילדה בריאה
- ד. חירשת

2. מדוע ההורים של הלן חיפשו לה מורה מיוחדת?

- א. כי היא הייתה חכמה מאוד
- ב. כי היה לה קשה ללמוד
- ג. כי היא לא הייתה בקשר עם חברים
- ד. כי הלן רצתה ללמוד אנגלית

3. המורה של הלן לימדה אותה:

- א. אנגלית ומתמטיקה
- ב. איך לתקשר עם חברים
- ג. ללכת בלי עזרה
- ד. "לדבר" ו"לשמוע" עם הידיים

4. איך הלן למדה "לדבר" עם אנשים?

- א. היא הרגישה עם היד את הקולות
- ב. היא הריחה את האנשים
- ג. היא שמעה קולות בודדים
- ד. היא ניחשה מה אנשים אומרים

5. הלן קלר כתבה ספרים על...

- א. איך חירשים לומדים לשמוע
- ב. איך להיות בקשר עם חברים
- ג. על החיים המיוחדים שלה
- ד. מדוע נולדה עיוורת חירשת

6. הלן קלר היא דוגמא וסמל לאדם ש...

- א. התחיל לראות בגיל מבוגר ולמד לקרוא
- ב. נולד חירש אך הצליח לשמוע
- ג. מצליח להתקדם למרות הבעיות
- ד. הקים משפחה למרות המגבלות

II тип

Письмова творча робота

כתיבה:

בחר רק נושא אחד וכתוב עליו לפחות 16

משפטים.

1. אומרים שהעישון מזיק לבריאות, ולכן אסור לפרסם סיגריות. האם לדעתכם אסור לפרסם מה שמזיק לבריאות? הסבירו מדוע?
2. אנשים מדברים שפות שונות. בעולם יש אנשים שמדברים יותר משפה אחת ויש אנשים שמדברים רק את שפת האם. מה אתם חושבים, למה יש אנשים שלא רוצים ללמוד יותר משפה אחת? האם אתם חושבים שחשוב לדבר וללמוד יותר שפות בעולם המודרני? תסבירו איך ישתנה העולם אם האנשים ידברו הרבה שפות.
3. מה התחביב שלך? למה זה מעניין אותך? למה חשוב תחביב בחיים של אנשים? מה חושבים החברים והמשפחה שלך על התחביב שלך?

[illegible]

11 клас

I тур

I частина (аудіювання)

**אולמפיאדה
בעברית כיתה
11**

שנת הלימודים 2023/2024

האזנה

1. רם אורן בבית הספר היה טוב ב...

- א. מדע
- ב. ספרות
- ג. ספורט
- ד. במחשבים

2. ההורים של רם אורן אמרו ש...

- א. הספרים תמיד מביאים כסף הביתה
- ב. צריך להיות רופא או עורך דין
- ג. כדאי להיות ספורטאי
- ד. לא צריך לעבוד בחיים

3. על מה רם אורן היה צריך לכתוב בתחרות הסיפורים?

- א. על בית הספר שהוא למד בו
- ב. על המשפחה שלו
- ג. על החיים שלו
- ד. הוא לא רצה להשתתף בתחרות

4. כשרם אורן נסע לקיבוץ לדוד שלו הוא...

- א. נח כל הקיץ
- ב. עבד בשדות
- ג. הוא עבד בברכות הדגים עם הדוד שלו
- ד. הוא צייר את התמונות

5. הדוד של רם אורן רצה לעבוד...

- א. בברכות הדגים של הקיבוץ
- ב. באוניה גדולה בים הגדול כמו דייג
- ג. בשדות כמו חקלאי
- ד. בחנות הדגים

6. איך נקרא הסיפור של רם אורן שהוא שלח לתחרות?

- א. " הקיץ שלי "
- ב. " מה טוב בעבודה בקיבוץ "
- ג. " החלום של הדייג העצוב "
- ד. " חיים בקיבוץ "

7. למה אמא של רם אורן נסעה לירושלים?

- א. לפגוש ולדבר עם החברה שלה על ילד שכותב סיפורים
- ב. לחפש בית ספר חדש לרם
- ג. היא טיילה שם
- ד. נסעה לבקר את המשפחה

8. החברה של אמא אמרה ש...

- א. הסיפור של רם לא מעניין
- ב. לילד יש כישרון

ג. יש לה שמלה חדשה ויפה
ד. רם צריך להיות רק רופא או עורך דין

9. ההורים של רם אורן החליטו...
א. שהוא צריך להפסיק לכתוב סיפורים
ב. ללכת לבית ספר אחר
ג. לא לעצור אותו ולתת לו לכתוב
ד. שהוא צריך להיות דייג בקיבוץ

II частинна (читання)

קריאה

העיר ראשון לציון

ראשון לציון היא העיר הרביעית בגודלה בישראל, וחיים בה כ-230,000 תושבים. העיר נמצאת במרכז הארץ על-יד העיר חולון והעיר נס ציונה, על-יד חוף הים.

ראשון לציון נוסדה (נולדה) ביום ט"ו באב תרמ"ב – 31 ביולי 1882, והייתה יישוב חקלאי. את היישוב הקימה קבוצה של 17 עולים חדשים מרוסיה, שנקראו 'חובבי ציון'.

ההתחלה הייתה קשה. לתושבים הראשונים לא היה ידע בחקלאות (בעבודת האדמה). הם קנו אדמה לא מתאימה לחקלאות, ובאזור לא היו מים. הברון רוטשילד, שהיה יהודי עשיר מאוד, ראה את המצב הקשה, והחליט לעזור להם. הוא שלח כסף ואנשים בעלי ידע חקלאי כדי לעזור לתושבים לחפש מים, לנטוע ולגדל גפנים (ענבים). הוא בנה במקום מפעל יין – יקב 'כרמל מזרחי'.

החינוך והתרבות העבריים בארץ ישראל התחילו בראשון לציון: בשנת 1886 הקימו במושבה את בית הספר העברי הראשון 'חביב', ובו לימדו רק בעברית. אליעזר בן-יהודה וחבריו המורים שגרו במקום, כתבו לתלמידים את ספרי הלימוד הראשונים בעברית. גם את התזמורת הראשונה – 'האורקסטרה של ראשון' – הקימו בראשון לציון. התזמורת הופיעה ב'בית העם' ובגן הציבורי.

כיום ראשון לציון היא עיר של מסחר, תרבות ובילויים. בעיר יש היכל תרבות מודרני. מתקיימים בו הצגות, מופעים וקונצרטים, ו'התזמורת הסימפונית ראשון לציון' מנגנת בו. במערב העיר יש פארק שעשועים גדול לילדים, ועל-ידו חוף ים וטיילת.

1. ראשון לציון היא העיר...
 - א. בגדולה ביותר בישראל
 - ב. בקטנה ביותר בישראל
 - ג. הרביעית בגודלה בישראל
 - ד. החמישית בגודלה בישראל

2. מתי הקימו את ראשון לציון?
 - א. ב-31 ביולי 1882
 - ב. ב-31 ליוני 1882
 - ג. לפני ראש השנה 1882
 - ד. ב-1 לנואר 1882

3. שכנתיה של העיר ראשון לציון הן הערים:
 - א. חולון ובת ים
 - ב. חולון ונס ציונה
 - ג. נס ציונה ורחובות ד. חולון וירושלים

4. ראשון לציון נמצאת על יד...
 - א. מוזיאון האומנות בחולון
 - ב. חוף הים
 - ג. מדבר יהודה
 - ד. הכותל המערבי

5. מי הקים את העיר ראשון לציון?
 - א. עולים חדשים שנקראו "חובבי ציון"
 - ב. עולים חדשים מתימן
 - ג. יוצאי קיבוץ גינסור
 - ד. פליטי מלחמה

6. מי עזר למקימי העיר בשנים הקשות הראשונות?
 - א. ממשלת ישראל
 - ב. תושבי חולון ונס ציונה
 - ג. הברון רוטשילד
 - ד. יהודי ארצות הברית

7. מהי העזרה שנדרשה לתושבי העיר בשנים הראשונות?

א. אספקה של יין

ב. אדמה נוספת

ג. מים

ד. כסף ועזרה מאנשים עם ידע בחקלאות

8. מה מיוחד בבית הספר העברי הראשון "חביב"?

א. למדו בו רק בעברית

ב. למדו בו חקלאות

ג. למדו בו ילדים מכל הארץ

ד. למדו בו רק ילדי ראשון לציון

9. היכן הופיעה בתחילה התזמורת הראשונה של ראשון לציון?

א. באולם הקונצרטים

ב. בבית העם ובגן הציבורי

ג. בהיכל התרבות

ד. בחוף הים

צחוק טוב למצב הרוח ולבריאות!

הצחוק הוא התרופה הטובה ביותר לבריאות הלב. כך עולה ממחקר שהוצג לאחרונה בכנס של האגודה האירופאית לקרדיולוגיה בפריז.

כבר גילו במחקרים קודמים, שמתח נפשי יכול לגרום לכלי הדם להיות צרים יותר, ולדם לזרום (לעבור) באיטיות. קבוצת חוקרים מבית הספר לרפואה באוניברסיטת בולטימור רצו לברר האם רגשות חיוביים יכולים לגרום לתגובה הפוכה כלומר, להתרחבות כלי הדם ולזרימה מהירה של הדם. במחקר שהם ערכו, הם הקרינו לסטודנטים שני סרטים: "להציל את טוראי רייאן", דרמה עצובה וקורעת לב ו"משתגעים על מרי", קומדיה רומנטית. החוקרים חיברו את המשתתפים למכשירים המודדים לחץ דם ודפיקות לב, וגילו שהדרמה המרגשת גרמה לכלי הדם להיות צרים, ובכך לירידה בזרימת הדם, ואילו הקומדיה המצחיקה גרמה לכלי הדם להתרחב. "עוצמת (גודל) השינוי שראינו אחרי הצחוק הופיעה בכל פעם" הסביר ד"ר מיכאל מילר, עורך המחקר "בדומה מאוד לפעילות לב שנרשמת אחרי מאמץ אירובי".

עורכי המחקר מסבירים, שחשוב מאוד שצחוק חזק יהיה חלק ממהלך החיים, וצריך לקחת אותו ברצינות. במילים אחרות, כמו שחשוב לאכול ירקות ולעשות פעילות גופנית על בסיס יומי, כך חשוב לא פחות גם לצחוק טוב מהבטן לפחות פעם ביום.

1. הצחוק עוזר לבריאות...

- א. הלב
- ב. השמיעה
- ג. הראייה
- ד. למצב הרוח

2. מה רצו החוקרים לבדוק?

- א. האם רגשות שליליים מזיקים ללב
- ב. האם רגשות חיוביים יכולים לגרום לזרימה מהירה של הדם
- ג. האם רגשות חיוביים גורמים לכלי הדם להיות צרים יותר
- ד. האם רגשות חיוביים לא משפיעים על הלב

3. איך נערך המחקר?

- א. סטודנטים צפו בסרטים וסיפרו איך הרגישו במהלך הסרט
- ב. סטודנטים צפו בסרטים עצובים ובכו
- ג. סטודנטים צפו בסרטים וחוברו למכשירי מדידה
- ד. סטודנטים מדדו לחץ דם

4. באיזה סרטים צפו המשתתפים במחקר?

- א. בדרמה וקומדיה
- ב. ב 2 סרטי דרמה
- ג. ב 2 סרטי קומדיה
- ד. בסרט פעולה

5. לאיזה מכשירים חיברו את המשתתפים?

- א. למדוד את כמות הצחוק
- ב. למדוד את לחץ הדם
- ג. למדוד את דפיקות הלב ולחץ הדם
- ד. למדוד את הנשימות

6. היכן הוצג המחקר?

- א. בכנס בפריז

- ב. בבית ספר לרפואה
- ג. באוניברסיטת בולטימור
- ד. בבתי חולים

7. מה גרם לסטודנטים הצפייה בקומדייה?

- א. ירידה בזרימת הדם
- ב. בכי
- ג. לכלי הדם להתרחב
- ד. לאכילה מוגברת

8. למה דומה פעילות בלב בזמן צפייה
בקומדיה?

- א. כמו אחרי מאמץ ארוכי
- ב. כמו אחרי צפייה בדרמה
- ג. כמו אחרי מחלה
- ד. כמו אחרי אכילה

9. מסקנות המחקר מלמדות אותנו:

- א. שאסור לצפות בקומדיות
- ב. שאסור לצפות בדרמות
- ג. שאסור להיות חולים
- ד. שחשוב לצחוק לפחות פעם ביום

השחקן והזמר יוסי בנאי

יוסי בנאי היה שחקן וזמר ישראלי חשוב ומפורסם.

יוסי בנאי נולד בשנת 1932 בשכונת 'מחנה יהודה' בירושלים. הוא היה בן למשפחה גדולה וענייה, ולכן היה צריך לעזור למשפחה, ולהתחיל לעבוד בגיל צעיר. יוסי בנאי לא סיים את בית-הספר היסודי, אבל הוא אהב ללמוד, ולמד בעצמו.

יוסי בנאי אהב תיאטרון. כאשר היה ילד לא היה לו כסף לקנות כרטיס להצגות-תיאטרון. לפעמים הוא 'התגנב' (נכנס) לתיאטרון בלי לשלם עבור כרטיס. אחרי הצבא הוא למד בסטודיו למשחק, ואחר-כך התקבל לבית הספר של תיאטרון 'הבימה'. שם היה שחקן וכתב הצגות ושירים.

בגיל 25 נסע יוסי בנאי ללמוד בפריז. הוא אהב מאוד את המוזיקה הצרפתית, ושר הרבה שירים צרפתיים, שתירגמו אותם לעברית.

יוסי בנאי אהב מאוד את ירושלים ואת האנשים בשכונה שלו. בשיר המפורסם שהוא כתב - 'אני וסימון ומואיז הקטן' - הוא מספר על שני חברים טובים שלו, האחים סימון ומואיז יאיר, שהיו שכנים שלו וגדלו ביחד איתו בירושלים.

בשנת 1998 קיבל יוסי בנאי את 'פרס ישראל' לתיאטרון. ב-11 במאי 2006 הוא מת ממחלה קשה.

1. מי היה יוסי בנאי?
א. שחקן וזמר ישראלי
ב. שחקן תאטרון אמריקאי
ג. שחקן כדורגל
ד. נשיא מדינת ישראל התשיעי

2. היכן נולד יוסי בנאי?
א. בתל אביב
ב. בצפת
ג. בטבריה
ד. בירושלים

3. משפחתו של יוסי בנאי הייתה:
א. קטנה
ב. גדולה וענייה
ג. עשירה
ד. לא היה לו משפחה

4. מדוע "התגנב" לפעמים יוסי בנאי לתאטרון
בלי לשלם על הכרטיס?
א. לא היה לו כסף לכרטיס
ב. לא היה לו זמן לקנות כרטיס
ג. לא הרשו לו להיכנס לתאטרון
ד. הוא לא אהב לשלם על הכרטיס

5. היכן למד יוסי בנאי תאטרון?
א. למד לבד
ב. מגיל ילדות בגן
ג. בבית הספר של תאטרון "הבימה"
ד. לא למד

6. איזה מוזיקה אהב יוסי בנאי?
א. מוזיקה צרפתית
ב. מוזיקה ישראלית
ג. מוזיקה ערבית
ד. לא אהב מוזיקה

7. על מי מסופר בשיר "אני וסימון ומואיז הקטן"?

א. על 2 האחים שלו

ב. על ההורים שלו

ג. על דודים שלו

ד. על 2 חברים שלו

8. איזה פרס קיבל יוסי בנאי?

א. פרס ישראל לתאטרון

ב. פרס הזמר המצטיין

ג. הוא לא קיבל פרס

ד. פרס נשיא המדינה

9. באיזה שנה מת יוסי בנאי?

א. 2008

ב. 2004

ג. 1998

ד. 2006

הפריקט של אהרון לנסקי

אהרון לנסקי הוא יהודי אמריקני. כאשר היה אהרון בן 23 בלבד, הוא קיבל על עצמו משימה (תפקיד) מיוחדת: להציל את ספרי היידיש שעדיין נשארו בעולם. לנסקי היה אז סטודנט להיסטוריה יהודית. הוא ידע שיש מאות אלפי ספרים ביידיש בספריותיהם של יהודים זקנים. הספרים האלה נזרקו לפח-האשפה, מפני שאין דור המשך לקוראי יידיש: הישראלים אינם מדברים ואינם קוראים יידיש. יהודי העולם משתמשים בשפת המקום שבו הם גרים, והיהודים החרדים (דתיים מאוד), שמדברים יידיש, אינם קוראים ספרות חילונית.

לנסקי וחבריו נפגשו עם יהודים מבוגרים, שמעו את סיפור חייהם ואת סיפור הספרות שלהם, וקיבלו את הספרים. ללא כסף וללא עזרה הם עברו בין בתים, אספו ספרים ישנים וחיפשו מקום לאחסן אותם. בסופו של דבר, הם השיגו תרומות ומקום לאחסון הספרים.

היום, במרכז לתרבות יידיש במכללת המפשייר שבארה"ב יש מיליון וחצי ספרים ביידיש, וחברים בו 32 אלף אנשים. המרכז מזמין צעירים מכל העולם ללמוד את השפה, את הספרות ואת תרבות היידיש. עכשיו עובדים שם באיסוף ספרים מדרום-אמריקה, בתרגום ספרים לאנגלית ובהדפסה חדשה של ספרים שאזלו (נגמרו). לנסקי מספר: "כשהייתי ילד שמעתי יידיש, אבל לא התעניינתי בשפה. רק באוניברסיטה זה השתנה: הבנתי, שאני חייב ללמוד את השפה, אם אני רוצה להבין את התרבות היהודית המזרח-אירופית של אלף השנים האחרונות. אנשים בלי עבר – אין להם עתיד".

1. מי היה אהרון לנסקי?
 - א. יהודי צרפתי
 - ב. יהודי ישראלי
 - ג. יהודי אמריקאי
 - ד. יהודי ברזילאי

2. מה היה התפקיד שקיבל על עצמו אהרון?
 - א. להציל את ספרי האידיש שנשארו בעולם
 - ב. ללמוד אידיש
 - ג. לפתוח בית ספר לאידיש
 - ד. ללמוד את תרבות האידיש

3. מה קרה לספרי האידיש בספריות של היהודים הזקנים?
 - א. עברו לילדים שלהם
 - ב. נזרקו לפח
 - ג. עברו לספרייה ציבורית
 - ד. לא ידוע

4. מה הכוונה בטקסט "אין דור המשך לקוראי אידיש"?
 - א. אנשים לא יודעים לקרוא
 - ב. אין יותר ספרים באידיש
 - ג. הדור הבא לא יודע לקרוא ולדבר באידיש
 - ד. לא ממליצים לקרוא באידיש

5. מה עשו לנסקי וחבריו?
 - א. אספו ספרים ישנים באידיש ואחסנו אותם
 - ב. לימדו את היהודים הזקנים לקרוא באידיש
 - ג. לימדו ילדים בבית ספר יהודי אידיש
 - ד. עזרו לזקנים יהודים באמריקה

6. כמה ספרים באידיש יש במרכז לתרבות האידיש?
 - א. עשרות אלפים
 - ב. חמש מאות

- ג. מליון
ד. מליון וחצי

7. מה אפשר ללמוד במרכז לתרבות
האידיש?

- א. את השפה, הספרות ותרבות האידיש
ב. איך לאסוף ספרים באידיש
ג. לרקוד
ד. את סיפור חייהם של יהודים אמריקאיים
זקנים

8. כדי להבין את התרבות היהודית במזרח
ארופה חייבים:

- א. לבקר במקומות שבה יהודים גרו
ב. לקרוא ספרי הסטוריה
ג. ללמוד את שפת האידיש
ד. לאסוף כספים עזרה ליהודי מזרח ארופה

9. השלם את המשפט " אנשים בלי עבר..."

- א. אין להם עתיד
ב. אין להם עבר
ג. אין להם הווה
ד. הם לא אנשים

II тип

בחר רק נושא אחד וכתוב עליו לפחות 16 משפטים:

1. "ארץ ישראל – ארץ זבת דבש וחלב". איך אתם מבינים את המשפט? ספרו מה אתם יודעים על ארץ ישראל. באילו מקומות הייתם רוצים לבקר?

2. תארו איך אתם רואים את עצמכם בעוד 20 שנה (מבחינת המקצוע, המשפחה ועוד).

3. "נפש בריאה בגוף בריא". איך אתם מבינים את המשפט? האם אתם עושים דיאטה ולמה?
האם אתם אוהבים ספורט ולמה? מה אתם עושים כדי להיות בריאים? מה אתם חושבים על האנשים שאוהבים או לא אוהבים לעשות ספורט \ דיאטה?

[illegible]

Критерії оцінювання

9 клас

Аудіювання

האזנה

Правильна відповідь	Номер завдання
ג	1
ב	2
ב	3
ב	4
ב	5
ב	6

Читання

קריאה

Правильні відповіді				Номер завдання
Текст 4	Текст 3	Текст 2	Текст 1	
ב	ג	ד	ג	1
ג	ב	ב	ב	2
א	א	א	א	3
ד	א	ג	ד	4
א	ג	ב	ג	5
ב	ד	ג	א	6

10 клас
Аудіювання
האזנה

Правильна відповідь	Номер завдання
ב	1
א	2
ד	3
ב	4
ב	5
א	6

Читання
קריאה

Правильні відповіді				Номер завдання
Текст 4	Текст 3	Текст 2	Текст 1	
א	ד	ב	א	1
ג	ב	ג	א	2
ד	א	ג	א	3
א	ב	א	ג	4
ג	ג	ד	ג	5
ג	ג	א	ג	6

11 клас

Аудіювання

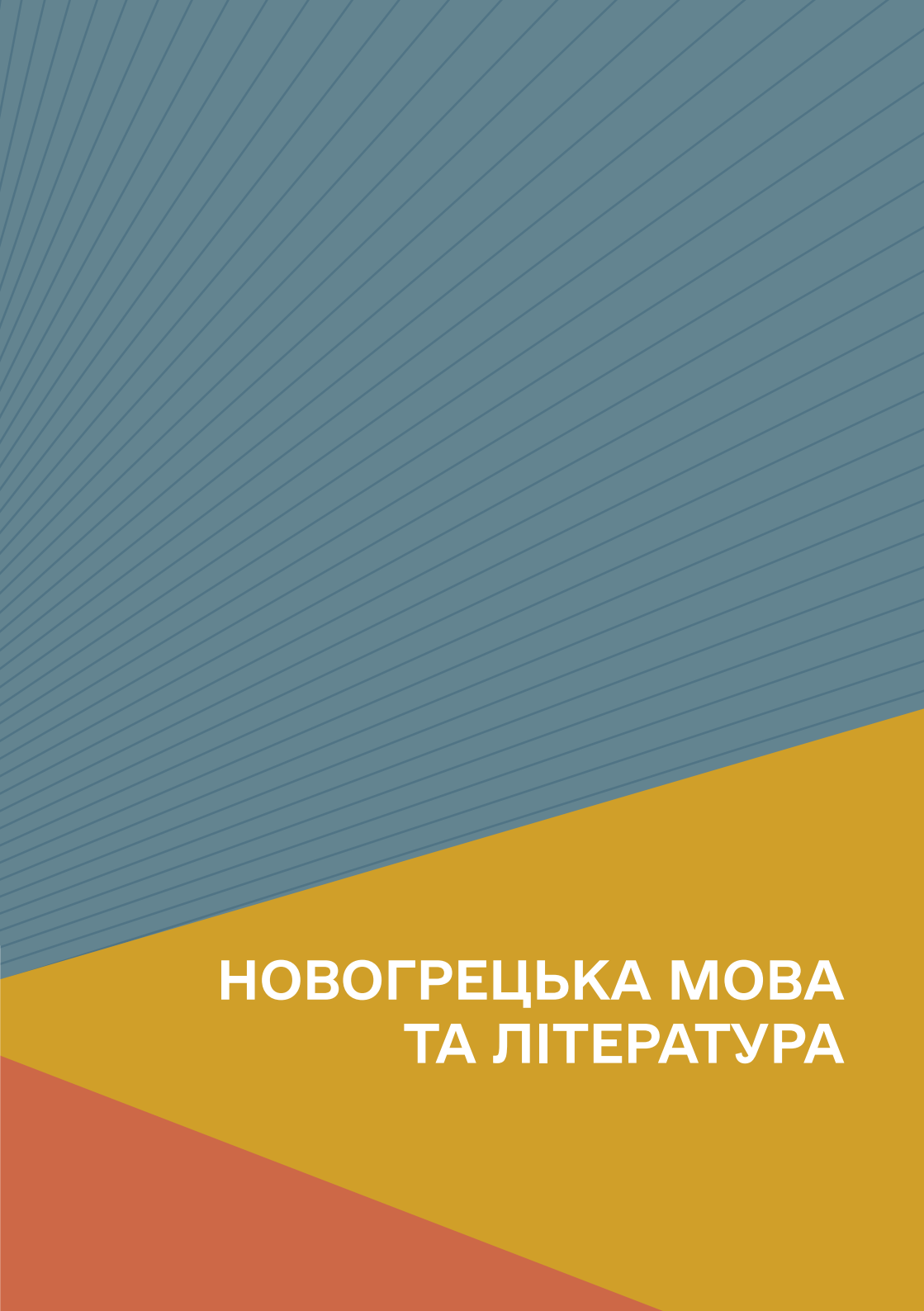
האזנה

Правильна відповідь	Номер завдання
ב	1
ב	2
ג	3
ג	4
ב	5
ג	6
א	7
ב	8
ג	9

Читання

קריאה

Правильні відповіді				Номер завдання
Текст 4	Текст 3	Текст 2	Текст 1	
ג	א	א	ג	1
א	ד	ב	א	2
ב	ב	ג	ב	3
ג \ א	א	א	ב	4
א	ג	ג	א	5
ד	א	א	ג	6
א	ד	ג	ד	7
ג	א	א	א	8
א	ד	ד	ב	9

The background features a series of thin, dark blue diagonal lines radiating from the top left corner. The lower portion of the image is divided into two solid-colored geometric sections: a large yellow trapezoid and a smaller orange triangle at the bottom left.

НОВОГРЕЦЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

9 κλας

Αυδίουαання

Κατανόηση προφορικού λόγου

Και πώς θα σε γνωρίσω;

Κώστας Λέγετε.

Μελίνα Καλημέρα σας. Τον Κώστα θα ήθελα, σας παρακαλώ.

Κώστας Ο ίδιος. Ποιος είναι;

Μελίνα Γεια σου, Κώστα. Με λένε Μελίνα, και είμαι μια φίλη της Ελένης.

Κώστας Της Ελένης της Γεωργίου;

Μελίνα Ναι. Μόλις ήρθα από το Λονδίνο, ξέρεις. Η Ελένη σου στέλνει ένα δώρο. Πότε μπορείς να το πάρεις;

Κώστας Θα περάσεις σήμερα καθόλου απ' το κέντρο;

Μελίνα Ναι, θα είμαι κοντά στο Πολυτεχνείο γύρω στις 12:00. Πού να δώσουμε ραντεβού;

Κώστας Τι λες για την πλατεία Εξαρχείων;

Μελίνα Καλή ιδέα. Λοιπόν, θα σε περιμένω στο καφέ «Διπλό» στις 12:15.

Κώστας Γωνία Θεμιστοκλέους και Ανδρέα Μεταξά, ε;

Μελίνα Ναι, αυτό είναι.

Κώστας Εντάξει. Μια στιγμή! Πώς θα σε γνωρίσω;

Μελίνα Α ναι, έχεις δίκιο. Λοιπόν, είμαι μάλλον... κοντή και λεπτή, έχω καστανά μαλλιά, πράσινα μάτια, φοράω γυαλιά... Τι άλλο να πω;

Κώστας Τα μαλλιά σου πώς είναι;

Μελίνα Μακριά και σγουρά.

Κώστας Και τι θα φοράς;

Μελίνα Ένα άσπρο μίνι φόρεμα. Θα κρατάω μια σακούλα του Marks & Spencer και κάτι βιβλία. Εσύ;

Κώστας Εγώ θα φοράω ένα ανοιχτό μπλε τζιν κι ένα άσπρο μπλουζάκι. Είμαι ψηλός και αδύνατος, ξανθός, έχω μακριά ίσια μαλλιά και καστανά μάτια. Θα με δεις, θα έρθω με τη μηχανή μου.

Μελίνα Έγινε. Τα λέμε από κοντά. Γεια.

Κώστας Γεια χαρά.

Запитання до тексту

Κατανόηση προφορικού λόγου Ερωτήσεις

Για κάθε σωστή απάντηση **1 μονάδα**

I. Διάλεξε το σωστό.

(*Оберіть правильну відповідь.*)

1. Η κοπέλα που παίρνει τηλέφωνο λέγεται _____
α) Ελένη β) Μελίνα γ) Γεωργία
2. Η κοπέλα που τηλεφωνεί είναι μια φίλη της _____
α) Ευαγγελίας Γεωργίου β) Ελένης Γεωργιάδου γ) Ελένης Γεωργίου
3. Η κοπέλα παίρνει τηλέφωνο τον _____
α) Δημήτρη β) Γιώργο γ) Κώστα
4. Η κοπέλα μόλις ήρθε από το _____
α) Λονδίνο β) Δουβλίνο γ) Βερολίνο
5. Η κοπέλα φέρνει στον νέο _____
α) ένα γράμμα β) ένα δώρο γ) μια σακούλα
6. Γύρω στις 12 η κοπέλα θα είναι κοντά _____
α) στο Πανεπιστήμιο β) στη Βιβλιοθήκη γ) στο Πολυτεχνείο
7. Οι δύο νέοι δίνουν ραντεβού στην πλατεία _____
α) Εξαρχείων β) Μαβίλη γ) Βικτωρίας
8. Το ραντεβού είναι για τις _____
α) 12.15 β) 11.45 γ) 12.00

_____ (8)

Για κάθε σωστή απάντηση **1 μονάδα**

II. Σωστό (Σ) ή λάθος (Λ);

(*Оберіть «правильно – неправильно».*)

1. Η κοπέλα δεν θα περάσει σήμερα καθόλου από το κέντρο. ()
2. Η κοπέλα έχει ίσια μαλλιά. ()
3. Η κοπέλα φοράει γυαλιά. ()
4. Η κοπέλα θα φοράει ένα μαύρο φόρεμα. ()
5. Η κοπέλα θα κρατάει μια σακούλα του «ZARA». ()

6. Ο νέος έχει μακριά ίσια μαλλιά. ()
7. Ο νέος θα φοράει ανοιχτό μπλε τζιν και άσπρο μπλουζάκι. ()
8. Ο νέος θα πάει στην πλατεία Εξαρχείων με τη μηχανή του. ()
_____ (8)

Για κάθε σωστή απάντηση 0,5 μονάδες

III. Διάλεξε ποια είναι η σωστή λέξη;

(Виберіть правильне слово.)

1. Η κοπέλα είναι κοντή (α) / ψηλή (β) και λεπτή (γ) / χοντρή (δ).

2. Έχει καστανά (α) / ξανθά (β) μαλλιά και γαλανά (γ) / πράσινα (δ) μάτια.

3. Ο νέος είναι κοντός (α) / ψηλός (β) και χοντρός (γ) / αδύνατος (δ).

4. Έχει μαύρα (α) / ξανθά (β) μαλλιά και καστανά (γ) / πράσινα (δ) μάτια.

- _____ (4)

Σύνολο 20 μονάδες

Лексико-граматичні та синтаксичні вправи Λεξικό-γραμματικές και συντακτικές ασκήσεις

I. Να βρεις τα συνώνυμα / αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:
(Доберіть синоніми й антоніми до наведених нижче слів.)

συνώνυμα

1. προσφέρεις – ____
α) προτάσσω β) προτείνεις γ) προσφεύγεις δ) προστρέχεις
2. γνωρίζουμε – ____
α) γοητεύουμε β) γνωριμία γ) ξέρουμε δ) γνωστοποιούμαι
3. ραντεβού – ____
α) συναντάμε β) πάρτι γ) συνάντηση δ) ραντίζω

αντώνυμα

4. αργός – ____
α) γρήγορος β) νωρίς γ) γρήγορα δ) βιαστικά
5. κοντή – ____
α) ψηλά β) μακριά γ) κοντώ δ) ψηλή
6. χάνει – ____
α) βρίσκεται β) βρίσκω γ) βρίσκει δ) θα βρει

_____ (6)

II. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά βάζοντας τις λέξεις των παρενθέσεων στο σωστό τύπο:

(Заповніть пропуски, вставляючи наведені слова у правильній формі.)

1. Με λένε Μελίνα και είμαι _____ και _____ , έχω _____ μαλλιά, _____ μάτια, φοράω γυαλιά.

- α) κοντός β) κοντή γ) κοντής
- α) λεπτή β) λεπτί γ) λεπτός
- α) καστανός β) καστανή γ) καστανά
- α) πράσινα β) πράσινι γ) πράσινοι

2. Η Ελένη και ο Κώστας _____ χτες από το Λονδίνο και τώρα _____ .

- α) γύριζαν β) γύρισαν γ) γύρισα
- α) ξεκουράζονται β) ξεκουράζομαι γ) ξεκουράστηκαν

3. Αν θα _____ σήμερα απ' το κέντρο, θέλω να
_____ (εμείς).

α) περνάς β) περάσαμε γ) περάσεις

α) βρισκόμαστε β) βρεθούμε γ) βρεθήκαμε

4. Η Μαρία θα μου _____ αύριο ένα δώρο και πρέπει να το
_____ από το ταχυδρομείο μετά την δουλειά.

α) έστειλε β) στέλνει γ) στείλει

α) πάρω β) παίρνω γ) πήρα

_____ (10)

III. Να γράψεις το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική πτώση επιλέγοντας σωστά τον ενικό ή πληθυντικό αριθμό:

(Напиши́ть дру́гий іменник у родовому ві́дмінку, звертаючи увагу на попри́дну форму однини чи множини.)

το καφενείο η πλατεία _____

α) το καφενείο στην πλατεία β) το καφενείο της πλατείας γ) το καφενείο
στις πλατείες

η φίλη η Ελένη _____

α) η φίλη της Ελένη β) η φίλη την Ελένη γ) η φίλη της Ελένης

το κέντρο το Λονδίνο _____

α) το κέντρο στο Λονδίνο β) τα κέντρα του Λονδίνου γ) το κέντρο των
Λονδίνων

η μηχανή ο Κώστας _____

α) η μηχανή του Κώστα β) η μηχανή του Κώστου γ) ο Κώστας της μηχανής
τα φορέματα τα κορίτσια _____

α) τα φορέματα του κοριτσιού β) τα φορέματα των κοριτσιών γ) το φόρεμα
στα κορίτσια

_____ (5)

IV. Να βάλεις τις λέξεις στη σωστή σειρά και για να φτιάξεις τις προτάσεις:

(Утворить речення з наведених слів.)

Π.Χ. Μόλις (1), το (2), από (3), Λονδίνο (4), ήρθα (5).

1, 5, 3, 2, 4

1.* Θα (1), σήμερα (2), απ' το (3), περάσεις (4), καθόλου (5), κέντρο (6);

2.* Εγώ (1), ένα (2), μπλε (3), φοράω (4), ανοιχτό (5), θα (6), τζιν (7).

3.* Πότε (1), το δώρο (2), να πάρεις (3), σου έστειλε (4), μπορείς (5),
που (6), η Ελένη (7);

_____ (6)

V. Να συμπληρώσεις τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων:

(Завповнить пропущені дієсловами у правильній формі.)

1. Μόλις _____ από το Κίεβο και έχω για σένα ένα δώρο, τότε μπορείς να
το _____;

α) γύρισα β) γυριζόμουν γ) γυρίστηκα δ) γύριζα

α) παίρνεις β) πήρες γ) πάρεις δ) πάρετε

2. Ο αδερφός μου _____ με την μηχανή του και οι φίλοι του _____ με
το αμάξι.

α) θα έρθουν β) θα έρθει γ) θα έρθω δ) θα ήρθε

α) θα φτάσει β) θα φτάνουν γ) Θα φτάσω δ) θα φτάσουν

3. Κορίτσια, θα με _____, θα _____ ένα ανοιχτό μπλε τζιν.

α) δεις β) δώστε γ) δέστε δ) δείτε

α) φοράτε β) φοράω γ) φορούσα δ) φοράμε

_____ (6)

VI. Να βρεις ποια λέξη είναι περιττή:

(Знайдіть зайве слово.)

1. μηχανή (α), αμάξι (β), ρόδα (γ), αυτοκίνητο (δ). _____

2. κέντρο (α), οδός (β), πλατεία (γ), αριθμός (δ). _____

3. σωπαίνω (α), λέω (β), μιλάω (γ), συζητάω (δ). _____

4. φορεσιά (α), ρούχα (β), φόρεμα (γ), ντύσιμο (δ). _____

5. τα λέμε (α), καλώς τον (β), θα τα πούμε (γ), γεια χαρά (δ). _____

6. μυαλό (α), γνώμη (β), σκέψη (γ), άποψη (δ). _____

7. πεγαίνω (α), περπατάω (β), προχωρώ (γ), πουλάω (δ). _____

_____ (7)

Σύνολο 40 μονάδες

Твір

Έκθεση

Περιγράψτε την εμφάνιση ενός φίλου ή μιας φίλης σας και εξηγήστε αν συμφωνείτε με το ρητό «Άνδρας χωρίς μουστάκι, αυγό χωρίς αλάτι», δηλαδή υπάρχουν κάποιες προδιαγραφές για την εμφάνιση των ανθρώπων, πρέπει να τις ακολουθούμε, η εμφάνιση είναι πιο σημαντική από τον εσωτερικό κόσμο;

Σύνολο 40 μονάδες

10 клас

Аудіювання

Κατανόηση προφορικού λόγου

Βόλτα στην Αθήνα

Κώστας Έλα Αλέκα, έτοιμο το πρωινό. Επιτέλους, άφησες την Αλεξανδρούπολη και ήρθες και στην Αθήνα.

Αλέκα Ε, σου το είχα πει πως θα ερχόμουν. Πάντως, αυτό που δε θέλω είναι ν' αλλάξεις το πρόγραμμά σου για μένα.

Κώστας Έτσι κι αλλιώς δε θα μπορούσα. Έχουμε πολλή δουλειά στο γραφείο αυτές τις μέρες. Ανησυχώ όμως, γιατί δεν ξέρεις την Αθήνα και φοβάμαι μη χαθείς.

Αλέκα Έλα, τώρα, βρε συ Κώστα, μικρό παιδί είμαι. Θα ρωτήσω και θα βρω τον δρόμο μου. Μην ξεχνάς πως έχω και τον χάρτη μαζί μου.

Κώστας Σωστά. Τελειώνουμε το καφεδάκι μας και αρχίζεις τις βόλτες σου. Για πες μου, τι λέει το πρόγραμμά σου;

Αλέκα Λοιπόν, θέλω να δω οπωσδήποτε την Εθνική Πινακοθήκη, το Μουσείο Μπενάκη και το Αρχαιολογικό Μουσείο.

Κώστας Όλα αυτά σήμερα; Θα έχεις αρκετό χρόνο;

Αλέκα Κοίτα, θ' αρχίσω με την Εθνική Πινακοθήκη και βλέπω.

Κώστας Λοιπόν, η Πινακοθήκη είναι δίπλα στο Χύλτον, στην οδό Βασιλέως Κωνσταντίνου. Από 'κει το Μουσείο Μπενάκη είναι δυο βήματα. Θα πας με τα πόδια. Θα το βρεις και στον χάρτη.

Αλέκα Το έχω ήδη βρει, μην ανησυχείς. Πες μου μόνο πώς θα πάω από 'κει στο Αρχαιολογικό Μουσείο. Είναι στην Πατησίων, έτσι δεν είναι;

Κώστας Μπράβο, Αλέκα! Εσύ τα ξέρεις όλα. Δε νομίζω πως με χρειάζεσαι. Αν έχεις όρεξη και κουράγιο, μπορείς να πάς με τα πόδια. Λοιπόν, θα πάρεις τη Βασιλίσσης Σοφίας μέχρι το Σύνταγμα και μετά την Πανεπιστημίου. Όταν φτάσεις στην Ομόνοια, θα δεις την Πατησίων στα δεξιά σου. Το Μουσείο είναι περίπου 500 μέτρα από εκεί. Αν πάλι είσαι κουρασμένη, πάρε ένα τρόλεϊ ή ένα λεωφορείο και θα είσαι εκεί σε 15 λεπτά.

Αλέκα Θαυμάσια. Σήμερα λοιπόν θα είναι η μέρα των μουσείων. Αύριο θα πάω να δω την Πύλη του Αδριανού, το Ηρώδειο, την Ακρόπολη και την Αρχαία Αγορά.

Κώστας Μωρέ μπράβο! Θαυμάζω το κουράγιο σου! Θέλεις να τα δεις όλα σε δυο μέρες! Άφησε τουλάχιστον την Ακρόπολη για το Σαββατοκύριακο. Θα πάμε μαζί.

Αλέκα Έγινε.

Κώστας Λοιπόν, πρέπει να φύγω τώρα. Το αφεντικό θα φωνάζει πάλι αν αργήσω. Το κινητό μου τό 'χεις κλειδιά έχεις, αν χρειαστείς κάτι, με παίρνεις. Να περάσεις καλά. Τα λέμε αργότερα.

Αλέκα Εντάξει, Κώστα μου, θα τα πούμε το απόγευμα.

Запитання до тексту

Κατανόηση προφορικού λόγου Ερωτήσεις

Για κάθε σωστή απάντηση **1 μονάδα**

I. Διάλεξε το σωστό.

(*Оберіть правильну відповідь.*)

1. Η Αλέκα μάλλον έρχεται στην Αθήνα για ____ .

α) πρώτη φορά β) δεύτερη φορά γ) τρίτη φορά

2. Θα αρχίσει τη βόλτα της από ____ .

α) το Μουσείο Μπενάκη β) την Εθνική Πινακοθήκη γ) το Αρχαιολογικό Μουσείο

3. Η Εθνική Πινακοθήκη βρίσκεται στην ____ .

α) Πανεπιστημίου β) Αλεξάνδρας γ) Βασιλέως Κωνσταντίνου

4. Ο Κώστας θέλει να πάει με τη φίλη του ____ .

α) το Σαββατοκύριακο β) το απόγευμα γ) αύριο

_____ (4)

Για κάθε σωστή απάντηση **1 μονάδα**

II. Σωστό (Σ) ή λάθος (Λ);

(*Оберіть «правильно – неправильно».*)

1. Ο Κώστας έχει πολλή δουλειά στο γραφείο αυτές τις μέρες. ()

2. Η Αλέκα είναι Αθηναία. ()

3. Η Αλέκα δεν θέλει να δει το Μουσείο Μπενάκη. ()

4. Η Εθνική Πινακοθήκη είναι πολύ κοντά στο Χίλτον. ()

5. Κανένα τρόλεϊ δεν περνάει από το Αρχαιολογικό Μουσείο. ()

6. Η Αλέκα θα δει σήμερα το Ηρώδειο. ()

_____ (6)

Για κάθε σωστή απάντηση **2 μονάδες**

III. Ταίριαξε τα παρακάτω μεταξύ τους.

(*Знайдить правильне продовження речення.*)

1. Η Αλέκα δεν θέλει...

α. είναι αρκετά κοντά
στην Εθνική Πινακοθήκη.

2. Η φίλη του Κώστα
αν χαθεί,...

3. Το Μουσείο Μπενάκη...

4. Η φίλη του Κώστα μπορεί
να πάει με τα πόδια στο
Αρχαιολογικό Μουσείο...

5. Η Αλέκα...

--	--	--	--	--

β. αν έχει όρεξη
και κουράγιο.

γ. ν' αλλάξει ο Κώστας
το πρόγραμμά του.

δ. θα ρωτήσουν και
θα βρουν τον δρόμο τους.

ε. θέλει να δει όσο πιο πολλά
γίνεται σε δυο μέρες.

_____ (10)

Σύνολο 20 μονάδες

Лексико-граматичні та синтаксичні вправи Λεξικό-γραμματικές και συντακτικές ασκήσεις

I. Να βρεις τα συνώνυμα / αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:
(Доберіть синоніми й антоніми до наведених нижче слів.)

συνώνυμα

1. τρομάζω ____
α) τρομοκρατώ β) τρομπάρω γ) φοβάμαι δ) τρεμοσβήνω
2. θέλετε ____
α) επισκέπτεστε β) επιθυμείτε γ) θέλγεται δ) επιθεωρείτε
3. υπομονή ____
α) καρτερία β) κουράγιο γ) υποτροπή δ) υποτροφία

αντώνυμα

4. νωρίτερα ____
α) αργά β) αργότερα γ) αργοπορία δ) νωρίς
5. τελειώνουμε ____
α) αρχαΐζουμε β) τακτοποιούμε γ) αρχίζαμε δ) αρχίζουμε
6. θα χαθείτε ____
α) θα βρεθείτε β) θα βραχείτε γ) βρεθήκατε δ) θα βρείτε

_____ (6)

II. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά βάζοντας τις λέξεις των παρενθέσεων στο σωστό τύπο:

(Заповни́ть пропуски, вставляючи наведені нижче слова у правильній формі.)

1. Εμείς ____ που είναι το Μουσείο Μπενάκη, μην ____
α) βρίσκομαι β) βρίσκόμαστε γ) βρίσκουμε δ) βρήκαμε
α) ανησυχάς β) ανησυχείς γ) ανησύχησες δ) ανησυχούσες
2. Όταν ____ στην Ομόνοια, θα ____ την Πατησίων στα δεξιά σας.
α) φτάσετε β) φτάσεις γ) φτάνετε δ) φτάσεται
α) βλέπετε β) δούμε γ) δείτε δ) είδατε
3. Πρέπει ____ τώρα, το αφεντικό θα με φωνάζει πάλι αν ____.
α) να φύγω β) θα φύγω γ) να φύγεις δ) θα φύγεις
α) θα αργήσω β) αργήσω γ) θα αργώ δ) αργείτε
4. Το κινητό μου το 'χετε, κλειδιά έχετε, αν _____ κάτι, εσείς με _____.

α)χρειαζόσασταν β) να χρειάζεσαι γ) χρειαστείτε δ) θα χρειαστείτε
α) περνάτε β) πήρατε γ) περνούσατε δ) παίρνετε

_____ (8)

III. Να συμπληρώσεις τον πίνακα με τύπους σε χρόνο, πρόσωπο και φωνή που λείπουν:

(Заповни́ть таблицю формами дієслова у часі, особі та стані, яких не вистачає.)

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Μέλλοντας Στιγμιαίος
			θα φοβηθείς
χρειαζόμαστε			
		ανησύχησες	
	έβρισκαν		

α) βρήκανε β) χρειαζόμασταν γ) φοβάσαι δ) ανησυχείς
ε) βρίσκουν ζ) θα ανησυχούσα η) βρίσκονται θ) φοβόσουν
ι) θα βρεθούν κ) ανησύχησες λ) θα χρειαστούμε μ) θα βρουν
ν) θα ανησυχείς ξ) χρειαζόμουν ο) φοβάμαι π) φοβόσασταν
ρ) θα ανησυχήσεις σ) θα χρειάζομαι τ) χρειάζονταν υ) φοβήθηκες
φ) φοβάστε χ) ανησυχούσες ψ)χρειαστήκαμε ω) χρειαζόσασταν

_____ (6)

IV. Να γράψεις ένα ουσιαστικό στη γενική πτώση επιλέγοντας σωστά τον ενικό ή πληθυντικό αριθμό:

(Напиши́ть один з іменників у родовому відмінку, звертаючи увагу на потрібну форму однини чи множини.)

τα φώτα το τρόλεϊ _____

α) τα φώτα τον τρόλεϊ β) τα φώτα του τρόλεϊ γ) το τρόλεϊ των φώτων

οι θέσεις το λεωφορείο _____

α) οι θέσεις τον λεωφορείο β) οι θέσεις των λεωφορείων γ) οι θέσεις

του λεωφορείου

τα μουσεία η μέρα _____

α) η μέρα των μουσείων β) το μουσείο της μέρας γ) η μέρα του

μουσείου

οι φωνές το αφεντικό ____

α) οι φωνές του αφεντικού β) η φωνή του αφεντικού γ) οι φωνές των αφεντικών

το κουράγιο ο καθένας ____

α) το κουράγιο του καθένα β) το κουράγιο του καθέναν γ) το κουράγιο του καθενός

_____ (5)

V. Να βάλεις τις λέξεις στη σωστή σειρά για να φτιάξεις τις προτάσεις:
(*Утворить речення з наведених слів.*)

Π.Χ. Δε (1), πως (2), χρειάζεστε (3), με (4), νομίζω (5).

1, 5, 2, 4, 3

1*. Έχω (1), στο(2), τις (3), δουλειά (4), αυτές (5), γραφείο (6), μέρες (7), πολλή (8).

2*. Ο Εθνικός Κήπος (1), την κυριακάτικη (2), το ιδανικό μέρος (3), είναι (4), για (5), βόλτα (6), στην Αθήνα (7).

3*. Αν (1), όρεξη (2), και (3), έχετε (4), να πάτε (5), κουράγιο (6), στον (7), μπορείτε (8), Εθνικό Κήπο (9) με τα πόδια (10).

_____ (6)

VI. Να συμπληρώσεις τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων:
(*Заповнити пропуски дієсловами у правильній формі.*)

1. Οι φίλοι μπορούν ____ σε μια καφετέρια και ____ τις εντυπώσεις τους.

α) να συναντήσουμε β) θα συναντηθούν γ) να συναντηθούν

α) θα μοιραστούν β) να μοιραστούν γ) να μοιραστούμε

2. Αν ____ κάτι, μην ____ να με πάρετε τηλέφωνο.

α) θα χρειάζεστε β) χρειαστείται γ) χρειαστείτε

α) ντρέπεστε β) ντρέπεται γ) να ντρέπεστε

_____ (4)

VII. Να βρεις ποια λέξη είναι περιττή:

(Знайдить зайве слово / словосполучення.)

1. είναι κοντά (α), είναι διαφορετικά (β), είναι δυο βήματα (γ), είναι δίπλα (δ) _____
2. θαύμα (α), κουράγιο (β), υπομονή (γ), αντοχή (δ) _____
3. όρεξη (α), θέληση (β), διάθεση (γ), διαδρομή (δ) _____
4. είμαι λιώμα (α), είμαι πτώμα (β), είμαι κουρασμένος (γ), είμαι αδιόρθωτος (δ) _____
5. εκτίμηση (α), αιτία (β), λόγος (γ), αφορμή (δ), κίνητρο (ε) _____ (5)

Σύνολο 40 μονάδες

Твір

Έκθεση

Ο ελληνικός λαός λέει: «Των φρονίμων τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν». Η οικογένεια παίζει σημαντικό ρόλο στη ζωή κάθε ανθρώπου. Γράψτε ποιες συμβουλές των γονιών για σας είναι σημαντικές, ποιες πράξεις τους αποτελούν παραδείγματα και τους ακολουθείτε.

Σύνολο 40 μονάδες

11 клас

Αυδίουвання

Κατανόηση προφορικού λόγου

Ανοιξιάτικο Σαββατοκύριακο στη Μάνη

Αγαπητοί φίλοι της εκπομπής, γεια σας.

Συνεπείς στο ραντεβού μας, όπως κάθε Πέμπτη μεσημέρι μία με δύο, είμαστε ξανά κοντά σας, με τις δικές μας προτάσεις για το πώς και το πού μπορείτε να περάσετε το σαββατοκύριακό σας, έξω από την πόλη και κοντά στη φύση. Η σημερινή μας πρόταση είναι μια εκδρομή στην Πελοπόννησο, στον Μυστρά και στη Μάνη.

Θα πρέπει να ξεκινήσετε από την Αθήνα γύρω στις οκτώ και μισή το πρωί. Θα πάρετε την εθνική οδό Αθήνας Κορίνθου και θα είστε στον Ισθμό, ανάλογα με την κίνηση, μετά από μία ώρα περίπου. Στη συνέχεια θα ακολουθήσετε τον δρόμο για Τρίπολη, που είναι κι αυτός αυτοκινητόδρομος, και θα φτάσετε στη Σπάρτη, που απέχει 120 χιλιόμετρα από την Κόρινθο, χωρίς κανένα πρόβλημα σε περίπου μιάμιση ώρα. Μόλις μπείτε στη Σπάρτη, ακολουθήστε τον δρόμο για τον Μυστρά, που απέχει 6 χιλιόμετρα από την είσοδο της πόλης. Ο Μυστράς είναι μια βυζαντινή πόλη που χτίστηκε τον 14 αιώνα. Έχει πολλές βυζαντινές εκκλησίες με θαυμάσιες τοιχογραφίες. Θα χρειαστείτε δύο ώρες περίπου για να κάνετε μια βόλτα σ' αυτόν τον μαγευτικό χώρο. Κάτι που θα πρέπει να ξέρετε είναι πως η είσοδος στον Μυστρά επιτρέπεται ως τις δύο το μεσημέρι.

Όταν τελειώσετε, συνεχίστε για Γύθειο, που βρίσκεται 46 χιλιόμετρα νότια της Σπάρτης. Το Γύθειο είναι μια όμορφη πόλη δίπλα στη θάλασσα με καταπληκτική θέα. Μπορείτε να φάτε σε μια από τις πολλές ψαροταβέρνες της. Μετά το φαγητό σας μπορείτε να επισκεφθείτε το νησί Κρανάη ή Μαραθονήσι, όπως λέγεται διαφορετικά. Ο μύθος λέει ότι εδώ πέρασε μια νύχτα ο Πάρις με την Ωραία Ελένη. Στο νησί θα δείτε και τον πύργο του Τζανετάκη.

Το βράδυ μπορείτε να μείνετε στο Γύθειο, ή σε κάποια άλλη πόλη της περιοχής, όπως η Αρεόπολη, το Λιμένι, το Οίτυλο, όπου θα βρείτε αρκετά ξενοδοχεία παραδοσιακού χαρακτήρα. Αυτή την εποχή τα όμορφα χρώματα

της φύσης και οι μυρωδιές των λουλουδιών θα κάνουν σίγουρα την εκδρομή σας αξέχαστη.

Την Κυριακή το πρωί, ετοιμαστείτε για τη μεγάλη βόλτα σας στη Μάνη. Ξεκινώντας από την Αρεόπολη πηγαίνετε στα σπήλαια του Διρού, τα οποία θα μπορέσετε να δείτε μόνο με βάρκα. Ευτυχώς αυτή την εποχή δεν υπάρχουν πολλοί τουρίστες, και δεν θα χρειαστεί να περιμένετε πολλή ώρα. Η επόμενη σας στάση ας είναι ο Γερολιμένας – 18 χιλιόμετρα από τα σπήλαια του Διρού – όπου μπορείτε να σταματήσετε και για μεσημεριανό. Σ' όλη τη διαδρομή μπορείτε να δείτε τους γνωστούς μανιάτικους πύργους. Μετά τον Γερολιμένα, αξίζει να πάτε και στο ακρωτήριο Ταίναρο, που είναι το νοτιότερο σημείο της Πελοποννήσου.

Εκεί θα αισθανθείτε σαν να βρίσκεστε μέσα στη θάλασσα. Πολύ κοντά είναι και το γνωστό μανιάτικο χωριό Βάθεια, που σήμερα πια δεν έχει κατοίκους.

Γύρω στις πέντε θα πρέπει να πάρετε τον δρόμο της επιστροφής. Η κίνηση πιθανόν να είναι αρκετή, γι' αυτό, μάλλον θα χρειαστείτε τέσσερις περίπου ώρες μέχρι την Αθήνα.

Στον δρόμο μπορείτε να σταματήσετε στο Λουτράκι για έναν καφέ ή για ένα γλυκό.

Από μας, καλό σας ταξίδι και καλό Σαββατοκύριακο.

Запитання до тексту

Κατανόηση προφορικού λόγου Ερωτήσεις

Για κάθε σωστή απάντηση 2 μονάδες

I. Διάλεξε το σωστό.

(Оберіть правильну відповідь.)

1. Αν πάμε, θα πρέπει να ξεκινήσουμε από την Αθήνα γύρω στις _____.

α) 7:30 Π.μ. β) 8:30 Π.μ. γ) 7:00 Π.μ.

2. Για να πάμε από την Κόρινθο στην Σπάρτη, χρειαζόμαστε περίπου _____.

α) μιάμιση ώρα β) δυόμισι ώρες γ) μια ώρα

3. Δεν μπορούμε να μπούμε στον Μυστρά μετά τις _____.

α) 2:30 β) 2:15 γ) 2:00

_____ (6)

Για κάθε σωστή απάντηση 2 μονάδες

II. Σωστό (Σ) ή λάθος (Λ);

(Оберіть правильну відповідь.)

1. Ο δρόμος από Κόρινθο για Τρίπολη είναι αυτοκινητόδρομος. ()

2. Το νησί Κρανάη λέγεται και Μαραθονήσι. ()

3. Στο Μαραθονήσι ίσως έμειναν ο Πάρις και η Ωραία Ελένη. ()

4. Στο χωριό Βάθεια ζουν αρκετοί άνθρωποι. ()

5. Θα χρειαστείτε περίπου δύο ώρες για να γυρίσετε στην Αθήνα. ()

6. Μια καλή στάση για καφέ ή γλυκό είναι το Λουτράκι. ()

_____ (12)

Για κάθε σωστή απάντηση 0,5 μονάδες

III. Διάλεξε το σωστό.

(Оберіть правильну відповідь.)

Η εκπομπή:

1. _____

α) είναι την Πέμπτη. β) είναι την Παρασκευή.

2. _____

α) είναι το πρωί. β) είναι το μεσημέρι.

3. _____

α) έχει για θέμα μια εκδρομή. β) έχει για θέμα μια συνταγή.

4. _____

α) είναι δύο φορές την εβδομάδα. β) είναι μία φορά την εβδομάδα.

_____ (2)

Σύνολο 20 μονάδες

Лексико-граматичні та синтаксичні вправи Λεξικό-γραμματικές και συντακτικές ασκήσεις

I. Να βρεις τα συνώνυμα / αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:
(Доберіть синоніми й антоніми до наведених нижче слів.)

συνώνυμα

1. κίνηση (στους δρόμους) ____

α) κινήγι β) κίνητρο γ) μποτιλιάρισμα δ) κυκλοφορία

2. αισθάνομαι ____

α) νοιάζομαι β) νιώθω γ) αισχύνομαι δ) νικώ

3. επιστροφή ____

α) γυρισμός β) στροφή γ) επιδρομή δ) επίστρωση

αντώνυμα

4. επιτρέπεται ____

α) απαγορεύεται β) απαγορεύω γ) απαγόρευση δ) απαγωγή

5. νοτιάς ____

α) βορράς β) βόρειος γ) ανατολή δ) βοριάς

6. είσοδος ____

α) έξωμος β) έκταση γ) έξοδος δ) είδηση

_____ (6)

II. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά βάζοντας τις λέξεις των παρενθέσεων στο σωστό τύπο:

(Заповніть пропуски, вставляючи наведені нижче слова у правильній формі.)

1. Ο Μυστράς είναι μια βυζαντινή πόλη που ____ τον 14 αιώνα και έχει πολλές ____ με θαυμάσιες τοιχογραφίες.

α) έχτιζε β) έχτισε γ) χτίστηκε

α) βυζαντινές εκκλησίες β) βυζαντινή εκκλησίες γ) βυζαντινές εκκλησία

2. Η κίνηση πιθανόν να είναι ____, γι' αυτό, μάλλον εσείς θα ____ τέσσερις περίπου ώρες μέχρι την Αθήνα.

α) αρκετά β) αρκετή γ) αρκετοί

α) χρειαζόσαστε β) χρειάζομαι γ) χρειαστείτε

3. Ευτυχώς αυτή την εποχή δεν υπάρχουν ____ και δεν θα ____ να περιμένετε πολλή ώρα.

α) πολλούς τουρίστες β) πολύς τουρίστας γ) πολλοί τουρίστες

α) χρειάζομαι β) χρειαστεί γ) χρειάστηκε

4. Αυτή την εποχή τα όμορφα χρώματα της φύσης και _____
των λουλουδιών θα κάνουν σίγουρα την εκδρομή σας ____.

α) οι μυρωδιές β) την μυρωδιά γ) οι μυρωδιά

α) αζέχαστος β) αζέχαστη γ) αζέχαστες

_____ (8)

III. Να συμπληρώσεις τον πίνακα με τύπους σε χρόνο, πρόσωπο και φωνή που λείπουν:

(Заповнити таблицю формами дієслова у часі, особі та стані, яких не вистачає.)

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Μέλλοντας Στιγμιαίος
			θα θεωρήσετε
συνεχίζω			
		χάθηκες	
	χτιζόταν		

α) χτίζεται

β) θα συνεχίζεις

γ) θεωρείτε

δ) συνέχισα

ε) θεωρούμουν

ζ) χανόσουν

η) χτίστηκε

θ) θα χαθείς

ι) συνέχιζα

κ) έχτισε

λ) χανόμασταν

μ) θεωρούσατε

ν) συνέχισε

ξ) θεωρήσατε

ο) θεωρήτε

π) θα χτίσει

ρ) χάνεσαι

σ) θα χτίζετε

τ) θεωρείται

υ) θα χτιστεί

φ) θα συνεχίσω

χ) θα χτιστεί

ψ) θα συνεχίσω

ω) θα χάνεσαι

_____ (6)

IV. Να γράψεις ένα ουσιαστικό στη γενική πτώση επιλέγοντας σωστά τον ενικό ή πληθυντικό αριθμό:

(Напиши́ть один з іменників у родовому відмінку, звертаючи увагу на потрібну форму однини чи множини.)

1) η ρύπανση οι θάλασσες _____

α) η ρύπανση της θαλάσσης β) η ρύπανσις της θάλασσας γ) η ρύπανση των θαλασσών

2) το νοτιότερο σημείο η Πελοπόννησος ____

α) το νοτιότερο σημείο της Πελοποννήσου β) το νοτιότερο σημείο του
Πελοποννήσου γ) το νοτιότερο σημείο τις Πελοπόννησο

3) η εθνική οδός η διαδρομή ____

α) η διαδρομή της εθνικής οδού β) η διαδρομή του εθνικού οδού γ) η
εθνική οδός της διαδρομής

4) οι τιμές το κρέας ____

α) οι τιμές στα κρέατα β) οι τιμές του κρέατος γ) οι τιμές του κρέου

5) τα κτίρια οι πόλεις ____

α) τα κτίρια των πόλων β) τα κτίρια τις πόλεις γ) τα κτίρια των πόλεων

_____ (5)

V. Να βάλεις τις λέξεις στη σωστή σειρά για να φτιάξεις τις προτάσεις:

(Утворить речення з наведених слів.)

Π.Χ. Ο (1) πόλη (2) Μυστράς (3) βυζαντινή (4) είναι (5) μια (6).

1, 3, 5, 6, 4, 2

1*. Το (1), χαρακτήρα (2), βράδυ (3), μπορείτε (4), στο Γύθειο (5),
ξενοδοχεία (6), όπου (7), θα βρείτε (8), να μέινετε (9), αρκετά (10),
παραδοσιακού (11).

2*. Ξεκινώντας (1), πηγαίνετε (2), στα σπήλαια(3), από την Αρεόπολη
(4), του Διρού (5), τα οποία (6), να δείτε (7), θα μπορέσετε (8), με βάρκα (9),
μόνο (10)

3*. Ο Μυστράς (1), με θαυμάσιες (2), έχει (3), εκκλησίες (4), βυζαντινές
(5), πολλές (6), τοιχογραφίες (7).

_____ (6)

VI. Να συμπληρώσεις τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων:

(Заповнити пропуски дієсловами у правильній формі.)

1. Εσείς θα _____ από την Αθήνα το πρωί και θα _____ την εθνική οδό
Αθήνας Κορίνθου.

α) πρέπει να ξεκινήσουμε β) πρέπει να ξεκινήσετε γ) πρέπει να ξεκινήσετε

α) πάρετε β) πάρεις γ) παίρνετε

2. Εκεί εσείς θα _____σαν να _____ μέσα στη θάλασσα.

α) αισθάνεσαι β) αισθάνομαι γ) αισθανθείτε

α) βρέστε β) βρίσκεστε γ) βρίσκετε

_____ (4)

VII. Βρες ποια λέξη είναι περιττή:

(Знайди́ть заї́ве сло́во.)

1. βολικό (α), άσχετο (β), αναπαιτικό (γ), άνετο (δ) _____

2. θαυμάσια (α), υπέροχα (β), καταπληκτικά (γ), χαριστικά (δ) _____

3. στ' αλήθεια (α), πραγματικά (β), υπεύθυνα (γ), όντως (δ) _____

4. σύμφωνος (α), βέβαιος (β), αναμφισβήτητος (γ), σίγουρος (δ) _____

5. αναγκάζω (α), ζορίζω (β), υποχρεώνω (γ), καταναλώνω (δ) _____

_____ (5)

Σύνολο 40 μονάδες

Твір

Έκθεση

Ο μεγάλος αρχαίος Έλληνας πεζογράφος Λουκιανός είπε: «Τίποτα δεν είναι γλυκύτερο από την πατρίδα, αυτό λέγεται από παλιά». Γράψτε τι ρόλο παίζει στη ζωή σας η γενέτειρα πόλη σας, πως σας βοηθάει ή εμπνέει.

Σύνολο 40 μονάδες

Кριτερίи οцінювання ΒΙΔΠΟΒΙΔΙ

9 κλας

Ζαпитання до тексту Κατανόηση προφορικού λόγου Ερωτήσεις

Για κάθε σωστή απάντηση 1 μονάδα

I. Διάλεξε το σωστό.

(Оберіть правильну відповідь.)

1. Η κοπέλα που παίρνει τηλέφωνο λέγεται __β__
α) Ελένη β) Μελίνα γ) Γεωργία
2. Η κοπέλα που τηλεφωνεί είναι μια φίλη της __γ__
α) Ευαγγελίας Γεωργίου β) Ελένης Γεωργιάδου γ) Ελένης Γεωργίου
3. Η κοπέλα παίρνει τηλέφωνο τον __γ__
α) Δημήτρη β) Γιώργο γ) Κώστα
4. Η κοπέλα μόλις ήρθε από το __α__
α) Λονδίνο β) Δουβλίνο γ) Βερολίνο
5. Η κοπέλα φέρνει στον νέο __β__
α) ένα γράμμα β) ένα δώρο γ) μια σακούλα
6. Γύρω στις 12 η κοπέλα θα είναι κοντά __γ__
α) στο Πανεπιστήμιο β) στη Βιβλιοθήκη γ) στο Πολυτεχνείο
7. Οι δύο νέοι δίνουν ραντεβού στην πλατεία __α__
α) Εξαρχείων β) Μαβίλη γ) Βικτωρίας
8. Το ραντεβού είναι για τις __α__
α) 12.15 β) 11.45 γ) 12.00

_____ (8)

Για κάθε σωστή απάντηση 1 μονάδα

II. Σωστό (Σ) ή λάθος (Λ);

(Оберіть «правильно – неправильно».)

1. Η κοπέλα δεν θα περάσει σήμερα καθόλου από το κέντρο. (Λ)
2. Η κοπέλα έχει ίσια μαλλιά. (Λ)
3. Η κοπέλα φοράει γυαλιά. (Σ)

4. Η κοπέλα θα φοράει ένα μαύρο φόρεμα. (_ Λ _)
 5. Η κοπέλα θα κρατάει μια σακούλα του «ZARA». (_ Λ _)
 6. Ο νέος έχει μακριά ίσια μαλλιά. (_ Σ _)
 7. Ο νέος θα φοράει ανοιχτό μπλε τζιν και άσπρο μπλουζάκι. (_ Σ _)
 8. Ο νέος θα πάει στην πλατεία Εξαρχείων με τη μηχανή του. (_ Σ _)
- _____ (8)

Για κάθε σωστή απάντηση 0,5 μονάδες

III. Διάλεξε ποια είναι η σωστή λέξη;

(Виберіть правильне слово.)

1. Η κοπέλα είναι κοντή (α)/ψηλή (β) και λεπτή (γ)/χοντρή (δ).
_ α _ γ
 2. Έχει καστανά (α)/ξανθά (β) μαλλιά και γαλανά (γ)/πράσινα (δ) μάτια.
_ α _ δ
 3. Ο νέος είναι κοντός (α)/ψηλός (β) και χοντρός (γ)/αδύνατος (δ).
_ β _ δ
 4. Έχει μαύρα (α)/ξανθά (β) μαλλιά και καστανά (γ)/πράσινα (δ) μάτια.
_ β _ γ
- _____ (4)

Σύνολο 20 μονάδες

Лексико-граматичні та синтаксичні вправи
Λεξικό-γραμματικές και συντακτικές ασκήσεις

I. Να βρεις τα συνώνυμα / αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:
(Доберіть синоніми й антоніми до наведених нижче слів.)

συνώνυμα

1. προσφέρεις – _ β _
α) προτείνω β) προτείνεις γ) προσφεύγεις δ) προστρέχεις
2. γνωρίζουμε – _ γ _
α) γοητεύουμε β) γνωριμία γ) ξέρουμε δ) γνωστοποιούμαι
3. ραντεβού – _ γ _
α) συναντάμε β) πάρτι γ) συνάντηση δ) ραντίζω

αντώνυμα

4. αργός – __α__

α) γρήγορος β) νωρίς γ) γρήγορα δ) βιαστικά

5. κοντή – __δ__

α) ψηλά β) μακριά γ) κοντά δ) ψηλή

6. χάνει – __γ__

α) βρίσκεται β) βρίσκω γ) βρίσκει δ) θα βρει

_____ (6)

II. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά βάζοντας τις λέξεις των παρενθέσεων στο σωστό τύπο:

(Заповнити пропуски, вставляючи слова в дужках у правильній формі.)

1. Με λένε Μελίνα και είμαι __β__ και __α__, έχω __γ__ μαλλιά, __α__ μάτια, φοράω γυαλιά.

α) κοντός β) κοντή γ) κοντής

α) λεπτή β) λεπτέι γ) λεπτός

α) καστανός β) καστανή γ) καστανά

α) πράσινα β) πράσινη γ) πράσινος

2. Η Ελένη και ο Κώστας __β__ χτες απο το Λονδίνο και τώρα __α__.

α) γύριζαν β) γύρισαν γ) γύρισα

α) ξεκουράζονται β) ξεκουράζομαι γ) ξεκουράστηκαν

3. Αν θα __γ__ σήμερα απ' το κέντρο, θέλω να __β__ (εμείς).

α) περνάς β) περάσαμε γ) περάσεις

α) βρίσκόμαστε β) βρεθούμε γ) βρεθήκαμε

4. Η Μαρία θα μου __γ__ (στέλνω) αύριο ένα δώρο και πρέπει να το __α__ (παίρνω) από το ταχυδρομείο μετά την δουλειά.

α) έστειλε β) στέλνει γ) στέιλει

α) πάρω β) παίρνω γ) πήρα

_____ (10)

III. Να γράψεις το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική πτώση:

(Напишить другий іменник у родовому відмінку, звертаючи увагу на потрібну форму однини чи множини.)

- το καφεενείο η πλατεία **β** ____
α) το καφεενείο στην πλατεία β) το καφεενείο της πλατείας γ) το καφεενείο
στις πλατείες
η φίλη η Ελένη **γ** ____
α) η φίλη της Ελένης β) η φίλη την Ελένη γ) η φίλη της Ελένης
το κέντρο το Λονδίνο **γ** ____
α) το κέντρο στο Λονδίνο β) τα κέντρα του Λονδίνου γ) το κέντρο του
Λονδίνου
η μηχανή ο Κώστας **α** ____
α) η μηχανή του Κώστα β) η μηχανή του Κώστου γ) ο Κώστας της μηχανής
τα φορέματα τα κορίτσια **β** ____
α) τα φορέματα του κοριτσιού β) τα φορέματα των κοριτσιών γ) το φόρεμα
των κοριτσιών

_____ (5)

IV. Να βάλεις τις λέξεις στη σωστή σειρά και για να φτιάξεις τις προτάσεις:

(Утворіть речення з наведених слів.)

Π.Χ. Μόλις (1), το (2), από (3), Λονδίνο (4), ήρθα (5).

1, 5, 3, 2, 4

1.* Θα (1), σήμερα (2), απ' το (3), περάσεις (4), καθόλου (5), κέντρο (6);

1, 4, 2, 5, 3, 6

2.* Εγώ (1), ένα (2), μπλε (3), φοράω (4), ανοιχτό (5), θα (6), τζιν (7).

1, 6, 4, 2, 5, 3, 7

3.* Πότε (1), το δώρο (2), να πάρεις (3), σου έστειλε (4), μπορείς (5), που (6), η Ελένη (7);

1, 5, 3, 2, 6, 4, 7

_____ (6)

V. Να συμπληρώσεις τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων:

(Заповни́ть пропуски дієсловами у правильній формі.)

1. Μόλις **α** ____ από το Κίεβο και έχω για σένα ένα δώρο, τότε μπορείς να το **γ** ____;

α) γύρισα β) γυριζόμουν γ) γυρίστηκα δ) γύριξα

α) παίρνεις β) πήρες γ) πάρεις δ) πάρετε

2. Ο αδερφός μου β με την μηχανή του και οι φίλοι του δ με το αμάξι.

α) θα έρθουν β) θα έρθει γ) θα έρθω δ) θα ήρθε

α) θα φτάσει β) θα φτάνουν γ) Θα φτάσω δ) θα φτάσουν

3. Κορίτσια, θα με δ, θα β ένα ανοιχτό μπλε τζιν.

α) δεις β) δώστε γ) δέστε δ) δείτε

α) φοράτε β) φοράω γ) φορούσα δ) φοράμε

_____ (6)

VI. Να βρεις ποια λέξη είναι περιττή:

(Знайди́ть за́йве слово.)

1. μηχανή (α), αμάξι (β), ρόδα (γ), αυτοκίνητο (δ). γ

2. κέντρο (α), οδός (β), πλατεία (γ), αριθμός (δ). δ

3. σωπαίνω (α), λέω (β), μιλάω (γ), συζητάω (δ). α

4. φορεσιά (α), ρούχα (β), φόρεμα (γ), ντύσιμο (δ). γ

5. τα λέμε (α), καλώς τον (β), θα τα πούμε (γ), γεια χαρά (δ). β

6. μυαλό (α), γνώμη (β), σκέψη (γ), άποψη (δ). α

7. πηγαίνω (α), περπατάω (β), προχωρώ (γ), πουλάω (δ). δ

_____ (7)

Σύνολο 40 μονάδες

Критерії оцінювання творчого завдання

№	Кодовий номер	Обсяг письмового повідомлення	Розкриття змісту, ідейна спрямованість, художньо-естетичне враження	Зовнішній вигляд та структура твору	Лексична насиченість	Рівень граматичних навичок	Заохочувальний бал	Загальна кількість балів
		0–2	2–10	0–4	2–10	2–12	0–2	40

10 клас

Запитання до тексту
Κατανόηση προφορικού λόγου
Ερωτήσεις

Για κάθε σωστή απάντηση 1 μονάδα

I. Διάλεξε το σωστό.

(Оберіть правильну відповідь.)

1. Η Αλέκα μάλλον έρχεται στην Αθήνα για ____ **α** ____ .

α) πρώτη φορά β) δεύτερη φορά γ) τρίτη φορά

2. Θα αρχίσει τη βόλτα τους από ____ **β** ____ .

α) το Μουσείο Μπενάκη β) την Εθνική Πινακοθήκη γ) το Αρχαιολογικό

Μουσείο

3. Η Εθνική Πινακοθήκη βρίσκεται στην ____ **γ** ____ .

α) Πανεπιστημίου β) Αλεξάνδρας γ) Βασιλέως Κωνσταντίνου

4. Ο Κώστας θέλει να πάει με τη φίλη του ____ **α** ____ .

α) το Σαββατοκύριακο β) το απόγευμα γ) αύριο

_____ (4)

Για κάθε σωστή απάντηση 1 μονάδα

II. Σωστό (Σ) ή λάθος (Λ);

(Оберіть «правильно – неправильно».)

1. Ο Κώστας έχει πολλή δουλειά στο γραφείο αυτές τις μέρες. (**Σ**)

2. Η Αλέκα είναι Αθηναία. (**Λ**)

3. Η Αλέκα δεν θέλει να δει το Μουσείο Μπενάκη. (**Λ**)

4. Η Εθνική Πινακοθήκη είναι πολύ κοντά στο Χίλτον. (**Σ**)

5. Κανένα τρόλεϊ δεν περνάει από το Αρχαιολογικό Μουσείο. (**Λ**)

6. Η Αλέκα θα δει σήμερα το Ηρώδειο. (**Λ**)

_____ (6)

Για κάθε σωστή απάντηση 2 μονάδες

III. Ταίριαξε τα παρακάτω μεταξύ τους

(Знайдіть правильне продовження речення.)

1. Η Αλέκα δεν θέλει...	α. είναι αρκετά κοντά στην Εθνική Πινακοθήκη.
2. Η φίλη του Κώστα αν χαθεί,...	β. αν έχει όρεξη και κουράγιο.
3. Το Μουσείο Μπενάκη...	γ. ν' αλλάξει ο Κώστας το πρόγραμμά του.
4. Η φίλη του Κώστα μπορεί να πάει με τα πόδια στο Αρχαιολογικό Μουσείο...	δ. θα ρωτήσει και θα βρει τον δρόμο της.
5. Η Αλέκα...	ε. θέλει να δει όσο πιο πολλά γίνεται σε δυο μέρες.

1γ	2δ	3α	4β	5ε
----	----	----	----	----

_____ (10)

Σύνολο 20 μονάδες

Лексико-граматичні та синтаксичні вправи Λεξικό-γραμματικές και συντακτικές ασκήσεις

I. Να βρεις τα συνώνυμα / αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:
(Доберіть синоніми та антоніми до наведених нижче слів.)

συνώνυμα

- τρομάζω __γ__
α) τρομοκρατώ β) τρομπάρω γ) φοβάμαι δ) τρεμοσβήνω
- θέλετε __β__
α) επιθυμάτε β) επιθυμείτε γ) θέλγετε δ) επιθεωρείτε
- υπομονή __α__
α) καρτερία β) κουράγιο γ) υποτροπή δ) υποτροφία

αντώνυμα

- νωρίτερα __β__
α) αργά β) αργότερα γ) αργοπορία δ) νωρίς
- τελειώνουμε __δ__
α) αρχαίζουμε β) τακτοποιούμε γ) αρχίζαμε δ) αρχίζουμε

6. θα χαθείτε α

α) θα βρεθείτε β) θα βραχείτε γ) βρεθήκατε δ) θα βρείτε

_____ (6)

II. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά βάζοντας τις λέξεις των παρενθέσεων στο σωστό τύπο:

(Заповнити пропуски, вставляючи запропоновані слова у правильній формі.)

1. Εμείς δ που είναι το Μουσείο Μπενάκη, μην β

α) βρίσκομαι β) βρίσκόμαστε γ) βρίσκουμε δ) βρήκαμε

α) ανησυχάς β) ανησυχείς γ) ανησύχησες δ) ανησυχούσες

2. Όταν α στην Ομόνοια, θα γ την Πατησίων στα δεξιά σας.

α) φτάσετε β) φτάσεις γ) φτάνετε δ) φτάσεται

α) βλέπετε β) δούμε γ) δείτε δ) είδατε

3. Πρέπει α τώρα, το αφεντικό θα με φωνάζει πάλι αν β.

α) να φύγω β) θα φύγω γ) να φύγεις δ) θα φύγεις

α) θα αργήσω β) αργήσω γ) θα αργώ δ) αργείτε

4. Το κινητό μου τό 'χετε, κλειδιά έχετε, αν γ κάτι, εσείς με δ.

α) χρειαζόσασταν β) να χρειάζεσαι γ) χρειαστείτε δ) θα χρειαστείτε

α) περνάτε β) πήρατε γ) περνούσατε δ) παίρνετε

_____ (8)

III. Να συμπληρώσεις τον πίνακα με τους χρόνους που λείπουν:

(Заповнити таблицю дієсловами, яких не вистачає.)

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Μέλλοντας Στιγμιαίος
γ	θ	υ	θα φοβηθείς
χρειαζόμαστε	β	ψ	λ
δ	χ	ανησύχησες	ρ
ε	έβρισκαν	α	μ

α) βρήκανε

β) χρειαζόμασταν

γ) φοβάσαι

δ) ανησυχείς

ε) βρίσκουν

ζ) θα ανησυχούσα

η) βρίσκονται

θ) φοβόσουν

ι) θα βρεθούν

κ) ανησύχησες

λ) θα χρειαστούμε

μ) θα βρουν

ν) θα ανησυχείς

ξ) χρειαζόμουν

ο) φοβάμαι

π) φοβόσασταν

- ρ) θα ανησυχήσεις σ) θα χρειάζομαι τ) χρειάζονταν υ) φοβήθηκες
φ) φοβάστε χ) ανησυχούσες ψ)χρειαστήκαμε ω) χρειαζόσασταν
_____ (6)

IV. Να γράψεις ένα ουσιαστικό στη γενική πτώση επιλέγοντας σωστά τον ενικό ή πληθυντικό αριθμό:

(Напиши́ть один з іменників у родовому відмінку, звертаючи увагу на потрібну форму однини чи множини.)

- τα φώτα το τρόλεϊ β
α) τα φώτα τον τρόλεϊ β) τα φώτα του τρόλεϊ γ) το τρόλεϊ των φώτων
οι θέσεις το λεωφορείο γ
α) οι θέσεις τον λεωφορείο β) οι θέσεις των λεωφορείων γ) οι θέσεις
του λεωφορείου
η μέρα τα μουσεία α
α) η μέρα των μουσείων β) η μέρα το μουσείο γ) η μέρα του μουσείου
οι φωνές το αφεντικό α
α) οι φωνές του αφεντικού β) η φωνή του αφεντικού γ) οι φωνές των
αφεντικό
το κουράγιο ο καθένας γ
α) το κουράγιο του καθένα β) το κουράγιο του καθέναν γ) το κουράγιο
του καθενός
_____ (5)

V. Να βάλεις τις λέξεις στη σωστή σειρά για να φτιάξεις τις προτάσεις:
(Утвори́ть речення з наведених слів.)

Π.Χ. Δε (1), πως (2), χρειάζεστε (3), με (4), νομίζω (5).

1, 5, 2, 4, 3

1*. Έχω (1), στο(2), τις (3), δουλειά (4), αυτές (5), γραφείο (6), μέρες (7), πολλή (8).

1, 8, 4, 2, 6, 5, 3, 7

2*. Ο Εθνικός Κήπος (1), την κυριακάτικη (2), το ιδανικό μέρος (3), είναι (4), για (5), βόλτα (6), στην Αθήνα (7).

1, 4, 3, 5, 2, 6, 7

3*. Αν (1), όρεξη (2), και (3), έχετε (4), να πάτε (5), κουράγιο (6), στον (7), μπορείτε (8), Εθνικό Κήπο (9) με τα πόδια (10).

1, 4, 2, 3, 6, 8, 5, 7, 9, 10

_____ (6)

VI. Να συμπληρώσεις τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων:

(Знаповніть пропуски дієсловами у правильній формі.)

1. Οι φίλοι μπορούν ___γ___ σε μια καφετέρια και ___β___ τις εντυπώσεις τους.

α) να συναντήσουμε β) θα συναντηθούν γ) να συναντηθούν

α) θα μοιραστούν β) να μοιραστούν γ) να μοιραστούμε

2. Αν ___γ___ κάτι, μην ___α___ να με πάρετε τηλέφωνο.

α) θα χρειάζεστε β) χρειαστείται γ) χρειαστείτε

α) ντρέπεστε β) ντρέπεται γ) να ντρέπεστε

_____ (4)

VII. Να βρεις ποια λέξη είναι περιττή:

(Знайдить зайве слово / словосполучення.)

1. είναι κοντά (α), είναι διαφορετικά (β), είναι δυο βήματα (γ), είναι δίπλα (δ) ___β___

2. θαύμα (α), κουράγιο (β), υπομονή (γ), αντοχή (δ) ___α___

3. όρεξη (α), θέληση (β), διάθεση (γ), διαδρομή (δ) ___δ___

4. είμαι λιώμα (α), είμαι πτώμα (β), είμαι κουρασμένος (γ), είμαι αδιόρθωτος (δ) ___δ___

5. εκτίμηση (α), αιτία (β), λόγος (γ), αφορμή (δ), κίνητρο (ε) ___α___

_____ (5)

Критерії оцінювання творчого завдання

№	Кодовий номер	Обсяг письмового повідомлення	Розкриття змісту, ідейна спрямованість, художньо-естетичне враження	Зовнішній вигляд та структура твору	Лексична насиченість	Рівень граматичних навичок	Заохочувальний бал	Загальна кількість балів
		0–2	2–10	0–4	2–10	2–12	0–2	40

11 клас

Запитання до тексту Κατανόηση προφορικού λόγου Ερωτήσεις

Για κάθε σωστή απάντηση 2 μονάδες

I. Διάλεξε το σωστό.

(Оберіть правильну відповідь.)

1. Αν πάμε, θα πρέπει να ξεκινήσουμε από την Αθήνα γύρω στις _____ β _____.
α) 7:30 Π.μ. β) 8:30 Π.μ. γ) 7:00 Π.μ.
2. Για να πάμε από την Κόρινθο στην Σπάρτη, χρειαζόμαστε περίπου _____ α _____.
α) μιάμιση ώρα β) δυόμισι ώρες γ) μια ώρα
3. Δεν μπορούμε να μπούμε στον Μυστρά μετά τις _____ γ _____.
α) 2:30 β) 2:15 γ) 2:00

_____ (6)

Για κάθε σωστή απάντηση 2 μονάδες

II. Σωστό (Σ) ή λάθος (Λ);

(Оберіть «правильно – неправильно».)

1. Ο δρόμος από Κόρινθο για Τρίπολη είναι αυτοκινητόδρομος. (Σ)
2. Το νησί Κρανάη λέγεται και Μαραθονήσι. (Σ)
3. Στο Μαραθονήσι ίσως έμειναν ο Πάρις και η Ωραία Ελένη. (Σ)
4. Στο χωριό Βάθεια ζουν αρκετοί άνθρωποι. (Λ)
5. Θα χρειαστείτε περίπου δύο ώρες για να γυρίσετε στην Αθήνα. (Λ)
6. Μια καλή στάση για καφέ ή γλυκό είναι το Λουτράκι. (Σ)

_____ (12)

Για κάθε σωστή απάντηση 0,5 μονάδες

III. Διάλεξε το σωστό.

(Оберіть правильну відповідь.)

Η εκπομπή:

1. _____ α _____.
α) είναι την Πέμπτη. β) είναι την Παρασκευή.

2. β

α) είναι το πρωί. β) είναι το μεσημέρι.

3. α

α) έχει για θέμα μια εκδρομή. β) έχει για θέμα μια συνταγή.

4. β

α) είναι δύο φορές την εβδομάδα. β) είναι μία φορά την εβδομάδα.

_____ (2)

Σύνολο 20 μονάδες

Лексико-граматичні та синтаксичні вправи
Λεξικό-γραμματικές και συντακτικές ασκήσεις

I. Να βρεις τα συνώνυμα / αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:
(Доберіть синоніми й антоніми до наведених нижче слів.)

συνώνυμα

1. κίνηση (στους δρόμους) δ

α) κυνήγι β) κίνητρο γ) δρόμος δ) κυκλοφορία

2. αισθάνομαι β

α) νιάζομαι β) νιώθω γ) αισχύνομαι δ) νικώ

3. επιστροφή α

α) γυρισμός β) στροφή γ) επιδρομή δ) επίστρωση

αντώνυμα

4. επιτρέπεται α

α) απαγορεύεται β) απαγορεύω γ) απαγόρευση δ) απαγωγή

5. νοτιάς δ

α) βορράς β) βόρειος γ) ανατολή δ) βοριάς

6. είσοδος γ

α) έξωμος β) έκταση γ) έξοδος δ) είδηση

_____ (6)

II. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά βάζοντας τις λέξεις των παρενθέσεων στο σωστό τύπο:

(Заповніть пропуски, вставляючи наведені нижче слова у правильній формі.)

1. Ο Μυστράς είναι μια βυζαντινή πόλη που _γ_ τον 14 αιώνα και έχει πολλές _α_ με θαυμάσιες τοιχογραφίες.

α) έχτιζε β) έχτισε γ) χτίστηκε

α) βυζαντινές εκκλησίες β) βυζαντινή εκκλησία γ) βυζαντινές εκκλησία

2. Η κίνηση πιθανόν να είναι _β_, γι' αυτό, μάλλον εσείς θα _γ_ τέσσερις περίπου ώρες μέχρι την Αθήνα.

α) αρκετά β) αρκετή γ) αρκετοί

α) χρειαζόσαστε β) χρειάζομαι γ) χρειαστείτε

3. Ευτυχώς αυτή την εποχή δεν υπάρχουν _γ_ και δεν θα _β_ να περιμένετε πολλή ώρα.

α) πολλούς τουρίστες β) πολύς τουρίστας γ) πολλοί τουρίστες

α) χρειάζομαι β) χρειαστεί γ) χρειάστηκε

4. Αυτή την εποχή τα όμορφα χρώματα της φύσης και _α_ των λουλουδιών θα κάνουν σίγουρα την εκδρομή σας _β_.

α) οι μυρωδιές β) την μυρωδιά γ) οι μυρωδιά

α) αζέχαστος β) αζέχαστη γ) αζέχαστες

_____ (8)

III. Να συμπληρώσεις τον πίνακα με τύπους σε χρόνο, πρόσωπο και φωνή που λείπουν:

(Заповніть таблицю формами дієслова у часі, особі та стані, яких не вистачає.)

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Μέλλοντας Στιγμιαίος
γ	μ	ξ	θα θεωρήσετε
συνεχίζω	ι	δ	ψ
ρ	ζ	χάθηκαν	θ
α	χτιζόταν	η	υ

α) χτίζεται

β) θα συνεχίζεις

γ) θεωρείτε

δ) συνέχισα

ε) θεωρούμεν

ζ) χανόσουν

η) χτίστηκε

θ) θα χαθείς

ι) συνέχιζα

κ) έχτισε

λ) χανόμασταν

μ) θεωρούσατε

ν) συνέχισε	ξ) θεωρήσατε	ο) θεωρήτε	π) θα χτίσει
ρ) χάνεσαι	σ) θα χτίζετε	τ) θεωρείται	υ) θα χτιστεί
φ) θα συνεχίσω	χ) θα χτιστεί	ψ) θα συνεχίσω	ω) θα χάνεσαι

_____ (6)

IV. Να γράψεις ένα ουσιαστικό στη γενική πτώση επιλέγοντας σωστά τον ενικό ή πληθυντικό αριθμό:

(Напишіть один з іменників у родовому відмінку, звертаючи увагу на потрібну форму однини чи множини.)

- 1) η ρύπανση οι θάλασσες γ
α) η ρύπανση της θαλάσσης β) η ρύπανσις της θάλασσας γ) η ρύπανση των θαλασσών

- 2) το νοτιότερο σημείο η Πελοπόννησος α
α) το νοτιότερο σημείο της Πελοποννήσου β) το νοτιότερο σημείο του Πελοποννήσου γ) το νοτιότερο σημείο τις Πελοπόννησο

- 3) η εθνική οδός η διαδρομή α
α) η διαδρομή της εθνικής οδού β) η διαδρομή του εθνικού οδού γ) η διαδρομή στην εθνική οδό

- 4) οι τιμές το κρέας β
α) οι τιμές στα κρέατα β) οι τιμές του κρέατος γ) οι τιμές του κρέου

- 5) τα κτίρια οι πόλεις γ
α) τα κτίρια των πόλων β) τα κτίρια τις πόλεις γ) τα κτίρια των πόλων

_____ (5)

V. Να βάλεις τις λέξεις στη σωστή σειρά για να φτιάξεις τις προτάσεις:
(Утворіть речення з наведених слів.)

Π.Χ. Ο (1) πόλη (2) Μυστράς (3) βυζαντινή (4) είναι (5) μια (6).

1, 3, 5, 6, 4, 2

1*. Το (1), χαρακτήρα (2), βράδυ (3), μπορείτε (4), στο Γύθειο (5), ξενοδοχεία (6), όπου (7), θα βρείτε (8), να μείνετε (9), αρκετά (10), παραδοσιακού (11).

1, 3, 4, 9, 5, 7, 8, 10, 6, 11, 2

2*. Ξεκινώντας (1), πηγαίνετε (2), στα σπήλαια (3), από την Αρεόπολη (4), του Διρού (5), τα οποία (6), να δείτε (7), θα μπορέσετε (8), με βάρκα (9), μόνο (10)

1, 4, 2, 3, 5, 6, 8, 7, 10, 9

3*. Ο Μυστράς (1), με θαυμάσιες (2), έχει (3), εκκλησίες (4), βυζαντινές (5), πολλές (6), τοιχογραφίες (7).

1, 3, 6, 5, 4, 2, 7

_____ (6)

VI. Να συμπληρώσεις τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων:

(Заповнити пропуски дієсловами у правильній формі.)

1. Εσείς θα β από την Αθήνα το πρωί και θα α την εθνική οδό Αθήνας Κορίνθου.

α) πρέπει να ξεκινήσουμε β) πρέπει να ξεκινήσετε γ) πρέπει να ξεκινήσετε

α) πάρετε β) πάρεις γ) παίρνετε

2. Εκεί εσείς θα γ σαν να β μέσα στη θάλασσα.

α) αισθάνεσαι β) αισθάνομαι γ) αισθανθείτε

α) βρέστε β) βρίσκεστε γ) βρίσκετε

_____ (4)

VII. Βρες ποια λέξη είναι περιττή:

(Знайдить зайве слово.)

1. βολικό (α), άσχετο (β), αναπαιτικό (γ), άνετο (δ). β

2. θαυμάσια (α), υπέροχα (β), καταπληκτικά (γ), χαριστικά (δ). δ

3. στ' αλήθεια (α), πραγματικά (β), υπεύθυνα (γ), όντως (δ). γ

4. σύμφωνος (α), βέβαιος (β), αναμφισβήτητος (γ), σίγουρος (δ). α

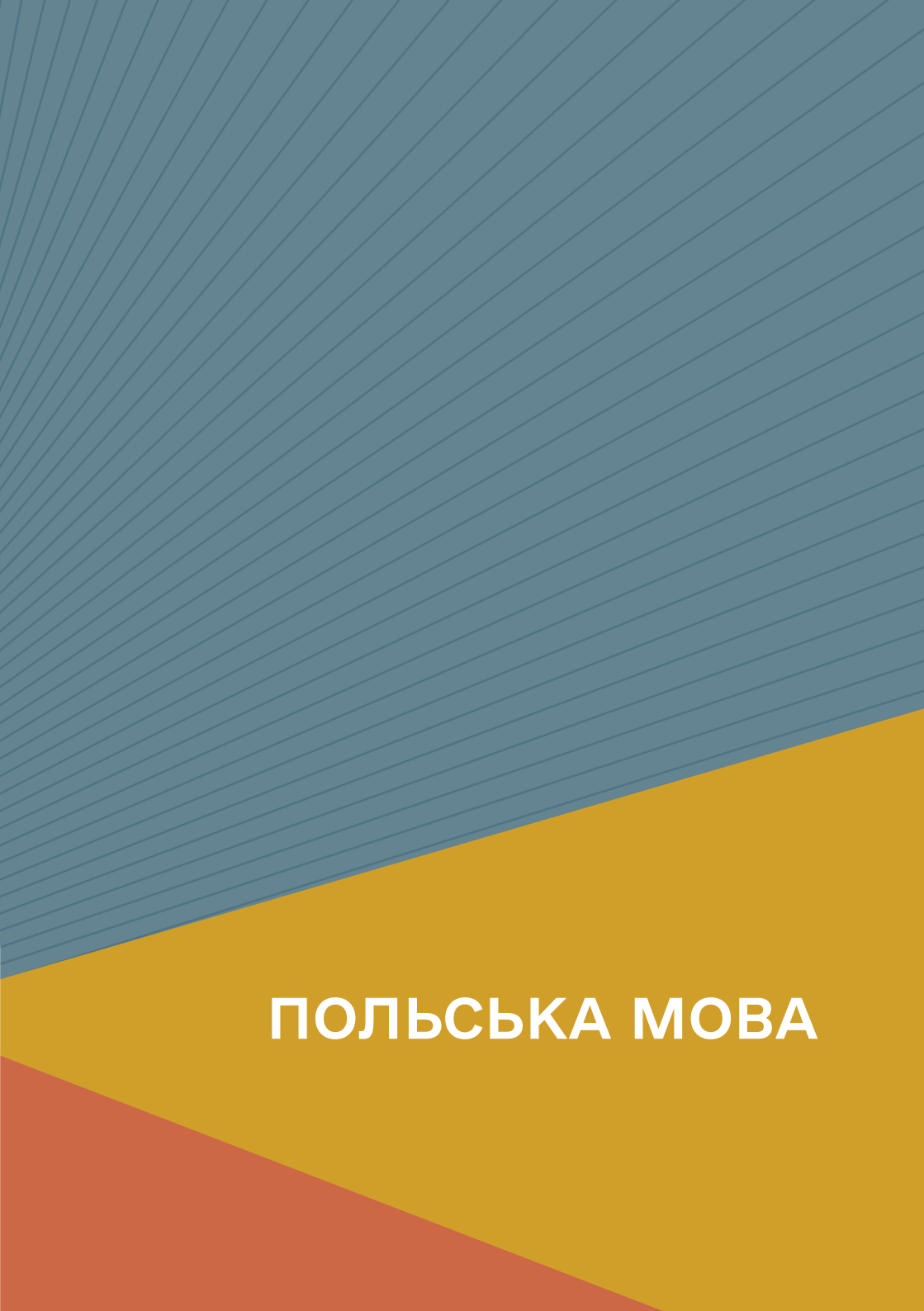
5. αναγκάζω (α), ζορίζω (β), υποχρεώνω (γ), καταναλώνω (δ). δ

_____ (5)

Σύνολο 40 μονάδες

Критерії оцінювання творчого завдання

№	Кодовий номер	Обсяг письмового повідомлення	Розкриття змісту, ідейна спрямованість, художньо-естетичне враження	Зовнішній вигляд та структура твору	Лексична насиченість	Рівень граматичних навичок	Заохочувальний бал	Загальна кількість балів
		0-2	2-10	0-4	2-10	2-12	0-2	40

The background is composed of three main geometric sections. The top section is a large blue area filled with fine, parallel diagonal lines sloping downwards from left to right. The bottom section is a solid orange area. A diagonal line separates the blue section from a yellow section that occupies the middle of the frame. The text is centered in the yellow section.

ПОЛЬСЬКА МОВА

9 клас

За кожну правильну відповідь – 1 бал.

1. W którym wyrazie liczba liter jest taka sama jak liczba głosek?

- a) deszczuk
- b) niebo
- c) klasówka
- d) ziemniak

2. Z ilu głosek składa się wyraz wycieczkowiczka:

- a) 11
- b) 15
- c) 12
- d) 13

3. Wskaż szereg, w którym występują tylko głoski dźwięczne:

- a) m, g, ł, t, dz, f, a
- b) w, e, b, n, p, s, z
- c) j, i, dź, r, ł, m, d
- d) a, e, y, t, g, d, l

4. Wskaż szereg, w którym wszystkie wyrazy są akcentowane na trzeciej sylabie od końca:

- a) rzodkiewka, zatańczyliśmy, opowiadanie, robilibyśmy
- b) siedemset, prezydent, widziałyśmy, technika
- c) dziewczynka, prasowanie, siedemnaście, bijatyka
- d) niepowodzenie, czterysta, poszliśmy, zaśpiewałyby

5. Do nieodmiennych części mowy nie należy:

- a) rzodkiewka, zatańczyliśmy, opowiadanie, robilibyśmy
- b) siedemset, prezydent, widziałyśmy, technika
- c) dziewczynka, prasowanie, siedemnaście, bijatyka
- d) niepowodzenie, czterysta, poszliśmy, zaśpiewałyby

6. Wskaż szereg, w którym we wszystkich wyrazach występuje „ch”:

- a) ...ata, ...oroba, ...ejnał, ...ryzantema
- b) ...ustka, mar...ewka, pu...ar, ...irurg
- c) e...o, ...ałwa, ...ymn, ...odnik
- d) ...igiena, ...łopiec, ...elicopter, mu...a

7. Wskaż szereg, w którym wszystkie wyrazy są wyrazami bliskoznacznymi (o podobnym znaczeniu):

- a) ładny, piękny, nieciekawý, śliczny, uroczy
- b) miły, życzliwy, czuły, nieuprzejmy, przyjazny
- c) deszcz, ulewa, mżawka, grad, deszczyk
- d) powiedzieć, odezwać się, rzec, przemówić, zaśpiewać

8. Wskaż szereg, w którym wyrazy nie tworzą rodziny wyrazów:

- a) robić, robotnik, robotnica, przeróbka, robot
- b) pisarz, pisanka, pismo, odpis, przepis
- c) kuchnia, kucharka, kucharz, kuchenny, kucharyć
- d) babcia, dziadek, wujek, siostra, rodzice

9. W którym szeregu wszystkie wyrazy należą do tych samych części mowy?

- a) bieganie, apteka, ćwiczenie, rysunek, odpowiadanie
- b) śpiewak, muzyka, grać, muzyczny, ciekawie
- c) jechać, dojechać, miłość, zjeść, złość
- d) wesoły, zrobiony, zakochany, piszący, opowiadacz

10. Wskaż szereg, w którym znajduje się wyraz niepasujący do pozostałych:

- a) pies, ryba, sarna, dzik, chomik
- b) słonecznik, róża, malwa, mak, goździk
- c) mleko, jogurt, kefir, śmietana, maślanka
- d) budynek, dom, blok, wieżowiec, basen

11. Które zdanie zawiera nieprawdziwą informację?

- a) Imiesłowy tworzymy od czasowników.
- b) Przymiotnik jest określeniem rzeczownika.

- c) Przysłówek jest odmienną częścią mowy.
- d) Przyimek stoi przy rzeczowniku.

12. W którym szeregu występują tylko czasowniki niedokonane:

- a) mówić, wyszyć, pisać, posprzątać, recytować
- b) myć, gotować, malować, piec, jeść
- c) pływać, biegać, zerwać, nakarmić, leżeć
- d) pić, liczyć, tańczyć, myśleć, przeczytać

13. Które zdanie jest poprawne?

- a) Kolega lubiał swój pomarańczowy sweter.
- b) Czy możesz wziąć tę książkę?
- c) Szybko poszłem do koleżanki.
- d) Z przyjemnością czytam książki przygodowe.

14. Które wypowiedzenie nie jest zdaniem:

- a) Jak tam w szkole?
- b) Czy na pewno przyjdiesz?
- c) Zakupiono sprzęt piłkarski.
- d) Opowiem ci bajeczkę.

15. Jaki znak graficzny stawiamy na końcu zdania oznajmującego (orzekającego)?

- a) przecinek
- b) wykrzyknik
- c) kropkę
- d) pytajnik

16. Wśród podanych wyrazów wskaż imiesłów przymiotnikowy:

- a) robotny
- b) gorący
- c) setny
- d) milczący

17. Wskaż poprawne zdanie złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania.

- a) Pijąc kawę, pies czekał do mnie.
- b) Czytając książkę, samochód ostro zahamował.
- c) Gotując obiad, nuciłem piosenkę.
- d) Jadąc rowerem, ptaki śpiewały.

18. Wskaż poprawne zdanie złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania.

- a) Zatrzymawszy samochód, słońce wyszło zza chmur.
- b) Zjadłszy obiad, umyłem naczynia.
- c) Uzbierawszy dużo pieniędzy, odbyła się wycieczka.
- d) Doszedłszy do lasu, ptaki pięknie śpiewały.

19. Wskaż szereg, w którym wszystkie wyrazy się nie odmieniają:

- a) kiwi, euro, słonica, na, więc
- b) nad, przed, lub, każdy, wysoko
- c) menu, boa, jury, lego, euro
- d) w, wszyscy, wtedy, tutaj, i

20. Wskaż szereg, w którym wszystkie wyrazy są nacechowane emocjonalnie (są ekspresywizmami):

- a) chlebek, maselko, reklamówka, pietrucha, rachunek
- b) twarzązka, uszko, paluch, rączunia, zębiska
- c) szklaneczka, garnek, kurczątka, karteczka, kapucha
- d) aktorzyzna, kluchy, pieniążki, sztuczdyło, reżyser

21. Wskaż poprawny związek frazeologiczny.

- a) Mieć twardy orzech do zgryzienia.
- b) Strach ma wielkie uszy.
- c) Wsadzić ręce w mrowisko.
- d) Nie pamięta wół, jak owieczką był.

22. Wskaż niepoprawny związek frazeologiczny.

- a) Porywać się z motyką na słońce.
- b) Obiecywać gruszki na wierzbie.

- c) Kłamać jak z nut.
- d) Dzielić włos na pięcioro.

23. Wskaż zdanie, w którym rzeczownik został błędnie użyty.

- a) Szybko biegł do pociągu.
- b) Zawsze pomagam swojemu bratu.
- c) Uczył się od swoich mistrzów.
- d) Na podwórzu widzę psów.

24. W którym zdaniu czasownik został użyty w błędnej formie?

- a) My wspaniale tańczyli na szkolnej imprezie z okazji Dnia Dziecka.
- b) Koleżanka rewelacyjnie zaśpiewała kołysankę.
- c) Jutro będziemy ćwiczyły na boisku.
- d) Jego siostra dwie godziny bawiła się nową lalką.

25. Wśród podanych zdań wskaż zdanie złożone podrzędnie.

- a) Na zielonej, kwitnącej i pachnącej łące siedział małeńki, sympatyczny zajaczek oraz jego troskliwa mama.
- b) Kiedy tylko zrobi się ciepło, posadzę w przydomowym ogródku dużo kolorowych kwiatów.
- c) W wakacje pojadę na obóz harcerki nad morze lub wybiorę się na pieszą wędrowkę z koleżankami z kółka turystyczno-krajoznawczego.
- d) Nauczyłam się wszystkich matematycznych wzorów, ale nie umiem ich wykorzystać do rozwiązywania zadań.

10 клас

За кожен правильну відповідь – 1 бал.

1. Ile liter jest w dwuwiersie:

*Jestem mały łakomczuszek,
chcę mieć zawsze pełny brzuszek.*

- a) 39
- b) 42
- c) 49
- d) 16

2. Ile głosek zawiera związek wyrazowy: *ciepła jesień*?

- a) 12
- b) 11
- c) 9
- d) 10

3. Na którą sylabę od końca pada akcent w wyrazie: przeczytali*byśmy*?

- a) na drugą
- b) na czwartą
- c) na третią
- d) na piątą

4. Wskaż szereg, w którym wszystkie wyrazy mają wyłącznie liczbę mnogą:

- a) plecy, urodziny, okulary, Alpy, sanki
- b) spodnie, jabłka, nożyce, krzesła, ferie
- c) chrzciny, grabie, talerze, perfumy, zabawki
- d) zaręczyny, obcęgi, usta, koszule, Tatry

5. Wskaż szereg, w którym napiszesz „ż” we wszystkich wyrazach.

- a) ma...enie, powy...ej, g...ebień, na...rzędzie, бага...
- b) mro...onka, łody...ka, potę...ny, mę...czyzna, pienią...ek
- c) w...ask, dru...yna, p...ecinek, gara..., ...eka
- d) mosię...ny, ...ółty, tale..., tchó..., kole...anka

6. Wskaż szereg, w którym wszystkie wyrazy są imiesłowami.

- a) gorący, brudny, śpiewany, gęsty, czytany
- b) jasny, trudny, tłusty, wykonany, chłodny, złamany
- c) roześmiany, pachnący, zbity, zrobiony, milczący
- d) głodny, jadowity, całkowity, odegrany, bogaty

7. Wskaż zdanie, w którym czasownik został użyty w błędnej formie.

- a) Koleżanki opowiedzieli ciekawą bajkę.
- b) Konie pasły się na zielonej łące.
- c) Rodzice pojechali na wczasy.
- d) Chłopcy będą grali na szkolnym turnieju piłkarskim.

8. Który związek frazeologiczny jest poprawny?

- a) Gdyby kózka nie skakała, toby rąk nie połamała.
- b) Myszy harcują, gdy kota czują.
- c) Siedzieć jak mysz pod kołdrą.
- d) Robota nie zając, nie ucieknie.

9. Wskaż błąd w objaśnieniu związku frazeologicznego.

- a) Mieć dwie lewe ręce, czyli być leniwym.
- b) Rzucić pieniędzmi, czyli być rozrzutnym.
- c) Chodzić z głową w chmurach, czyli być wysokim.
- d) Mieć serce z kamienia, czyli być nieczułym.

10. W którym szeregu są wyrazy o znaczeniu przeciwnym (antonimy).

- a) głośny – hałaśliwy, krzykliwy, wrzaskliwy
- b) sympatyczny – nieżyczliwy, niemiły, arogancki
- c) mówić – opowiadać, gadać, przemawiać
- d) wesoły – pogodny, radosny, promienny

11. Wskaż zdanie zawierające prawdziwą informację.

- a) Czasowniki niedokonane mają czas przyszły prosty.
- b) Zaimki przysłowne są odmiennymi częściami mowy.

- c) Czasowniki dokonane nie mają czasu teraźniejszego.
- d) Wypowiedzenie jest zdaniem, gdy zawiera podmiot, czyli wykonawcę czynności.

12. Którym przykładzie błędnie określono formę wyrazu?

- a) Pięknie – przysłówek
- b) namalowałyśmy – czasownik, czas przeszły, osoba 1, liczba mnoga, rodzaj żeński, tryb oznajmujący, strona czynna
- c) herbacianą – przymiotnik, liczba pojedyncza, rodzaj żeński, Biernik
- d) różę – rzeczownik, liczba pojedyncza, rodzaj żeński, Biernik

13. Wskaz szereg, w którym wszystkie wyrazy są czasownikami dokonanymi.

- a) zapisać, polubić, brać, mówić, krzyczeć
- b) dawać, ciągnąć, wysuszyć, dokupić, grać
- c) oglądać, przeczytać, zrobić, gotować, dać
- d) wziąć, wrócić, spotkać, zobaczyć, sprzątnąć

14. Wskaż zdanie, w którym stopień przymiotnika został błędnie utworzony.

- a) Moim zdaniem ta książka jest ciekawsza od tej, którą miesiąc temu czytałem.
- b) Ta piękna figurka jest mosiężna, ale lampka nocna jest mosiężniejsza.
- c) Ten sok jest gorzki, ale bardziej gorzki piłam wczoraj u babci na urodzinach.
- d) Koleżanka mieszka w dużym domu jednorodzinnym, kolega w nieznacznie większym, a Jola w największym.

15. Wskaż zdanie, w którym rzeczownik został użyty w poprawnej formie.

- a) Nie ma róży bez (czego?) kolców.
- b) Powiedziałem o wszystkim (komu?) mamie, ojcowi i bratowi.
- c) Z tęsknotą mówił (o czym?) o domu, w którym spędził dzieciństwo.
- d) Czy znasz legendę (o czym?) o kwiecie paproci?

16. W którym przykładzie czasownik został użyty w poprawnej formie?

- a) Zaczęłem czytać ciekawą książkę.
- b) Czy mogę wziąć twój zeszyt do matematyki.
- c) Oni nie rozumiają tego zadania.
- d) Za chwilę przyniesą jabłka ze sklepu

17. W którym szeregu wszystkie wyrazy są zaimkami przymiotnymi.

- a) ktoś, ci, ile, tak, wtedy, mój
- b) tamtędy, kilka, nasz, kto, kilka, tyle
- c) kiedyś, coś, tam, tu, ileś, wasze
- d) twój, ta, który, inny, tamten

18. W którym szeregu wszystkie wyrazy są wyrazami emocjonalnymi nacechowanymi dodatnio?

- a) łapsko, buźka, pyszczek, głowa, mordka
- b) głupek, cymbał, sztuczny, micha, aktorzyzna
- c) kwiatusek, kruszynka, ręczunia, serduszko, chlebuś
- d) koteczek, cielątko, psisko, krówsko, micha

19. Które wypowiedzenie nie jest zdaniem?

- a) Piękna pogoda.
- b) Słońce wyjrzało zza chmur.
- c) Na pewno przyjdą.
- d) Napisano list.

20. Które zdanie złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania jest poprawne? Poprawne są dwie odpowiedzi. Zaznacz jedną z nich.

- a) Idąc do szkoły, nuciłem ulubioną melodię.
- b) Grając w piłkę, nauczyciel złamał rękę.
- c) Mając sześć lat, wujek kupił mi hulajnogę.
- d) Idąc na spacer, padał deszcz.

21. Które zdanie złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania jest niepoprawne?

- a) Odrobiwszy lekcje, poszedłem na długi spacer.
- b) Upadłszy na schodach, złamał nogę.

- c) Korzystawszy z komputera, zepsuł się.
- d) Zrobiwszy zakupy, szybko wróciłem do domu.

22. W podanych przykładach wskaż zdanie pojedyncze.

- a) Trenuję piłkę nożną i gram na pianinie.
- b) Kiedy będzie ładna pogoda, pójdziemy na spacer.
- c) Jutro pójdziemy do kina lub pojedziemy nad jezioro.
- d) Małeńki czarno-biały kotek pił mleczko z niebieskiej, plastikowej

miseczki.

23. Które zdanie jest zdaniem współrzędnie złożonym?

- a) Kiedy upiekę ciasto, zaproszę koleżanki na poczęstunek.
- b) Rozsądnie postępuje ten, kto troszczy się o swoje zdrowie.
- c) Kocham kraj, w którym się urodziłem.
- d) Latem pojedziemy nad morze lub wybierzemy się w góry.

24. Wskaż zdanie podrzędnie złożone.

- a) Jeżeli będzie ładna pogoda, to pójdziemy do lasu na grzybobranie.
- b) Planowałem napisać wypracowanie, ale nie miałem pomysłu.
- c) Zaczęło intensywnie padać, więc ubrałem pelerynę.
- d) Namalowałem oryginalny obraz i oprawiłem go w drewnianą ramkę.

25. Wskaż zdanie z orzeczeniem złożonym (imiennym).

- a) Pies z kotem bawią się kłębuszkiem wełny.
- b) Pociąg pośpieszny był opóźniony pół godziny.
- c) Babcia zaparzyła wspaniałą, aromatyczną herbatę.
- d) Poetka czytała swoje nowe wiersze.

11 клас

1. Ile jest liter we wszystkich wyrazach: *niezwykła przygoda dzieci*?

- a) 19
- b) 21
- c) 23
- d) 18

2. Ile głosek jest w wyrazach: *niezwykła przygoda dzieci*?

- a) 22
- b) 19
- c) 18
- d) 23

3. W którym szeregu akcent wyrazowy pada na trzecią sylabę od końca?

- a) warszawianka, książka, wakacje, śpiewanie
- b) gramatyka, prezydent, uniwersytet, maksimum
- c) zaśpiewałybyście, przeczytałybyśmy, napisalibyście,
zatańczylibyśmy
- d) motyl, rzeka, łąka, kotek

4. Wskaż szereg, w którym we wszystkich wyrazach występuje „ch”.

- a) ...łopiec, ...ałwa, e...o, za...ód, szla...etny
- b) ...mura, ...oroba, ...asło, ...ełm, ...leb
- c) ...istoria, ...odzić, ...erbata, ...oinka, ar...itekt
- d) ...elicopter, ...udy, bo...ater, ...chusteczka, ...andel

5. Wskaż szereg, w którym wszystkie rzeczowniki mają wyłącznie liczbę pojedynczą?

- a) kobieta, telefon, drzewo, samochód, motyl
- b) młodzież, powietrze, odzież, Kilimandżaro, rycerstwo
- c) miłość, lekarstwo, ciastko, sukienka, kartka
- d) ryż, duma, rzodkiewka, las, ser

6. W którym szeregu wszystkie wyrazy są rzeczownikami nazywającymi czynności lub stany?

- a) siedzenie, budowlanka, malowanie, pisanka, pałacy
- b) przemiły, gotowanie, zapisany, wykonanie, wędrówka
- c) marzenie, myślenie, pieczenie, spanie, śpiewanie
- d) przejmujący, piosenkarz, przynosić, robienie, badanie

7. Wskaż błędny związek frazeologiczny.

- a) Zjeść z kimś beczkę soli.
- b) Gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść.
- c) Wziąć nogi za pas.
- d) Strach ma wielkie uszy.

8. Wskaż zdanie, w którym czasownik został użyty w błędnej formie.

- a) Długo pisałem wypracowanie o Adamie Mickiewiczu.
- b) Zawsze lubiłem zabawy z moim psem Azorem.
- c) Po lekcjach od razu poszłem na trening piłkarski.
- d) Szybko weszła do sklepu spożywczego po mleko.

9. Wskaż zdanie, w którym rzeczownik został użyty w błędnej formie.

- a) W wolnej chwili z przyjemnością przyglądam się mojemu kotu.
- b) Babcia przyszyła guzik do płaszcza.
- c) Był jednym z najważniejszych królów Polski.
- d) Nauczycielka poszła z dziećmi na boisko szkolne.

10. Wskaż zdanie, w którym pogrubiony przymiotnik został użyty w błędnej formie.

- a) Mój kolega w liczeniu jest **najlepszejszy** ze wszystkich.
- b) Dziś mam gorszy humor niż wczoraj.
- c) Najczęstszymi błędami są błędy **ortograficzne**.
- d) Moim zdaniem najciekawsze są filmy przygodowe.

11. Wskaż zdanie, w którym liczebnik został użyty w błędnej formie.

- a) Moja babcia ma sześćdziesiąt lat.
- b) W maratonie wzięło udział dwiestu zawodników.

- c) Jedenaścioro dzieci otrzymało nagrody w konkursie.
- d) Już piętnasty raz startuję w konkursie przyrodniczym.

12. W którym zdaniu zaimek został użyty w błędnej formie?

- a) Na wycieczkę kupiłem tobie pamiątkę.
- b) Podaj mi swój zeszyt do języka polskiego.
- c) Jadę z nimi na wypoczynek w góry.
- d) Czy mogę przyjść do ciebie dziś po lekcjach?

13. Wskaż szereg, w którym wyrazy tworzą rodzinę wyrazów.

- a) las, zagajnik, leśnik, drzewostan
- b) pismo, pisarz, przepis, piśmienny
- c) praca, pracowity, robotnik, zapracowany
- d) woda, jezioro, wodomierz, morze

14. Które stwierdzenie jest nieprawdziwe?

- a) Przyimek łączy się z rzeczownikiem.
- b) Czasownik oznacza czynności lub stany.
- c) „Nie” z czasownikami piszemy łącznie (razem).
- d) Rzeczownik z określającym go przymiotnikiem zgadzają się pod względem liczby, rodzaju i przypadku.

15. Wskaż szereg, w którym występują tylko czasowniki niedokonane.

- a) sprzątać, oglądać, mówić, brać, spotykać
- b) dzwonić, biegać, przerobić, zabrać, pytać
- c) padać, przeczytać, jeść, rysować, zaśpiewać
- d) wziąć, ugotować, karmić, podawać, pić

16. W którym podpunkcie występuje imiesłów przymiotnikowy bierny?

- a) Ptaki śpiewające upiększają przyrodę.
- b) Biegając po pokoju, dzieci rozbiły lampkę nocną.
- c) Odrobiwszy lekcje, poszedłem do kina.
- d) Ta powieść została napisana przez Stefana Żeromskiego.

17. Które zdanie złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania jest niepoprawne?

- a) Szli drogą przez park, śmiejąc się głośno.
- b) Dojechawszy na miejsce, szybko rozbili namioty.
- c) Idąc do szkoły, mocno świeciło słońce.
- d) Ubrawszy się odświętnie, poszła na akademię szkolną.

18. Wskaż szereg, w którym wszystkie słowa wyrażają emocje (pozytywne lub negatywne).

- a) książeczka, mordeczka, psiur, syneczek, łąsko
- b) chleb, napój, szyneczka, ziemniaki, mięcho
- c) kocur, kwiat, ręcznik, ogród, słoneczko
- d) samochód, odrobinka, ptaszysko, świntuch, rzeka

19. Wskaż równoważnik zdania.

- a) Zaśpiewaliśmy.
- b) Za chwilę koniec imprezy.
- c) Idę do przyjaciółki.
- d) Wczoraj rozdano nagrody.

20. Wskaż szereg, w którym wszystkie związki wyrazowe są związkami zgody.

- a) pantofle ze skóry, buda psa, rzeka Odra, piękny dzień
- b) jadę prawidłowo, śpiewam ładnie, ciekawa książka, pisze ładnie
- c) słona woda, palący problem, niemiła przygoda, okrutny los
- d) wesoła drużyna, zielona trawa, figurka z porcelany, leci wysoko

21. Wskaż, które przysłowie jest zdaniem złożonym.

- a) Łaska pańska na pstrym koniu jeździ.
- b) Pańskie oko konia tuczy.
- c) Każdy sobie rzepkę skrobie.
- d) Jak pies je, to nie szczeka.

22. W którym zdaniu występuje podmiot gramatyczny?

- a) Moja kochana babcia piecze super bułeczki z jagodami.
- b) W sklepiku szkolnym nie było napojów owocowych.

- c) Z radością weszła do nagrzanej morskiej wody.
- d) Po ulewnych deszczach w rzece przybywa wody.

23. W którym zdaniu występuje orzeczenie imienne (złożone)?

- a) Wychowawczyni zapowiedziała zadanie klasowe.
- b) Brat mojej koleżanki jest wspaniałym aktorem.
- c) Małe dziecko bawi się pluszowymi zabawkami.
- d) Czy pójdziecie ze mną do kina?

24. Które z poniższych zdań jest zdaniem współrzędnie złożonym łącznym?

- a) Słucham muzyki i haftuję obraz.
- b) Miałam iść na spacer, ale zaczął padać deszcz.
- c) Przygotuję smaczny deser lub odrobię lekcje.
- d) Pomogłeś mi w odrobieniu lekcji, więc jestem ci niezmiernie wdzięczna.

25. Wskaż zdanie podrzędnie złożone przydawkowe.

- a) Kiedy rozpoczną się wakacje, pojadę do Włoch.
- b) Kto pod kim dołki kopie, ten sam w nie wpada.
- c) Mama dba o to, by zawsze stały kwiaty na stole.
- d) Lubię filmy, które opowiadają o przygodach bohaterów.

Теми усного типу

Tematy ustne

1. Literatura i film – specyfika przekazu informacji na przykładzie wybranych utworów.
2. Bohaterowie literatury współczesnej, polskiej i obcej, a poszukiwanie wartości i sensu życia (na wybranych przykładach).
3. W jakich dziełach literatury współczesnej i dawnej odnajdujesz własne problemy i pytania?
4. Dwie wizje świata w literaturze polskiej: człowiek w świecie przyrody i człowiek w świecie cywilizacji.
5. Podróż jako przygoda i doświadczenie, motywy wędrówki i sposoby ich ujęcia w wybranych utworach literackich.
6. Niezwykłość i codzienność na przykładzie literatury.
7. Laureaci Nagrody Nobla w literaturze. Proszę przedstawić jedną z wybranych sylwetek.
8. Jakie cechy wpływają na popularność utworu literackiego? (Na wybranych przykładach.)
9. Wielcy twórcy literatury polskiej (na wybranych przykładach).
10. Człowiek i świat w twórczości pisarzy końca XX wieku.
11. Literatura jako miejsce łączenia ludzi różnych czasów i epok.
12. Obrazy domu w literaturze (na wybranych przykładach).
13. Arcydzieło czy bestseller? Proszę porównać te pojęcia na przykładzie wybranych utworów.
14. Dzieło literackie i jego ekranizacja (na wybranych przykładach).
15. Motyw czasu i przemijania w literaturze (na wybranym przykładzie).
16. Interpretacja wybranej poezji.
17. Interpretacja wybranej powieści/noweli.
18. Jaki jest dla Ciebie współczesny bohater literacki.
19. Wędrówka a wygnanie. Współcześni Odyseusze w prozie świata.
20. Pamięć i tożsamość w literaturze XX i XXI wieku (na wybranych przykładach).
21. Obraz miasta w literaturze XX i XXI wieku.
22. Proszę powiedzieć, jak wpływają utwory literackie na życie człowieka?
23. Rodzaje, funkcje i wartości pracy w życiu człowieka na przykładzie wybranych utworów.
24. Proszę scharakteryzować wybrane pokolenie literackie.
25. Literatura a media cyfrowe – degradacja czy rozwój? Proszę uzasadnić swoją opinię.

Критерії оцінювання ВІДПОВІДІ

Оlimpiada klasa 9

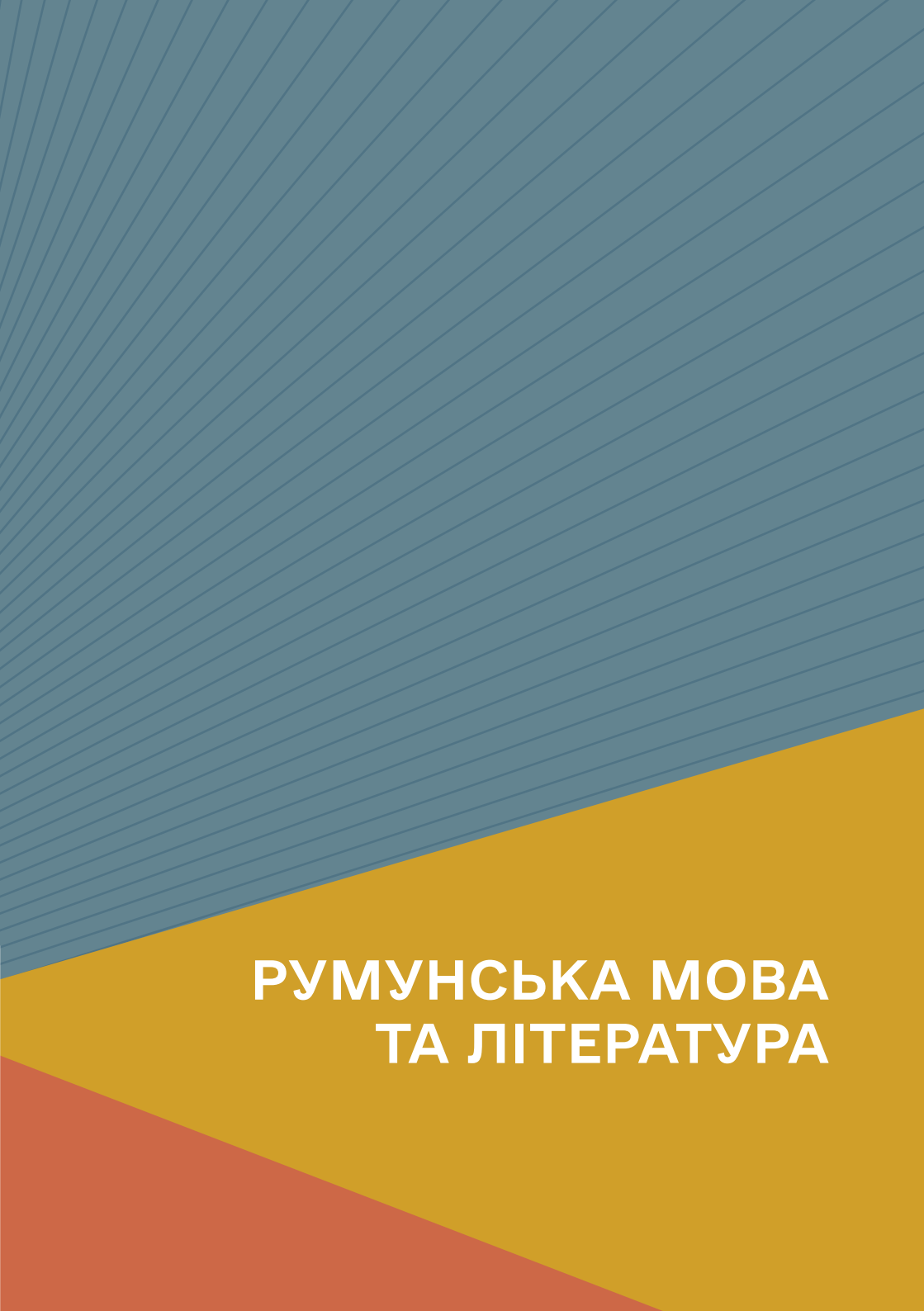
1. c	6. b	11. c	16. d	21. a
2. c	7. c	12. b	17. c	22. d
3. c	8. d	13. d	18. b	23. d
4. b	9. a	14. a	19. c	24. a
5. d	10. d	15. c	20. b	25. b

Оlimpiada klasa 10

1. c	6. c	11. c	16. b	21. c
2. d	7. a	12. b	17. d	22. d
3. b	8. d	13. d	18. c	23. d
4. a	9. c	14. b	19. a	24. a
5. b	10. b	15. a	20. a	25. b

Оlimpiada klasa 11

1. c	6. c	11. b	16. d	21. d
2. b	7. d	12. a	17. c	22. a
3. b	8. c	13. b	18. a	23. b
4. a	9. d	14. c	19. b	24. a
5. b	10. a	15. a	20. c	25. d

The background features a series of thin, parallel diagonal lines in a light blue-grey color, radiating from the top-left corner. The lower portion of the image is divided into two solid-colored geometric sections: a yellow trapezoidal shape on the right and a reddish-orange triangular shape on the left, both meeting at a diagonal line.

РУМУНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

9 клас

I тур (мова)

I. Toate subiectele sunt obligatorii

Ті́мпул де lucru: 2,5 ore

Total: 100 de puncte

Subiectul I (50 de puncte)

ESEU

Relația dintre părinți și copii, prezentată în operele scriitorilor români și universali.

Subiectul al II-lea (20 puncte)

1. Completați proverbele. Atestați antonimele și comentați-le.

La plăcinte înainte...

Cine fură azi un ou...

Scump la țărâță...

Cel sătul nu crede...

2. Indicați formele literare corespunzătoare regionalismelor următoare:
hulub, colb, clop, o țără, guzgan, blide, cătană, pită, sfadă.

3. Numiți cinci regionalisme din localitatea voastră și găsiți cuvintele literare corespunzătoare lor. Alcătuiți cu ele propoziții. Stabiliți valoarea lor morfologică.

4. Scrieți propoziții cu omonimele:

s-au – sau, s-ar – sar, c-a – ca, l-a – la, ne-am – neam, ați – a-ți, iar – i-ar, mai – m-ai.

5. Alcătuiți seria sinonimică a verbului **a comunica** (zece sinonime).

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

1. Faceți analiza sintactică a următoarelor exemple:

Mai verde e pomătul

Mai scurt e lungul drum,

La noi chiar și omătul

Mai cald e nu știu cum (Grigore Vieru).

„Doar izvoarele suspină,

Pe când codrul negru tace,

Dorm și florile-n grădină –

Dorm în pace!” (Mihai Eminescu).

2. Identificați părțile multiple în exemplele de mai jos. Prin ce părți de vorbire sunt exprimate?

a) Eu? Îmi apăr sărăcia și nevoile, și neamul... (Mihai Eminescu)

b) Frumos era pe atunci: căci și părinții, și frații, și surorile îmi era sănătoși (Ion Creangă).

3. Dezvoltați următoarele propoziții în fraze:

Când voi crește mare...

Unde arde focul...

Cine nu lucrează...

Ce ție nu-ți place...

4. Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologie, moral al personajului din nuvela studiată;

- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;

- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale nuvelei, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune; conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

II. Toate subiectele sunt obligatorii

Timpul de lucru: 2,5 ore

Total: 100 de puncte

Subiectul I (50 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din nuvela studiată;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale nuvelei, semnificative pentru construcția personajului, din seria:

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

1. Precizați, ce parte de vorbire este cuvântul „**nouă**” din următoarele propoziții:

- Am cumpărat o carte **nouă**.
- **Nouă** nu ne plac fructele necoapte.
- Azi am primit nota **nouă** la istorie.

2. Alcătuiți câte două propoziții în care cuvintele date să se scrie diferit:

s-a	sa	neam	ne-am
n-ai	nai	mai	m-ai
s-au	sau	iar	i-ar
mi-a	mea	mii	mi-i
i-a	ia, ea	car	c-ar

3. Găsiți trei cuvinte care să cuprindă grupul de litere „che” și alcătuiți cu ele enunțuri.

4. Identificați diftongi și triftongi, indicând poziția față de semivocale:

argintiu	vreau
inimioară	lăcrimioare
mioară	fuior
aripioare	piatră

5. Dați exemple de cuvinte care să conțină hiaturile:
o-o, u-o, i-e, a-e, i-i, i-a, e-e, o-u, u-e.

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

1. Subliniați forma corectă din următoarele variante lexicale:

comboane / bonboane
complect / complet
corigent / corijent
piatră / peatră
întreprindere / îterprindere
literar / literal
păianjen / păiangen

2. Indicați sinonimile actuale corespunzătoare următoarelor arhaisme:
slobod, zălog, a purcede, buchiile, letopiseț, leși, a iscodi, leșuri, cazne, jude, jalba.

3. Citiți expresiv fragmentul dat, apoi copiați-l, punând semnele de punctuație necesare.

- Soare soare domn bălai

Spune câte raze ai

- Nu știu eu nu socotesc

Pe câți mângâi și-ncălzesc

- Soare soare domn frumos

La câți dai lumină jos

- Zău că nu știu măi nepoți

Câte am ajung la toți (Grigore Vieru).

4. Stabiliți tipul propozițiilor în fraze și numiți elementele de relație:

- Când doi se **ceartă**, **al treilea** câștigă.
- **Pasărea** se cunoaște după cântec, **iar** omul se cunoaște după vorbă.
- Nu ascunde **mâța-n** sac, că i se văd ghearele.
- Leneșul mai mult aleargă, iar zgârcitul mai mult **pierde**.
- **Spune-mi** cu cine prietenești, ca să-ți spun cine ești.

Explicați ortografia cuvintelor evidențiate.

II тур (література румунська та світова)

I. Toate subiectele sunt obligatorii

Timpul de lucru: 2,5 ore

Total: 100 de puncte

Subiectul I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Duminică, 31 iulie 1911

Încep să-ți scriu câteva lucruri de altădată așa cum mi-or veni sub condei, țară niciun plan și fără nicio pretenție.

Cele mai vechi lucruri, de care mi-aduc aminte, sunt casa de la Roman, unde am stat până la vârsta de 5 ani, și familia câtă stătea în acea casă. S-a întâmplat să mă nasc într-o familie de mică burghezie, cu tradiții, „cu viața de familie”, compusă din sentimentul datoriei, din iubire și din solidaritate. Ce voi fi având bun în caracterul meu vine de acolo. Dar aceasta viață a ținut puțină vreme și la o vârstă aproape înconștientă. După aceea, am trăit fără familie, așa că m-am dezvoltat anarhic, ca un produs al multor și variate împrejurări ale societății. Cu alte cuvinte, am rămas aproape fără creștere – afară de exemplul tatălui meu care era un om de treabă și, el însuși, un produs al vechii vieți de familie. Neavând creștere a trebuit să o înlocuiesc mai târziu cu mintea: să judec ce trebuie și ce nu trebuie să fac. Dar mintea e o călăuză nesigură și nu întotdeauna la slujba ei.

G. Ibrăileanu. Amintiri din copilărie și adolescență

A. Scrie pe foaia dată, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *de treabă*. (6 puncte)
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, cele două lucruri de care își aduce aminte autorul scrisorii. (6 puncte)
3. Explică folosind informațiile din text, de ce autorul consideră că după vârsta de cinci ani s-a dezvoltat anarhic. (6 puncte)
4. Precizează în ce constă înlocuirea modelului familial cu „mintea”, așa cum reiese din textul dat. (6 puncte)
5. Prezintă concepția autorului despre familie, așa cum reiese din secvența: Ce voi fi având bun în caracterul meu vine de acolo. (6 puncte)

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă familia are sau nu are un rol determinant în formarea personalității unui copil, valorificând informațiile transmise de textul dat. (20 de puncte)

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; (14 puncte)

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină. (6 puncte)

Nota! În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

Comentează în minimum 50 de cuvinte, textul următor, prin evidențierea a două figuri de stil diferite:

O carte mică.

N-am luat cu mine

Decât o carte subțire,

Așa ca o frunză.

Așa ca o viață de om.

M am gândit c-o să mă doară spinarea

C-o să mă doară numele

Care-o va căra.

Marin Sorescu, Povara

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unei nuvele studiate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea nuvelei studiate într-un curent cultural / literar;

- prezentarea modului în care tema se reflectă în nuvela studiată, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;

- analiza, la alegere, a doua clemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru nuvela studiată, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

II. Toate subiectele sunt obligatorii

Тimpul de lucru: 2,5 ore

Total: 100 de puncte

Subiectul I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Să trăiești Mimilică dragă, și să fii bună – să fii bună pentru ca să poți fi fericita. Cei răi nu pot fi fericiți. Ei pot avea satisfacții, plăceri, noroc chiar, dar fericire nu. Nu. pentru că, mai întâi, cei răi nu pot fi iubiți și-al doilea... al doilea... de! norocul și celelalte „pere mălăiește” care se aseamănă cu el. vin de-afară, de la oameni, de la împrejurări asupra cărora n-ai nicio stăpânire și nicio putere, pe când fericirea, adevărată fericire în tine răsare și-n tine-nfloresc și leagă rod, când ți-ai pregătit sufletul pentru ea. Și pregătirea este o operă de fiecare clipă când pieri răbdarea, împrăști tot ce-ai înșirat și iar trebuie s-o iei de la început. De aceea și vezi așa de puțini oameni fericiți... Așați câți merită...

A, dacă nu ne-am iubi pe noi așa fără de măsură, dacă n-am face atâta caz de persoana noastră și dacă ne-am dojeni de câte ori am mințit sau ne-am surprins asupra unei răutăți ori asupra unei fapte urâte, dacă, în sfârșit, ne-am examina mai des și mai cu nepărtinire (lesne-i de zis!), am ajunge să răzuim din noi partea aceea de prostie fudulă, de răutate și de necinste murdară, din care se îngrașă dobitocul ce se lăfăiește în nobila noastră făptură.

Se știe că durerea e un minunat sfătuitor. Cine-i mai deschis la minte trage învățătură și din durerile altora. Eu am mare încredere în voința ta. Rămâne să știi doar ce să vrei. Și văd c-ai început să știi asta, Doamne, ce bine-mi pare c-ai început să te observi, să-ți faci singură muștrări și să-ți cauți singură drumul cel adevărat!

Așa, Mimilică dragă, ceartă-te de câte ori te simți egoistă, de câte ori te mușcă de inimă șarpele răutății, al invidiei sau al minciunii. Fii aspră cu tine dreaptă cu prietenii și suflet larg cu cei răi. Fă-te mică, fă-te neînsemnată de câte ori deșteptăciunea te îndeamnă să strigi: „Uitați-vă la mine!” Dar mai

ales aş vrea să scriu de-a dreptul în sufletul tău aceasta: Să nu faci nicio faptă a cărei amintire te-ar putea face vreodată să roșești. Nu e triumf pe lume, nici sprijin mai puternic, nici mulțumire deplină, ca o conștiință curată. Păstrează scrisoarea asta. Când vei fi de 50 de ani ai s-o înțelegeți mai bine. Să dea Dumnezeu s-o citești și atunci cu sufletul senin de azi.

Te îmbrățișează cu drag, Al Vlahuță
Scrisoarea lui Al. Vlahuță către fiica sa. Margareta

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței te mușcă de inimă șarpele răutății, al invidiei sau al minciunii. *(6 puncte)*

2. Indică formula cu care se adresează tatăl fiicei sale, precizând rolul ei în relația dintre cei doi. *(6 puncte)*

3. Explică motivul principal, evocat în primul paragraf, pentru care în viziunea lui Al. Vlahuță oamenii răi nu pot fi fericiți. *(6 puncte)*

4. Precizează două sfaturi pe care Al. Vlahuță le oferă fiicei sale prin intermediul scrisorii. *(6 puncte)*

5. Prezintă o trăsătură de caracter a fiicei, raportându-te la tematica scrisorii. *(6 puncte)*

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă bunătatea poate sau nu poate fi o garanție a fericirii, folosind informațiile din scrisoarea lui Al. Vlahuță către fiica sa. Margareta. *(20 de puncte)*

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; *(14 puncte)*

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. *(6 puncte)*

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

Comentează în minimum 50 de cuvinte, textul următor, prin evidențierea a două figuri de stil diferite:

O carte mică.
N-am luat cu mine
Decât o carte subțire,
Așa ca o frunză.
Așa ca o viață de om.
M am gândit c-o să mă doară spinarea
C-o să mă doară numele
Care-o va căra.
Marin Sorescu. Povara

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din nuvela studiată;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade / secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale nuvelei, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, modalități de caracterizare.

10 клас

I тип (мова)

I. Toate subiectele sunt obligatorii

Тimpul de lucru: 2,5 ore

Total: 100 de puncte

Subiectul I (50 de puncte)

1. Citește și precizează cărui stil funcțional aparțin fragmentele de mai jos.

I. Prefețele scrise de autorii înșiși nu-și au rostul decât în măsura în care vin cu niște precizări de ordin documentar. Altfel, să încerci să spui – e prea lung. Și poate că ai și uitat. Creația e o bălbăială în fața lui Dumnezeu. După ce a creat lumea în șase zile el s-a simțit atât de epuizat încât n-a mai putut mișca un deget. A mai apărut oare ceva nou de atunci? Iată un exemplu de epuizare divină.

Recitesc după câțiva ani Iona, cu ochi reci, străin, și mă întreb: oare unde rămăsesem? Iona, prorocul care a fugit din fața Cuvântului, a încăput în burta chitului. Ca o scrisoare, în cutia poștală. Am găsit, poate din greșală scrisoarea. Am citit-o cutremurat și mi s-a părut c-o înțeleg. Am încercat s-o transcriu. Asta a fost tot.

După aceea am vrut să-l uit pe Iona. Ce s-a ales din mândra cetate Niniva „mare înainte lui Dumnezeu s-o străbați în trei zile de umblet”? Ce s-a ales de oamenii ei care s-au îmbrăcat în sac și s-au pocăit și nu i-a mai ajuns mânia de sus?

Am uitat absolut totul. Apelați la arheologie. Am fost întrebat dacă burta chitului simbolează călătoria în cosmos sau singurătatea intrauterină. În ce măsură Iona e primul om ori ultimul om? Dacă dau o accepție freudistă, mistică, politică, ori cabalistică experienței acestui personaj? Și mai ales ce semnificație are gestul final și dacă nu e prea multă amărăciune și dacă nu mi-e milă de umanitate?

Nu pot să vă răspund nimic. Au trecut trei ani de când am scris tragedia. Totul mi se încurcă în memorie. Știu numai că am vrut să scriu ceva despre un om singur, numai pomenit de singur. Cred că lucrul cel mai îngrozitor din

piesă e când Iona își pierde ecoul. Iona era singur, dar ecoul lui era întreg. Striga: Io-na și ecoul răspundea: Io-na.

Apoi nu a rămas decât cu o jumătate de ecou. Striga: Io-na și nu se mai auzea decât Io, Io în vreo limbă veche înseamnă: eu.

E tot ce-mi mai amintesc.

M. Sorescu

II. Lipidele reprezintă o grupă de substanțe insolubile în apă, dar solubile în solvenți, precum eterul și cloroformul. Ele îndeplinesc următoarele funcții:

- sunt elementele structurale principale ale membranei celulare
- rezervă energetică
- molecule semnal (hormoni steroidici și prostaglandine)
- strat izolator

Trigliceridele sau triacilglicerologii sunt formate din 3 acizi grași legați de glicerol prin legături esterice.

Subiectul II (20 de puncte)

I. Citește cu atenție și precizează care părți de vorbire predomină în fragmentele de mai jos.

Strada era pustie și lumea adormită, fiindcă lămpile de prin case stinse sau ascunse în mari globuri de sticlă mată, ca să nu dea căldură. În această obscuritate, strada avea un aspect bizar. Nici o casă nu era prea înaltă și aproape nici una nu avea cât superior.

G. Călineascu

Dar lucrul cel mare e că Mara nu-ți iese niciodată cu gol în cale; vinde ce poate și cumpără ce găsește; duce de la Rodna ceea ce nu găsești la Lipova ori la Arad și aduce de la Arad ceea ce nu găsești la Rodna ori la Lipova. Lucrul de căpetenie e pentru dânsa ca să nu mai aducă ce a dus și vinde mai bucuros cu câștig puțin, decât ca să-i „clocească” marfa. Numai în zilele de Sântă Marie se întoarce Mara cu coșurile deșerte la casa ei.

I. Slavici

II. Subliniază pronumele (și adjectivele) negative; arată nuanța lor (arhaică, populară, literară) și precizează efectul stilistic.

1. Nici un pedestru nu era pe uliți, afară de fanaragii care striga regulat raita; pentru că la 1827, septembrie, nime nu s-ar fi riscat a merge pe jos singur pe uliți, după ce înnopta.

2. Nimic nu e mai urât decât orașul Iași pentru un călător străin.

3. Curtea toată tremura; căci nu era vorbă de nimic altă, decât de a trimite la Ocnă.

C. Negruzzi

III. Subliniază verbele nepredicative (copulative) în texte. Precizează nuanțele diferite imprimate comunicării de celelalte verbe copulative în comparație cu verbul etalon a fi.

1. În adevăr te-ai făcut slab ca o umbră.

2. Eu eram cel mai învățat în limbile franceză, nemțească și elină.

3. Cerul a rămas senin ca și mai înainte.

4. Niciodată n-am rămas biruitor în asemenea lupte.

M. Kogălniceanu

IV. Găsește greșelile ortografice și corectează-le. Explică ce reguli ai aplicat.

Băiatul se pune ciobănește într-un genunchi, îmbucă repede ce îmbucă și apoi se duce după trebi. Și așa era Chirică de liniștit și de harnic la trebile lui, că parcă era de-acolo de când l-a făcut mă-sa, și din ziua în care s-a tocmit Chirică la Ipate, norocul îi curgea gârlă din toate părțile, și nu mai știa ce are la casa lui.

I. Crengă

Subiectul III (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Mihai Eminescu.

II. Toate subiectele sunt obligatorii

Timpul de lucru: 2,5 ore

Total: 100 de puncte

Subiectul I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

1. Citește textul, formulează ideile principale. Care este opinia ta refiritoare la problema abordată?

Arta de a comunica

Preocupare autentică față de persoana cu care stai de vorbă, contact vizual, un zâmbet cald, deschidere către alte sugestii și opinii... E-he-hei, cine mai are timp pentru așa ceva? A comunica eficient nu etse niciodată atât de ușor pe cât pare.

Nu degeaba se vorbește despre o adevărată „artă a comunicării”, pe care dacă reușești să o stăpânești o poți transforma într-o armă de secundăție a celor din jurul tău.

Iată câteva sfaturi care să te ajute să comunici deschis și convingător.

- Atunci când comunicăm un mesaj trebuie să ne convingem ascultătorul că suntem sinceri și că poate avea încredere în noi.

- Nu trebuie însă să uităm că acest lucru poate fi realizat numai printr-un acord între felul cum vorbim și ceea ce comunicăm nonverbal.

- Trebuie să ținem seama de faptul că un mesaj, care nu este considerat credibil de către receptor, nu va avea impactul pe care îl dorim, iar actul nostru de comunicare a fost unul eșuat.

Cel mai mult oamenii cred că doar cuvintele sunt capabile să poarte un mesaj, când de fapt, orice gest, mimică, stil vestimentar, culoare, formă, contribuie la crearea dispoziției în care omul primește cuvintele.

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

1. Grupează adjectivele de mai jos în serii sinonimice. Ce poți spune despre originea acestor termeni? Alcătuiește propoziții în care să folosești antonimele acestor cuvinte.

Adevărat, copilăresc, fulgerător, tăcut, rapid, nevinovat, infantil, real, veridic, îngrozit, inspăimântat, liniștit, credibil, calm, repede, iute.

2. Precizează ce raporturi sintactice se stabilesc în textul de mai jos atât la nivelul propoziției, cât și la nivelul frazei.

Mi-am pecetluit cu ceară casa,
să nu mai întârziu
unde jocuri și răstigniri
n-or mai trece pe uliți
și nici o adiere de om
din veac în veac pe sub bolți.
Poduri vor tăcea.
Din clopote avântul va cădea.
Din depărtatele sălbăticii cu stele mari
doar căprioare vor pătrunde în orașe
să pască iarba rară din cenușă.
Cerbi cu ochii uriași și blânzi
intra-vor în bisericile vechi
cu porțile deschise,
uitându-se mirați în jur.

L. Blaga

3. Identifică în textele de mai jos expresiile pleonastice și tautologiile.

1. Singurătatea nu te-nvață că ești singur, ci singurul (E. Cioran).
2. Cobori în jos, luceafăr blând, alunecând pe-o rază (M. Eminescu).
3.trăind și nemurind și să tot trăiești, să nu mai mori (I. Creangă).

4. Citește cu atenție textul:

Un poloboc cu vin
Mergea în car pe drum, încet și foarte lin;
Iar altul gol, las' că venea mai tare,
Dar și hodorogea,
Făcând un vuiet mare,
Încât cei trecători în lături toți fugeau,
Atunci, când el folos nimica n-aducea.

Alexandru Donici

- Explică valorile din final.
- Desparte în silabe cuvintele din versul al șaselea.
- Subliniază vocalele din versul al treilea.
- Numără consoanele din ultimele două versuri.

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți, la alegere, particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat, aparținând unuia dintre autorii canonici: Ion Creangă, Grigore Călinescu, Marin Preda.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

II тип (література румунська та світова)

I. Toate subiectele sunt obligatorii

Тимпул де lucru: 2,5 ore

Total: 100 de puncte

Subiectul I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Oamenii, dintotdeauna și pe tot întinsul pământului, au făcut deosebire între aceste trei substantive aparent sinonime: casa, locuință, cămin, /.../ Casa e clădirea, imobilul, zidirea: locuința e suprafața locuibilă, poate cuprinde construcția întreagă sau numai o parte a ei. căminul e cu fotul altceva, e sălaș, e refugiu, e cuib e adăpost, e „zona magică”, stă în legătură cu tot ce poate fi mai personal, mai nefungibil*: sufletul, memoria, însingurarea, viața de familie /... /

Căminul (ori și cuvântul casă când e folosit în accepțiunea sa sentimental-simbolică) nu-i spațiu locativ, nu răspunde numai unei funcționalități: e deopotrivă rădăcină, sevă și mediu ambiant, loc de odihnă, reflecție, reculegere și împospătare a energiei: o oază binefăcătoare și binevoitoare, receptacol de pioșenie, duiosie și încredere în sine e țărâmul menit dragostei conjugale și părintești, punctul de interferență al trecutului și al viitorului. /.../

Căminul ca și neamul e caracterizat și construit de și din amintiri, obiceiuri, datini, șiruri repetitive de „ceremonii”. /.../ Căminul e o necesitate, ține însă (cu precădere) de zodia libertății și de veșnica aspirație omenească spre stabilitate: e pecetea evoluției speciei de la nomadism și haos la sedentaritate și (cum ar spune Constantin Naica) rânduială. Lipsit de cămin și de mediul său etnico-ecologie omul nu mai are parte decât de frustrare și alienare. Numai căminul /.../ îl prefăce pe individ în om înrădăcinat în realitate, tradiție și omenesc /.../

Celui legat de țară și cămin, de sălașul său psiho-fizic și etnico-sensibil, emigrarea nu-i poate apărea decât ca o rupere, o sfâșiere, o amputare, un salt în irealitate /.../ Poate că, alături de rațiune, sensibilitate, voință și inteligentă, dragostea de „casă” este și ea o facultate a minții iremediabil și definitoriu proprie omenescului (sau de vreți preaomenescului), /.../ De nu cumva, invocând limbajul științific, am fi în măsură să afirmăm, poate mai explicit, că țară și casă interconexate alcătuiesc însuși centrul de greutate al sinelui?

N. Steinhardt. Dezrădăcinare, emigrare, în Monologul polifonic

* **nefungibil** – (despre bunuri) care nu poate fi înlocuit cu altul.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică sensul expresiei în legătură cu în text. (6 puncte)
2. Indică numele unui scriitor citat de N. Steinhardt în fragmentul dat. (6 puncte)
3. Menționează diferența dintre casă și locuință, așa cum reiese din primul paragraf al textului. (6 puncte)
4. Precizează două cuvinte/grupuri de cuvinte care se constituie în definiții ale căminului în accepțiunea lui N. Steinhardt. (6 puncte)
5. Prezintă o caracteristică a emigrantului, raportându-te la ultimul paragraf al textului dat. (6 puncte)

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte în care să argumentezi în ce măsură căminul poate sau nu poate garanta echilibrul interior al unui individ, raportându-te la fragmentul extras din volumul Monologul polifonic de N. Steinhardt. (20 de puncte)

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; (14 puncte)

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. (6 puncte)

Subiectul al II-lea (20 puncte)

Comentează în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două modalități de caracterizare a personajului Vera:

Vera suferea alternativ două stări contradictorii: de toropeală ce o făcea să caute patul sau canapeaua și să stea așa semiinconștientă în vagi reverii; sau de o neliniște de a umbla până la istovire. Atunci colindă lacurile pe unde se plimbase cu Jim tresărind la orice pălărie de fetru gri, și spera în chip absurd să-l întâlnească fără să se fi învoit de mai nainte, după ce va fi numărat rar până la zece. /.../

Vera suferea că n-o mângâia nimeni, că nicio mână nu-i netezea părul și nu-i strângea umerii. Se voia ridicată în brațe și legănată, certată și alintată, îmbrăcată și dezbrăcată, în sfârșit, sub stăpânirea unei puteri mari, posesive și ocrotitoare, în sânul căreia să poată plânge. Și faptul că, fiind tristă, nimeni n-o întreba ce are spre a putea să suspine și să-și atragă mângâieri, o întrista și mai tare și o făcea încruntată și solitară.

Somnul Verei, atât de asemănător cu al florilor de altădată, era acum agitat și intermitent. Visa că vrea să alerge și plumburi grele îi apăsau picioarele; plângea și ofta în somn /.../ Uneori însa rămânea trează timp îndelungat, privind din pat pe fereastră nufărul lunar. /.../

G. Călinescu. Cartea nunții

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-o nuvela studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din nuvela studiată;

- evidențierea modului în care se manifesta relația dintre cele două personaje prin două episoade/secvențe comentate:

- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale nuvelei studiate, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, modalități de caracterizare.

II. Toate subiectele sunt obligatorii

Timpul de lucru: 2,5 ore

Total: 100 de puncte

Subiectul I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Oare Facebook-ul contribuie la consolidarea stimei de sine, sau aceasta metoda populară de a ține legătură cu prietenii ne face mai vulnerabili? Exista opinii divergente în legătură cu aceasta problema.

Jeffrey Hancock, profesor de comunicare la Universitatea Cornell a afirmat că Facebook-ul crește stima de sine: „Spre deosebire de o oglindă care ne arată cu precizie cum suntem și a cărei imagine ar putea avea un efect negativ asupra stimei de sine dacă imaginea reflectată nu corespunde idealurilor noastre. Facebook ne arată o versiune pozitivă a propriei persoane. Nu neapărat o imagine falsă, dar e una pozitivă”.

Dar exista opinii contrare.

Cercetătorul Soraya Mehdizadeh a investigat 100 de utilizatori de Facebook, măsurând frecvența cu care postau fotografii și status update-uri și timpul petrecut pe site. De asemenea, cercetătoarea a măsurat nivelul narcisismului și al stimei de sine a subiecților studiului. Concluziile au arătat că narcisiștii și cei cu stimă de sine redusă petrec în general mai mult timp pe Facebook decât ceilalți. Tot ei au o tendință mai accentuată de a posta fotografii și update-uri în care se laudă și caută să crească în propriii ochi.

Alex Jordan, de la Universitatea Stanford a realizat un studiu pe 80 de utilizatori Facebook investigându-le opiniile în legătură cu experiențele pozitive sau negative pe care le au persoanele din rețeaua lor de prieteni. Concluziile au arătat că utilizatorii de Facebook supraapreciază numărul de experiențe pozitive pe care le au prietenii lor și subapreciază numărul de experiențe neplăcute.

De aceea a concluzionat că Facebook ar putea să accentueze tendință naturală pe care o au persoanele cu stimă de sine scăzută, aceea de a considera că cei din jur o duc mai bine decât ei. Deoarece pe Facebook sunt prezentate doar cele mai haioase și mai pozitive aspecte ale vieții utilizatorilor, când vizualizăm profila de Facebook în mintea noastră au toc comparații în care ne vedem constant ca fiind dezavantajați. Pentru cel cu o stimă de sine normală nu contează foarte mult acest lucru, dar la cei cu o imagine de sine fragilă simptomele depresive se pot accentua în urma utilizării Facebook.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică sensul expresiei să crească în propriii ochi în text. *(6 puncte)*
2. Indică numele a doi cercetători care susțin că Facebook accentuează scăderea stimei de sine. așa cum reiese din fragmentul dat. *(6 puncte)*
3. Explică de ce, conform viziunii lui Jeffrey Hancock, Facebook-ul crește stima de sine. *(6 puncte)*
4. Precizează valorificând informațiile transmise de text care sunt, potrivit, cercetătorului Soraya Mehdizadeh, cele două categorii de persoane care petrec mai mult timp pe Facebook. *(6 puncte)*
5. Prezintă concluziile studiului realizat de Alex Jordan valorificând informațiile din textul dat. *(6 puncte)*

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă Facebook-ul consolidează sau nu stima de sine a unei persoane, folosind informațiile din textul citat. *(20 de puncte)*

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; *(14 puncte)*
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. *(6 puncte)*

Notă! În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul tehnic să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al II-lea (20 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale neomodernismului:

Am încălțat cu pantofii mei
Drumul.
Cu pantalonii am îmbrăcat copacii
Până la frunze.
Haina i-am pus-o vântului
Pe umeri.
Primului nor care mi-a ieșit în cale
l-am pus în cap
Pălăria mea veche.

Apoi m-am dat înapoi
În moarte
Să mă privesc.
Autoportretul
Îmi reușise de minune.
Asemănarea era atât de perfectă,
Încât, uitând să mă iscălesc.
Oamenii au scris ei singuri
Numele meu
Pe o piatră.

Marin Sorescu. Portretul artistului

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte în care să prezinți particularități ale unui roman psihologic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a doua trăsături care fac posibilă încadrarea romanului studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în romanul studiat, prin comentarea a doua secvențe narative semnificative;
- analiza la alegere, a doua elemente de compoziție și de limbaj semnificativ pentru romanul psihologic studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectiva narativă, relații temporale și spațiale.

11 клас

I тип (мова)

I. Toate subiectele sunt obligatorii

Timpul de lucru: 2,5 ore

Total: 100 de puncte

Subiectul I (50 de puncte)

1. Citește fragmentul și exprimă-ți opinia la ideea centrală exprimată.

Ne place se vedem în om ființa creatoare de cultură prin excelență, dar aceasta înseamnă, în primul rând, că omul înmănunchează în sine toate acele condiții biologice și materiale, psihologice și spirituale, fără de care cultura rămâne un deziderat, ce refuză să se închege.

Omul poate, firește, să-și compenseze insuficiențele biologice, dar el poate aceasta fiindcă, din capul locului, datorită structurilor, funcțiilor, aptitudinilor bio-psiho-spirituale, care alcătuiesc nivelul său elevat de organizare, el poate mult mai mult decât atât. Omul e în stare să prelucreze natura în sensul nevoilor ce derivă din deficiențele sale biologice, fiindcă el este apt de prestații mai complexe și mult superioare, fiindcă el este în stare să creeze „cultură”, care nu este a doua natură, ci ceva ce depășește calitativ natura.

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

1. Subliniază cuvintele formate prin derivare cu sufixe augmentative din textele de mai jos; notează sufixele augmentative; precizează sfera de circulație a augmentativelor, comentează efectul stilistic obținut prin utilizarea lor.

- Și-apoi afară de acesta omul acela era ceva de spăriet: avea niște urechi clăpăuge și niște buzoaie groase și dăbălăzate.

I. Creangă

- Și atunci îndată i se aduc cele cerute, și tălpoiul face iute o darabană; și apoi furișându-se de Ivan, iese cu dânsa afară și începe a o bate ca de război: br.... br...

I. Creangă

2. Citește cu atenție textul și îndeplinește ceea ce se cere mai jos.

Bătrânul Dan desprinde un paloș vechi din cui,

Și paloșul lucește voios în mâna lui.

Bătrânul Dan pe sânu-i apasă a lui mână

Și simte că tot bate-o inimă română.

V. Alecsandri

a) Găsește cuvintele opuse ca sens (antonime) pentru: vechi, lucește, bătrân și alcătuiește cu ele câte un enunț.

b) Scrie patru propoziții în care verbul **a crăpa** să aibă sensuri diferite.

c) Explică originea etimologică a cuvintelor evidențiate și alcătuiește câte un enunț cu sinonimele cuvintelor **paloș** și **bate**.

d) Numește trei cuvinte formate de la radicalul **român**.

e) Formează de la substantivul **pământ** două adjective și alcătuiește cu ele câte un enunț sau un scurt text, analizându-l la fiecare nivel lingvistic: fonetic, morfologic, sintactic, lexical.

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text narativ studiat, aparținând lui Mihai Sadoveanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul narativ studiat prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

II. Toate subiectele sunt obligatorii

Timpul de lucru: 2,5 ore

Total: 100 de puncte

Subiectul I (50 de puncte)

Citește fragmentele de mai jos. Cum comentezi semnificația lor?

Noi, cei care am trăit în lagărele de concentrare, ne amintim de aceia care treceau din baracă în baracă, mângâindu-i pe ceilalți, dăruindu-le ultima lor îmbucătură de pâine. Vor fi fost puțini la număr, dar ei ne dau îndeajuns de multe dovezi că omului i se poate lua totul, mai puțin un lucru: ultima dintre libertățile umane – respectiv aceea de a-și alege propriul mod de a fi. [...] De aceea, în mod fundamental, orice om decide ceurmează să devină – suflește și spiritual.

Căutarea sensului reprezintă motivația primă a omului în viață, iar nu o „raționalizare secundară” a pornirilor sale instinctuale. Unicitatea și specificul sensului constau în faptul că acesta trebuie și poate fi îndeplinit numai de către omul însuși. Numai astfel conceptul capătă semnificația care îi va satisface omului voința sa de sens [...] Totuși omul este capabil să trăiască și să moară pentru idealurile și valorile sale!

Nu trebuie căutat sensul abstract al vieții. Fiecare dintre noi are vocația sa proprie, misiunea sa proprie în viață de a duce la îndeplinire o anumită sarcină care se cere împlinită. De aceea, niciunul dintre noi nu poate fi înlocuit și viața lui este irepetabilă. Așadar, sarcina fiecăruia din tre noi este pe atât de unică, pe cât de unică este oportunitatea lui de a o împlini. Deoarece fiecare situație de viață reprezintă o provocare și o problemă pe care omul trebuie să o rezolve, putem răsturna modul în care formulăm problema sensului vieții. În definitiv, omul nu trebuie să întrebe care este sensul vieții sale, ci mai degrabă să recunoască faptul că el este cel întrebat. Într-un cuvânt, fiecare om este chestionat de viață și el poate răspunde vieții doar răspunzând pentru propria sa viață; vieții îi poate răspunde doar fiind responsabil.

Viktor E. Frankl

Notă! În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvoltul subiectul propus.

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

1. Citește enunțurile și comentează greșelile existente.

- A întâlnit un cosătean pe care nu l-a văzut de mult timp.
- Au discutat despre re-facerea drumurilor distruse de ape.
- Nenfricatul tânăr a fost lăudat de cei din jur.
- A innotat cu multă plăcere în apa caldă a lacului.

- A împachetat cadourile pe care le-a pregătit părinților.
- A dezpărțit cele două culori în funcție de preferințele colegilor.

2. Transcrie textele și subliniază cuvintele formate prin derivare cu sufixe diminutive. Precizează sfera circulatorie a diminutivelor; comentează efectul stilistic obținut prin utilizarea diminutivelor.

Era o fetiță mărunțică, însă voinică și plinuță. Rochița de in albastru stătea strâmbă și în chip cu totul nepermis pe trupușorul ei. Botinuțele îi erau pline de colb și cu șireturile desfăcute. Colțunii căzuseră și arătau niște piciorușe părliste de soare, cu genunchii nu tocmai curați. Capu-i era foarte scurt tuns, băiețește, și arăta în rotundimea lui felurite bulbucături neregulate. Năsușoru-i mititel ar fi avut nevoie de, batistă, lucru pe care-l vedeau și mânicile rochiței. Gura-i era cam mare și obrații prea roșii. Nu era de loc frumoasă și dedicate Lizuca. Numai ochii căprii, umbriți de gene negre, aveau în ei câte-o mica floare de lumină.

Ș-apoi mai aveam și alte bunuri: când mă lua cineva cu răul, patina treabă făcea cu mine; când mă lua cu binișorul, nici atât, iar când mă lasă de capul meu, făceam cite o drăguță de trebușoară ca aceea, de nici sfânta nastasia izbăvitoare de otravă nu era în stare de a o desfăce cu tot meșteșugul ei.

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Liviu Rebreanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc.al fiecăruia dintre cele două personaje din textul narativ studiat.

II тип (література румунська та світова)

I. Toate subiectele sunt obligatorii

Тimpul de lucru: 2,5 ore

Total: 100 de puncte

Subiectul I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Nu știu cum s-au cunoscut părinții mei. Când s-au căsătorit, tata era flăcău tomnatec, avea vreo cincisprezece ani mai mult ca mama. În fotografia nunțiala, de prin 1904, tata nu arăta cei 35 de ani pe care îi avea, cu toate că era deja pleșuv, / . / După ce-a ieșit la pensie și s-a hotărât să se ocupe serios de educația noastră, ajunsese obositor: i se părea că trebuie să ne învețe neconținut cum să ne purtăm și mai ales, cum îi plăcea lui să spună, să ne „facă morală”. În ultimii ani de liceu, aproape la fiecare masă ne ținea o lungă predică, de altfel neconținut întreruptă de interjecțiile și gfoseli exasperate ale mamei.

Despre părinții mei, dar mai ales despre mama, voi avea mereu de spus în decursul acestor amintiri. Deocamdată, aș vrea doar să adaug că, la instalarea noastră definitivă la București, mama era încă foarte tânără, nu împlinise 30 de ani. Pe atunci, era frumoasă și încă elegantă, dar puțini ani mai în urmă, în timpul ocupației germane și imediat după război, când am sărăcit, mama a renunțat treptat la elegantă și cochetărie. La 35 de ani, a hotărât că nu mai e tânără, că are copii mari și că trebuie să trăiască numai pentru ei. N-a mai vrut să-și cumpere nimic pentru ea. Și ducea singură toată casa renunțând, vreo zece ani, chiar la o biată slujnică de la țară ca să-și poată ține copiii la liceu și universitate. În schimb, îmi dădea întotdeauna oricâți bani îi ceream ca să-mi cumpăr cărți. Am ghicit mai târziu că prin mine își îndeștula, într-un anumit fel, setea de lectură pe care o avusese în prima tinerețe. I-a plăcut întotdeauna să citească, dar, după ce s-a retras tata cu regimentul în Moldova și ea a rămas singură cu noi, răzazul pentru lectură se împuțina din zi în zi. Păstrase totuși câteva cărți de căpătâi și nu se culca niciodată fără să deschidă „Psaltirea”, „Anna Karenina” sau „Poeziile” lui Eminescu.

Mircea Eliade. Memorii

A. Scie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței ducea singură toată casa. (6 puncte)

2. Indica vârsta la care s-a căsătorit tatăl lui Mircea Eliade, așa cum reiese din text. (6 puncte)

3. Explică motivul, evocat în primul paragraf, pentru care tatăl le făcea morală copiilor. (6 puncte)

4. Precizează efectul pe care detașarea în interes de serviciu a tatălui în Moldova l-a avut asupra mamei, valorificând informațiile din textul dat. (6 puncte)

5. Prezintă o trăsătură de caracter a mamei, raportându-te la fragmentul citat. (6 puncte)

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă dragostea maternelă presupune sau nu presupune și sacrificiu, raportându-te la fragmentul extras din volumul Memoriilor de Mircea Iliade. (20 de puncte)

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; (14 puncte)

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. (6 puncte)

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale neomodernismului:

Emineșeu n-a existat.

A existat numai o țară frumoasă

La o margine de mare

Unde valurile fac noduri albe. /.../

Și, mai ales, au existat niște oameni simpli

Pe care-i chema: Mircea cel Bătrân,

Ștefan cel Mare,

Sau mai simplu: ciobani și plugari,

Căroră le plăcea să spună

Seara în jurul focului poezii –

„Miorița” și „Luceafărul” și „Scrisoarea a III-a”.

Au mai existat și niște tei.

Și cei doi îndrăgostiți

Care știau să le troienească toată floarea
Într-un sărut [...]

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Liviu Rebreanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a doua componente de structură și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

II. Toate subiectele sunt obligatorii

Timpu de lucru: 2,5 ore

Total: 100 de puncte

Subiectul I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Creșterea dimensiunii orașelor pare a fi inevitabil legată de dezvoltarea tehnicii. Aceasta nu înseamnă, bineînțeles că tehnica este singura sursă de schimbare în societate. Tehnica este, însă, fără discuție, o forță majoră în trasarea direcțiilor de evoluție ale societății, forță care activează tendința de accelerare (inventarea jugului de ham în evul mediu a dus la schimbări radicale în metodele agricole și a reprezentat un progres tehnic comparabil ca impact cu cele aparținând secolelor următoare). /.../

Izbucnirea Revoluției Industriale a deschis calea pentru creșterea dimensiunilor orașelor – limitată până atunci de doi factori: necesitatea și posibilitatea apărării unui oraș ce trebuia înconjurat de fortificații, și – al doilea – lungimea distanței ce putea fi parcursă de două ori într-o zi de către muncitorii urbani, care circulau între case și locurile lor de muncă. Revoluția produsă în domeniul mijloacelor de transport a avut un puternic efect în

amenajarea oraşului – determinând zonificarea funcţională urbană articularea oraşului în arii rezidenţiale, comerciale şi industriale – în cursul acestui proces mărindu-se suprafaţa oraşului într-o măsură cu totul disproporţionată faţă de creşterea populaţiei. Apariţia oraşelor mecanizate a adus cu sine cea mai mare schimbare în natura oraşelor survenită de la începuturile lor; ele nu mai sunt staţionare, se află în mod dinamic în mişcare, generând noi forme urbane evolutive. /.../

Este cert că oraşul tipic al sfârşitului secolului 20, cu funcţiile sale dominante legale de industrie, servicii, comerţ, locuire, recreere, educaţie cedează locul său unui sistem urban nou în care componentele de bază (universităţi, mall-uri, districte industriale, parcuri ştiinţifice, zone recreative etc.) operează pe două niveluri, în natura tridimensională a lumii şi în spaţiul virtual al internetului. Integrarea acestor niveluri creează o realitate mult mai complexă decât cea anterioară, cu o capacitate mărită de susţinere a indivizilor şi organizaţiilor. Contopirea mediilor digital şi real creează o nouă dimensiune ce marchează naşterea oraşelor inteligente. În această direcţie, sarcinile compoziţiei şi planificării urbane sunt cele de a înlesni apariţia, dezvoltarea şi menţinerea corespunzătoare a unor insule inovative. Trebuie reţinut aspectul foarte important al asigurării flexibilităţii perceptuale, conceptuale şi reglementatoare a actului de proiectare şi gestionare a mediului inovativ flexibil şi a teritoriului în care acesta fiinţează.

Cristina Enache. Oraşul şi societatea urbană în era informaţiei

A. Scrie pe foaia de examen, în enunţuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la text:

1. Menţionează sensul din text al structurii fără discuţie. (6 puncte)
2. Indica, valorificând informaţiile transmise de text, ce invenţie făcută în Evul Mediu a constituit un element de progres tehnic. (6 puncte)
3. Explică, folosind informaţiile din text, de ce Revoluţia Industrială a reprezentat un moment important în dinamica urbană. (6 puncte)
4. Precizează unul dintre factorii care au limitat, până la izbucnirea Revoluţiei Industriale, creşterea dimensiunii oraşelor, aşa cum reiese din text. (6 puncte)
5. Prezintă în 30–50 de cuvinte, procesul prin care iau naştere oraşele inteligente, aşa cum reiese din ultimul paragraf al textului citat. (6 puncte)

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă inovațiile în domeniul tehnicii pot sau nu pot influența dezvoltarea orașelor, valorificând informațiile transmise de textul citat. (20 de puncte)

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; (14 puncte)

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagini, lizibilitatea. (6 puncte)

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

Prezintă în minimum 50 de cuvinte, portretul personajului Miron, evidențiind două mijloace de caracterizare:

În toate duminicile și zilele de sărbători, dis-de-dimineață cobora despre munte și intra în sat un voinic curățel. Nimeni nu se întreabă de unde vine și unde descalecă; toată lumea știa că este Miron oierul și nimeni mai mult nu dorea să știe.

Trecuse un an de zile de când Miron venea mereu la joc; flăcăii îi erau prieteni, iar fetele se adunau bucuros împregiurul lui ca să-i asculte poveștile, vorbele jalnice și cântecele inimoase. Din când în când dar Ioane arareori, Miron scoica din Șerpar un fluieraș, pe care cânta câte o doina plină de duioșie încât oprea răsuflarea celor ce-l ascultau (...)

În horă Miron totdeauna e cumpătat, încât parcă numai șuguiește el jocul. Dar ochii tuturor se opresc asupra lui. Înalt și mlădios, cu umerii lași și cu pieptul ieșit, el calcă lat și pe întreaga talpă, încât la fiecare pas întregul trup i se scutură și se leagănă când la dreapta, când la stânga. Când stă înșa și-și ridică fruntea ieșită din față, fetele tresar sub privirea lui. Un cap bălan cu părul lung până pe umeri, cu o față albă și străbătută ca de-o răsuflare de rumeneală, cei doi ochi mari și albaștri ca fața cerului privită de pe culmea muntelui Totdeauna e în această față ceva ce nu se mai găsește în alte fețe, un fel de tristețe, un văl de gânduri, iară în surâsul de pe buzele lui ascuțite totdeauna e ceva ce-ți deschide sufletul. /.../

Ioan Slavici. Gura satului

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text dramatic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului din textul dramatic studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului dramatic studiat, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Критерії оцінювання

9 клас

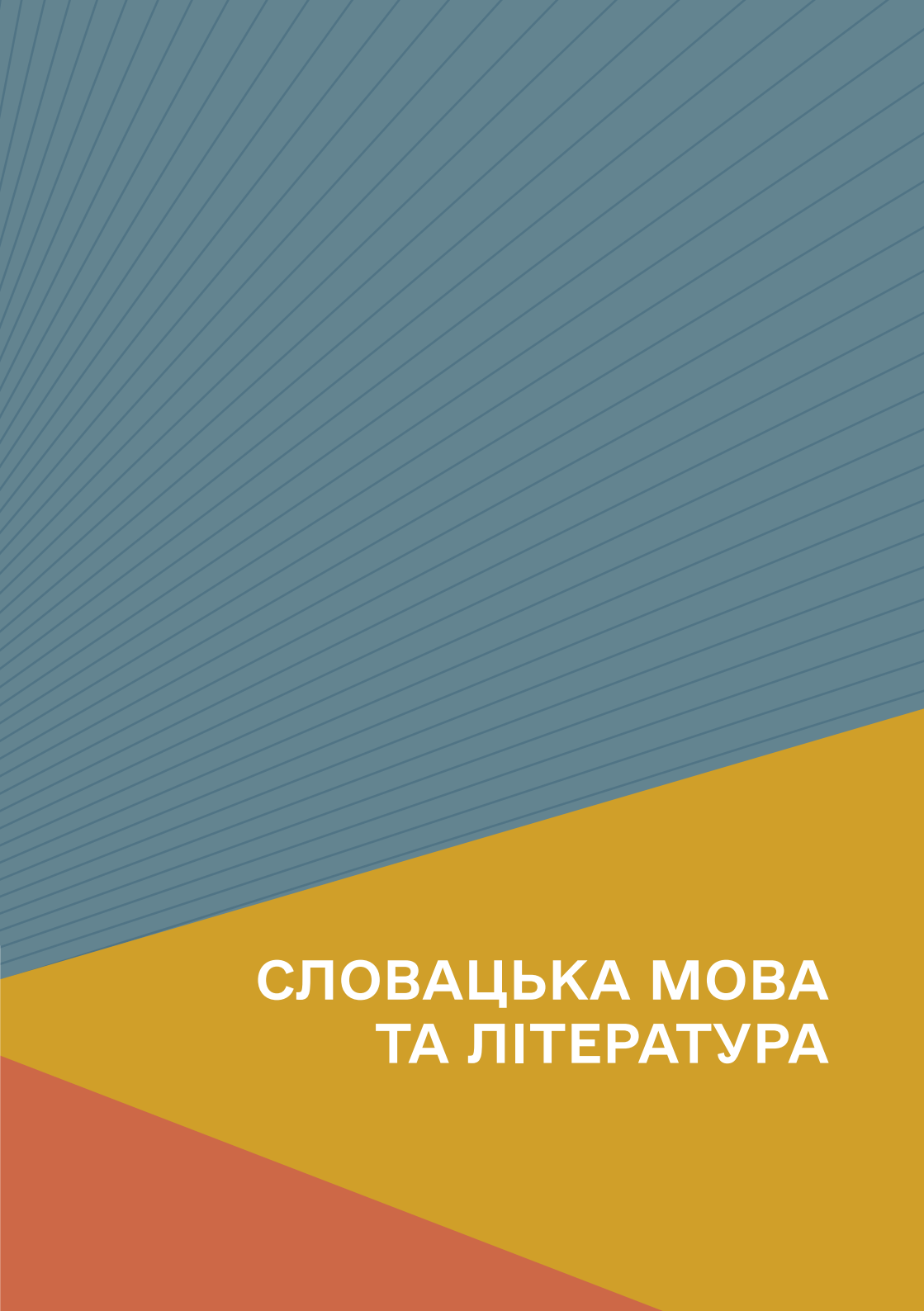
Завдання	Критерії оцінювання
I тур (мова)	
I (есе)	Ступінь повноти вираження теми, міра самостійності виконання роботи, ступінь вияву творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання, достатня кількість соціокультурних мовних одиниць для організації висловлювання у межах визначеної тематики, логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних і формальних зв'язків між реченнями. Мовне оформлення (граматична, орфографічна, пунктуаційна грамотність)
II	Знання граматичної, морфологічної систем румунської мови, принципів організації висловлювання, граматичної семантики, основ орфографії, синтаксису й пунктуації, стійких висловлювань, ідіоматичних конструкцій, фразеологізмів, лексико-комунікативних кліше, розуміння автентичних текстів різних жанрів і стилів
II тур (література румунська та світова)	
I	Знання літературних текстів, уміння їх аналізувати й інтерпретувати; рівень здійснення художньо-ідейного аналізу тексту
II	
III (есе)	Ступінь повноти вираження теми, міра самостійності виконання роботи, ступінь вияву творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання у межах визначеної тематики, логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних і формальних зв'язків між реченнями. Мовне оформлення (граматична, орфографічна, пунктуаційна грамотність)

10 клас

Завдання	Критерії оцінювання
I тур (мова)	
I	Знання граматичної, морфологічної систем румунської мови, принципів організації висловлювання, граматичної семантики, основ орфографії, синтаксису й пунктуації, стійких висловлювань, ідіоматичних конструкцій, фразеологізмів, лексико-комунікативних кліше, розуміння автентичних текстів різних жанрів і стилів
II	
III (есе)	Ступінь повноти вираження теми, міра самостійності виконання роботи, ступінь вияву творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання у межах визначеної тематики, логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних і формальних зв'язків між реченнями. Мовне оформлення (граматична, орфографічна, пунктуаційна грамотність)
II тур (література румунська та світова)	
I	Знання літературних текстів, уміння їх аналізувати й інтерпретувати; рівень здійснення художньо-ідейного аналізу тексту
II	
III (есе)	Ступінь повноти вираження теми, міра самостійності виконання роботи, ступінь вияву творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання у межах визначеної тематики, логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних і формальних зв'язків між реченнями. Мовне оформлення (граматична, орфографічна, пунктуаційна грамотність)

11 клас

Завдання	Критерії оцінювання
I тур (мова)	
I	Знання граматичної, морфологічної систем румунської мови, принципів організації висловлювання, граматичної семантики, основ орфографії, синтаксису та пунктуації, стійких висловлювань, ідіоматичних конструкцій, фразеологізмів, лексико-комунікативних кліше, розуміння автентичних текстів різних жанрів і стилів
II	
III (есе)	Ступінь повноти вираження теми, міра самостійності виконання роботи, ступінь вияву творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання у межах визначеної тематики, логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями. Мовне оформлення (граматична, орфографічна, пунктуаційна грамотність)
II тур (література румунська та світова)	
I	Знання літературних текстів, уміння їх аналізувати й інтерпретувати; рівень здійснення художньо-ідейного аналізу тесту
II	
III (есе)	Ступінь повноти вираження теми, міра самостійності виконання роботи, ступінь вияву творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання у межах визначеної тематики, логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних і формальних зв'язків між реченнями. Мовне оформлення (граматична, орфографічна, пунктуаційна грамотність)

The background features a series of thin, dark blue diagonal lines radiating from the top left corner. The lower portion of the image is divided into two solid-colored geometric sections: a yellow trapezoid on the right and a red-orange triangle on the left, both meeting at a diagonal line.

СЛОВАЦЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

9 клас

I тип (мова)

I Časť – Testy na gramatiku

1. Pre slovo *vryl* platia tieto gramatické kategórie:

- a) 3. osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob, činný rod, dokonavý vid
- b) 2. osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob, trpný rod, nedokonavý vid
- c) 3. osoba, plurál, prítomný čas, rozkazovací spôsob, činný rod, nedokonavý vid

2. Základná číslovka *devät'* sa skloňuje podľa vzoru:

- a) jeden
- b) päť
- c) kost'

3. Medzi určité číslovky nepatrí číslovka:

- a) prvý
- b) nultý
- c) posledný

4. Ukazovacie zámená sú:

- a) aký, ten, ktorý, onen, tam
- b) onen, tamten, tento, hento
- c) ten, môj, onen, ono, hentam

5. Podľa vzoru pekný sa skloňuje prídavné meno:

- a) sloní
- b) útly
- c) širší

6. Prídavné meno starí (ľudia) sa skloňuje podľa vzoru:

- a) cudzí
- b) páví
- c) pekný

7. Prídavné meno *líškin* sa bude skloňovať podľa vzoru:

- a) matkin
- b) otcov
- c) páví

8. Určte správny tvar L. sg. pri substantíve *mlieko*:

- a) v mlieku
- b) v mlieke
- c) v mliece

9. Podstatné mená v slovenčine majú morfológické kategórie:

- a) čísla, spôsobu, rodu
- b) rodu, čísla, osoby
- c) rodu, čísla, pádu

10. Podľa vzoru ulica sa skloňujú podstatné mená:

- a) pracovňa, marhuľa, knižnica, Košice, šija, akcia
- b) ryža, gazdiná, čiara, knižnica, spáľňa, vôňa, funkcia
- c) pracovňa, stolička, žemľa, akcia, funkcia, letkyňa

II Časť – Gramatické úlohy

Spišský hrad je hradná zrúcanina zaberajúca vrchol travertínovej kopy Spišský hradný vrch, tvoriaca dominantu širokého okolia na hlavnom cestnom ťahu spájajúcom východoslovenské regióny Spiš a Šariš. Hrad je národnou kultúrnou pamiatkou a od roku 1993 je ako súčasť pamiatkového súboru Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia zapísaný v Zozname svetového dedičstva UNESCO.

Z polohy hradu priamo vyplývala jeho obranná funkcia. Súčasne mala hradná posádka kontrolovať neďaleké obchodné cesty na Spiš zo všetkých smerov. Hrad bol strediskom Spišskej župy a sídlom správcu kráľovských majetkov na Spiši.

1. Hrad používali v minulosti na ochranu, lebo

- a) mal hradnú posádku
- b) pod ním viedli obchodné cesty
- c) mal dobré postavenie
- d) bol zapísaný do zoznamu UNESCO

2. Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky?

- a) Spišský hrad je od roku 1993 národnou kultúrnou pamiatkou
- b) Spišský hrad bol dominantou spájajúcou východoslovenský región so západným Slovenskom
- c) Spišský hrad bol vybudovaný na travertínovom podklade
- d) Zo Slovenska je v Zozname svetového dedičstva UNESCO len Spišský hrad a oltár z Levoče

3. V ktorom slove dochádza k spodobovaniu?

- a) majetky
- b) posádka
- c) pamiatka
- d) hradný

4. V ktorej možnosti sú správne určené gramatické kategórie slova *funkcia*?

- a) ženský r., abstraktné, všeobecné, singulár, N, vzor žena
- b) ženský r., abstraktné, všeobecné, singulár, N, vzor ulica
- c) ženský r., konkrétne, všeobecné, singulár, N, vzor žena
- d) ženský r., konkrétne, všeobecné, singulár, N, vzor ulica

5. Ktorým vetným členom je v nasledujúcej vete podčiarknuté slovo?

Z polohy hradu priamo vyplývala jeho obranná funkcia.

- a) podmet
- b) přísudok
- c) predmet
- d) prívlastok

6. Ktorým slovným druhom je v nasledujúcej vete podčiarknuté slovo?
Z polohy hradu priamo vyplývala jeho obranná funkcia.

- a) príslovka
- b) častica
- c) predložka
- d) prídavné meno

7. Ktorým slovotvorným spôsobom vzniklo slovo *východoslovenské*?

- a) odvodzovanie
- b) spájanie
- c) skladanie
- d) skracovanie

III Časť – Čítanie s porozumením

Hlavné mestá štátov EÚ Bratislava je naše hlavné mesto. Sídli tu prezident, parlament, vláda, ministerstvá a rôzne úrady. Tiež tu pôsobí niekoľko univerzít, vysokých škôl, divadiel a múzeí. Pred 1. svetovou vojnou sa v Bratislave hovorilo troma jazykmi: nemeckým, maďarským a slovenským. Je to mesto bohaté na pamiatky, z ktorých mnohé sa nachádzajú v Starom meste. Mestská pamiatková rezervácia je jedna z najväčších na Slovensku. Dominantou je štvorvežový Bratislavský hrad, vedľa ktorého sa nachádza budova Národnej rady SR a neďaleko Dóm svätého Martina. Ponad rieku Dunaj je postavených 5 mostov.

1. Z textu ukážky vyplýva, že v Bratislave v súčasnosti nesídlí:

- a) hlava štátu
- b) vládca
- c) rektor
- d) riaditeľ opery

2. Čo platí o jazykoch, ktorými sa hovorilo v Bratislave?

- a) Spomínané jazyky patria do indoeurópskej skupiny
- b) Nemčina a slovenčina patria do tej istej skupiny jazykov
- c) Nemčina a maďarčina patria do jednej podskupiny jazykov
- d) Spomínané jazyky majú rovnaké princípy gramatiky

3. Ktoré tvrdenie o Bratislave vyplýva z informácií z ukážky?

- a) Po prvej svetovej vojne Bratislava prestala byť trojjazyčná
- b) Pamätihodnosti starovekej Bratislavy nájdeme len v Starom meste
- c) Najvýraznejšia budova nášho hlavného mesta je budova NR SR
- d) Mestská pamiatková rezervácia v Bratislave je najväčšia na Slovensku

4. Do dvoch slovných druhov môžeme zaradiť slovo:

- a) byť
- b) vedľa
- c) sa
- d) budova

5. Určte prídavné mená:

- a) nemecký
- b) prvý
- c) dvojnásobný
- d) trojitý

II тип (література)

I. Teoria literatúry (30 bodov)

1. Novela – charakteristika:

- a) žáner malej epiky
- b) žáner veľkej epiky
- c) žáner strednej epiky
- d) žáner umeleckej publicistiky

2. Veselohra – charakteristika

- a) hra s vážnym obsahom
- b) súvisí s morálnou a náboženskou tematikou
- c) obyčajný človek sa dostáva do smiešnych situácií bez vlastného pričinenia
- d) žáner, v ktorom sa prelína tragédia a komédia

3. Ktorý literárny druh nemá dej?

- a) rozpravka
- b) lyrika
- c) próza
- d) epika

4. Ktoré z nasledujúcich literárnych žánrov patria medzi lyrické žánre?

- a) pásmo
- b) anekdota
- c) óda
- d) žalm

5. Ktorý literárny druh môže mať veršovanú podobu?

- a) lyrika
- b) lyrika aj dráma
- c) epika a lyrika
- d) všetky literárne druhy môžu mať veršovanú podobu

6. Epika môže mať

- a) iba prozaickú podobu
- b) veršovanú aj prozaickú podobu
- c) iba veršovanú podobu
- d) ani jedna z uvedených odpovedí nie je správna

7. Pre lyriku je typické:

- a) monologickosť a hovorovosť
- b) nesujetovosť a reflexia
- c) prozaickosť a obraznosť
- d) sujetovosť a dialogickosť

8. Aký druh rozprávača sa vyskytuje v dramatických žánroch?

- a) nespoľahlivý rozprávač
- b) vševediaci rozprávač
- c) priamy rozprávač
- d) rozprávač absentuje

9. V ktorom štáte vznikla dráma?

- a) v antickom Grécku
- b) v antickom Ríme
- c) v Mezopotámii
- d) v Egypte

10. Epiteton – charakteristika:

- a) prenášanie ľudských vlastností na neživé predmety
- b) obrazné pomenovanie (básnický prívlastok)
- c) zosobňovanie
- d) prenášanie ľudských vlastností na zvieratá

11. Čo je refrén?

- a) opakovanie tých istých slov za sebou v básni alebo v próze
- b) opakovanie rovnakého slova na zaciatku versov alebo viet
- c) opakovaná časť básne alebo piesne
- d) opakovanie rovnakého slova na konci po sebe idúcich versov

12. Balada je:

- a) povesť, ktorá má smutný dej a zväčša tragický koniec
- b) rozprávka, ktorá má smutný dej a zväčša aj tragický koniec
- c) báseň, ktorá má smutný dej a zväčša aj tragický koniec
- d) poviedka, ktorá má smutný dej a zväčša aj tragický koniec

Prečítaj si ukážku a urob úlohy 13–15

Maličká je báseň doktorá.

Ako maličká je konvalinka.

Ale vonia, ale plápolá.

Ako malé dieťa, ktoré spinká. (J. Smrek)

13. Urči literárny druh ukážky:

- a) epika
- b) dráma
- c) lyrika
- d) lyricko-epická báseň

14. Čo bude pravdepodobne témou celej básne na základe uvedených veršov v ukážke?

- a) deti
- b) kvety
- c) malé veci
- d) báseň

15. Ktorým básnickým prostriedkom je slovné spojenie *maličká báseň ako maličká je konvalinka*?

- a) metafora
- b) personifikácia
- c) prirovnanie
- d) epiteton

II. Čítanie s porozumením (20 bodov)

Chameleón

„Chcel by som reklamovať Miloša, môjho chameleóna,“ povedal zákazník, ktorý stál prvý v dlhom rade v chovateľských potrebách Granula. Mal na sebe bielu košeľu, zelenú kravatu a čierny oblek. V ruke držal prázdnu klietku. „Ale, samozrejme, tak mi ho, prosím, ukážte,“ odpovedal láskavo vedúci obchodu, pán Šváb. „No práve, ja vám ho neukážem. Ešte som ho nevidel! Keď tu pred mesiacom obsluhoval váš syn, tak mi Miloša predal s tvrdením, že chameleóny sa dokážu sfarbiť podľa svojho okolia a sú tak akože neviditeľné. Ale ja už sa nechcem v kancelárii pozerat' na prázdnu klietku!“ Pánu Švábovi napadlo, že by mohli chameleóna nakímiť. Pri jedle sa nebude toľko sústrediť na zafarbenie a keď dajú za klietku nejaký farebný šál, mohol by sa Miloš ukázať. Poprosil teda zákazníka, či by nedoniesol z domu krmivo, pretože v sklade obchodu výnimočne nič pre chameleóny nebolo. „No krmivo mám so sebou, tu na dne klietky,“ ukázal zákazník prstom, „ale tiež ho nevidno. Váš syn povedal, že neviditeľný chameleón má najradšej neviditeľné krmivo a predal mi niekoľko vreciek, v ktorých akoby nič nebolo. To mi vysvetlite!“ Tu už bolo pánu Švábovi všetko jasné. „Prosím, počkajte chvíľu, Vincent!“

1. Čo asi nie je pravda? Syn pána Švába:

- a) Napálil pána v obleku a predal mu prázdnu klietku
- b) Niekedy obsluhuje v obchode namiesto svojho otca
- c) Vypredal všetko krmivo zo skladu
- d) Volá sa Vincent

2. Pán reklamujúci chameleóna bol najpravdepodobnejšie:

- a) murár
- b) rušňovodič
- c) úradník
- d) kapitán zaoceánskeho parníka

3. Čo môžeme povedať o zákazníkovi reklamujúcom chameleóna?

- a) že nie je veľmi múdry a bystrý
- b) že nechodí slušne oblečený
- c) že je nezdvorilý a často používa neslušné slová
- d) že má veľmi dobrú náladu

4. Čo môžeme na základe textu povedať o obchode Granula?

- a) Nikdy tam nepredávali chameleóny
- b) V deň, keď sa odohrala situácia opísaná v texte, tam bolo málo ľudí
- c) Zvyčajne tam majú na sklade krmivo pre chameleóny
- d) Je to obchod len pre pánov v obleku

5. Prečo chcel dať pán Šváb chameleónovi najesť?

- a) aby mohol doplniť nové krmivo do skladu
- b) aby sa chameleón toľko nesústredil na zafarbenie
- c) aby sa chameleón konečne po mesiaci poriadne najedol
- d) aby sa pozrel na chameleónov jazyk

Karas a Pedro: Dáždnik

Pršalo. Našťastie mali princ Karas a jeho hovoriaci cap Pedro od pána kráľa obrovský dáždnik, pod ktorý sa schovali. Popoludní dážď ustal a naši dobrodruhovia pokračovali v ceste za princeznou. O tri hodiny prišli k hlbkej rieke. Bola taká hlboká, že ani dážďikom nedosiahli na dno. Princ Karas vedel plávať, a tak si začal vyzliekať kráľovské tričko a obliekať kráľovské plavky.

Cap Pedro plávať nevedel, preto sa radšej začal pást' na lúke pri brehu. „Pedro, musíme sa dostať cez rieku!“ povedal princ Karas, keď bol prezlečený. „Ja viem, iba som čakal, kým sa prezlečíš do plaviek,“ odpovedal cap, prestal sa pást' a otvoril dáždnik. Princ sa začudoval, pretože nebo bolo úplne modré. Cap otočil dáždnik hore nohami, takže mu z neho vznikol čln, na ktorom jednoducho preplával rieku. A chudák princ plával povedľa.

6. Čo robil cap Pedro, keď sa princ Karas prezliekal do plaviek?

- a) Rozprestieral dáždnik
- b) Tiež sa prezliekal do plaviek
- c) Jedol trávu
- d) Skúšal hĺbku rieky

7. Aké bolo počasie, keď dobrodruhovia prekonávali rieku?

- a) bolo oblačno
- b) bolo jasno
- c) pršalo
- d) bola hmla

8. Prečo sa princ Karas v plavkách začudoval, keď Pedro roztvoril dáždnik?

- a) lebo ešte nikdy nevidel capa otvárať dáždnik
- b) lebo hĺbka vody sa predsa lepšie zisťuje pomocou zatvoreného dáždnika
- c) lebo neveril, že ho obrátený dáždnik na vode unesie
- d) lebo to nevyzeralo tak, že bude pršať

9. Koľko bolo asi hodín, keď naši dobrodruhovia prekonávali rieku?

- a) bola polnoc
- b) bolo 6 hodín ráno
- c) bolo poludnie
- d) bolo 6 hodín večer

10. Prečo sa museli princ Karas a cap Pedro dostať cez rieku?

- a) lebo bola hlboká
- b) lebo im rieka prekážala v ceste za princeznou
- c) lebo pršalo a všade bolo veľa vody
- d) lebo Pedro mal výborný nápad a spravil z dáždnika loď

10 клас

I тип (мова)

I Časť – Gramatické úlohy

Bol nízkej postavy. Čelo okrúhle, spod čiernych obrív dobrácky hľadelo dvoje malých modrých očí. Bradu si holil, fúzy strihal, a i keď umrel ako 75-ročný starec, mal ešte všetky zuby a iba navrch hlavy trochu zrednuté, ale dosť tmavé vlasy. Nikdy vraj nebol ťažšie chorý, ale porúbanín a všelijakých pamiatok od saní, vozov a čo ja viem od čoho, mal viac po tele ako rokov. Bol smelý, podnikavý, dobrosrdečný a takému sa vždy skorej niečo ujde ako tomu za pecou. (J. G. Tajovský)

1. Urči jazykový štýl a slohový postup uplatnený v ukážke:

- a) opisný štýl, umelecký postup
- b) umelecký štýl, rozprávači slohový postup
- c) hovorový štýl, opisný slohový
- d) postup umelecký štýl, opisný slohový postup

2. Označ možnosť, v ktorej sú všetky slová z ukážky prídavnými menami:

- a) nízkej, okrúhle, čiernych, dole
- b) malých, modrých, ročný, navrch
- c) tmavé, smelý, podnikavý, malých
- d) okrúhle, chorý, všelijakých, viac

3. Vyber frazeologizmus, ktorý má rovnaký význam ako slovo *dobrosrdečný*:

- a) mlčí ako ryba
- b) je čertom podšitý
- c) hýbe rozumom
- d) dušu by mu na dlaň vyložil

4. V ktorej možnosti nedochádza v žiadnom slove k spodobovaniu?

- a) čelo, nízkej, dobrácky, očí
- b) bradu, starec, tmavé, podnikavý

- c) nikdy, ťažšie, pecou, vozov
- d) saní, skorej, vozov, navrch

5. V ktorej možnosti sa nachádza číslovka z ukážky?

- a) 75-ročný stavec
- b) všetky zuby
- c) dvojce očí
- d) nikdy nebol chorý

II Časť – Gramatické úlohy

Podľa vzoru pekný sa skloňujú:

- všetky prídavné mená zakončené v N sg. pred pádovou príponou na tvrdú a obojakú spoluhlásku (napr. ťažký);
- opytovacie zámená ktorý, koľký, aký a z nich odvodené slová (napr. ktorísi);
- radové číslovky okrem tretí, tisíci (napr. štvrtý), násobné číslovky s časťou-násobný (napr. päťnásobný) a trpné prídavia slovies (napr. vyrobený).

1. V ktorej možnosti nie je slovo, ktoré sa skloňuje podľa vzoru pekný?

- a) číry
- b) akýsi
- c) usmiaty
- d) krásy

2. V ktorom prídavnom mene je správne oddelená pádová prípona?

- a) červe-ný
- b) modr-ý
- c) zelené-ho
- d) fialovým-i

3. V ktorej možnosti je v správnom poradí doplnené i/y, i/ý v slovách
sudk_ňa, Katk_na, dôchodk_ňa, sestr_na

- a) y, i, y, i
- b) i, y, i, y

- c) y, y, i, i
- d) i, i, y, y

4. Podľa vzoru *pekný* sa skloňujú:

- a) všetky radové číslovky
- b) všetky vzťahové prídavné mená
- c) niektoré radové číslovky
- d) niektoré druhové prídavné mená

5. Podľa vzoru *pekný* sa neskoňujú:

- a) tisíci, cudzí, tretí
- b) druhý, krásny, malý
- c) vysoký, hnedý, modrý
- d) krásny, dobrý, červený

III Časť – Čítanie s porozumením

Charles Dickens – Príhody Olivera Twista

Chlapci majú zvyčajne vynikajúcu chuť do jedla. Oliver Twist a jeho druhovia znášali muky pomalého morenia hladom tri mesiace. Napokon boli už takí pažraví, ba až diví od hladu, že jeden chlapec, na svoj vek priveľký a nezvyknutý na hladovanie (pretože jeho otec mával malú verejnú jedáleň), svojim druhom zachmúrene naznačil, že ak každý deň nedostane ešte za jednu miskú kaše, obáva sa, že raz zje chlapca, čo spáva vedľa neho. A to bol náhodou slabučký a útlý mládenček.

Veľký chalan mal divé hladné oči a chlapci mu slepo uverili. Zvolali poradu a žrebovali, kto má ísť v ten deň po večeri k správcovi a požiadať o prídavok. A žreb padol na Olivera Twista.

1. Nájdite v ukážke 3 prídavné mená a napíšte ich opozitá.

2. Nájdite v nasledujúcej vete slovo, v ktorom prichádza k spodobovaniu.
A žreb padol na Olivera Twista.

3. Napíšte synonymum od slova *útlý*.

4. Nájdite v texte 2 príslovky, 1 vlastné podstatné meno.
5. Vo vete ... „*že ak každý deň nedostane ešte za jednu misku kaše, obáva sa, že raz zje chlapca, čo spáva vedľa neho*“ slovo *vedľa* je:
 - a) predložka
 - b) príslovka miesta
6. Nájdite v texte zámená.
7. Vymyslite názov pre daný úryvok.
8. Nájdite v texte číslovky.
9. Vlastnými slovami vysvetlite slovné spojenie „*diví od hladu*“.
10. Aký vetný člen je vyznačené slovo? *Veľký chalan mal divé hladné oči a chlapci mu slepo uverili.*

II тип (література)

I. Teoria literatúry (30 bodov)

Testy

1. Výrazový prostriedok synekdocha je typ:
 - a) metaforý
 - b) metonymie
 - c) básnického prívlastku
 - d) prirovnania
2. Činohra – charakteristika:
 - a) hra s vážnym obsahom
 - b) žáner, v ktorom sa prelína tragédia a komédia
 - c) súvisí s morálnou a náboženskou tematikou
 - d) obyčajný človek sa dostáva do smiešnych situácií bez vlastného pričinenia

3. Pre lyriku je typické:

- a) monologickosť a hovorovosť
- b) nesujetovosť a reflexia
- c) prozaickosť a obraznosť
- d) sujetovosť a dialogickosť

4. Príbehy o vzniku sveta a človeka:

- a) legenda
- b) povesť
- c) epos
- d) báj

5. Óda – charakteristika:

- a) tragická smutná báseň
- b) tragická smutná pieseň
- c) oslavná radostná báseň
- d) oslavná radostná pieseň

6. V ktorej možnosti sa nachádza pravdivá výpoveď?

- a) Lyrika vyjadruje pocity, nálady a má dej.
- b) Lyrika vyjadruje pocity, nálady a myšlienky.
- c) Lyrika nevyjadruje pocity, nálady a myšlienky.
- d) Lyrika nevyjadruje myšlienky a nemá dej.

7. Romantizmus je umelecký smer, ktorý:

- a) v tvorbe presadzuje slobodnú tvorivosť
- b) do popredia kladie ľudovú tvorbu
- c) zahŕňa všetky ľudostné básne v literatúre
- d) zobrazuje romantického hrdinu ako individualistu

8. Ktoré z uvedených literárnych žánrov patria medzi dramatické žánre?

- a) dráma
- b) veselohra
- c) muzikál
- d) opereta

9. Ktorá možnosť o literárnych druhoch je pravdivá?

- a) v epike je buď rozprávač, alebo hrdina
- b) v lyrike nie je autor zastúpený
- c) v dráme absentuje hrdina
- d) v dráme absentuje rozprávač

10. Ktoré z nasledujúcich tvrdení o epických žánroch je ako jediné správne?

- a) mýtus je synonymum pre báj
- b) báj je synonymum pre bájku
- c) mýtus a báj nie sú synonymá
- d) aspoň jeden zo spomenutých žánrov nepatrí do epiky

11. Pre ktorý literárny útvar platí nasledujúca charakteristika?

... je veľká epická forma, v ktorej autor zobrazuje široký okruh života, dej sa odohráva v dlhom časovom rozpätí, okrem hlavnej línie má i vedľajšie dejové línie, vystupuje tam jedna alebo viac hlavných postáv a vedľajšie postavy...

- a) novela
- b) poviedka
- c) román
- d) báj

12. Vyber, ktorým umeleckým prostriedkom je slovné spojenie *list s kvetom dáva odpoveď*:

- a) Zvukomalba
- b) epiteton
- c) personifikácia
- d) prirovnanie

Prečítaj si ukážku a urob úlohy 13–15

Po mandliach voniaš horká
Neviem, či nie si Norka
Prečo tak stále zlá si
Vynález polárnej_____.

Severanky vraj klamú
Som zbitý ako z flámu
Ty moja plavá Flámka
Aspoň píš, poteším sa aj známkam
(úryvok, Daniel Hevier. Severanka)

13. Označ slovo, ktoré môžeme v básni zmysluplne doplniť na podčiarknuté prázdne miesto:

- a) Krásy
- b) Zloby
- c) Lepkáva si
- d) Snahy

14. Témou uvedenej básne Severanka je:

- a) láska k žene
- b) láska k severnej krajine
- c) zurovanie
- d) pisanie listov

15. Ktorým umeleckým prostriedkom je slovné spojenie *som zbitý ako z flámu*?

- a) epiteton
- b) prirovnanie
- c) metafora
- d) personifikácia

II. Čítanie s porozumením (20 bodov)

II.1. Molière

Dramatik známy v dejinách literatúry pod menom Molière, sa narodil v roku 1622 v Paríži ako Jean-Baptiste Poquelin. Významnosťou sa jeho dielo vyrovná Shakespearovi. Aj preto ich často porovnávajú a hovoria o Molièrovi ako o „kráľovi komédie“. Rodičia z neho chceli mať notára. No on štúdium práva zanechal a venoval sa svojej najväčšej vášni, divadlu, ku ktorému ho priviedol jeho starý otec. Keď stretol svoju lásku, herečku Madeleine Béjartovú, stal sa hercom a spolu založili divadelnú skupinu. Tá o dva roky

zbankrotovala a Molière skončil vo väzení. Vtedy si zmenil meno, aby nepošpinil česť rodiny. Neskôr vstúpil do kočovnej hereckej spoločnosti Charlesa Dufresnea a cestoval s ňou po francúzskom vidieku. Stretával talianske divadelné spoločnosti a inšpiroval sa ich commediou dell'arte – druhom ľudového, profesionálneho divadla, ktoré významne ovplyvnilo jeho dramatickú tvorbu, aj herectvo. Commedia dell'arte stojí na pevných hereckých charakteroch, ktoré sú vopred dané, a na improvizácii. Pred vystúpením si herci dohodli iba osnovu deja a záver. Molière využil najmä typovosť postáv – každá má jednu základnú vlastnosť, okolo ktorej sa odvíja dej aj zápleтка. Táto vlastnosť je však vždy negatívna, najčastejšie pretváрка, predstieranie a pokrytectvo. Molière ju pomocou humorného príbehu a irónie kritizuje a vysmieva sa jej. Práve preto boli jeho hry terčom kritiky a často ich hneď po premiére zakázali. So svojou spoločnosťou sa prepracoval na dvor kráľa Ľudovíta XIV a tešil sa jeho obľube. Konflikty s cirkvou a tými, ktorých vlastnosti pranieroval, pokračovali, Molière však neprestal písať. Vytvoril nový literárny žáner, vysokú komédiu, ktorá má formálne znaky vysokého žánru – tragédie (5 dejstiev a verše) a zaoberá sa vážnymi témami, no s humorom. K tomuto žánru patria i jeho nahranejšie komédie: Tartuffe, Mizantrop, Lakomec, Škola žien, Don Juan, Učené ženy.

1. Prečo si Jean-Baptiste Poquelin zmenil meno na Molière?

- a) lebo sa dostal do problémov so zákonom a nechcel, aby sa hanba spájala s jeho rodinou
- b) lebo mal konflikty so svojou rodinou a svoje meno nenávidel
- c) lebo bolo populárne zmeniť si meno na umelecký pseudonym

2. Molière často prirovnávajú v Shakespearovi. Prečo?

- a) lebo žili a tvorili v tom istom období
- b) lebo bol tiež hercom
- c) lebo bol „kráľom komédie“ tak, ako Shakespeare „kráľom tragédie“

3. Čo najviac ovplyvnilo jeho tvorbu?

- a) vtedajšia politická situácia vo Francúzsku
- b) diela ostatných francúzskych autorov
- c) taliansky druh divadla – Commedia dell'arte
- d) kočovná herecká spoločnosť Charlesa Dufresnea

4. Ako sa volá nový žáner, ktorý vytvoril Molière?

- a) vysoká komédia
- b) fraška
- c) humoreska
- d) burleska

5. Ktoré vlastnosti prostredníctvom svojich postáv najčastejšie kritizoval a ironizoval?

- a) opilstvo
- b) pretváрка, pokrytectvo
- c) lakomstvo

II.2. Demänovský drak

V dávnych dobách, keď ešte veľkú časť Liptova pokrývali hlboké lesy sa v jednej z dolín, kde si ľudia dovtedy v pokoji nažívali, usadil drak. Ako nivočil a pustošil všetko živé, celý kraj sa postupne ponoril do beznádeje. Osadníci v obavách o holé životy opúšťali svoje skromné sídla. Ostalo iba zopár smelých chlapov, ktorí sa rozhodli, že sa voľačo pokúsia vykonať. Medzi odvážlivcami vynikal chudobný, no silný a vynaliezavý mládenec Demian. V horách sa dobre vyznal, a preto mu netrvalo dlho, kým zistil, v ktorej jaskyni sa drak ukrýva. Pozoroval ho mnoho dní a vysledil, ako drak opúšťa jaskyňu, aj ako sa správa. Zistil, že nasýtený po dobrom lupe, drichme v svojom brlohu aj niekoľko dní. Pri najbližšom odchode draka, teda Demian zoľal suchú borovicu a drevo nanosil k jaskyni, ba aj do nej. Tak rúbал a nosil drevo k jaskyni mnoho dní, až kým neusúdil, že je ho už dosť. Keď drak doletel do jaskyne s veľkým teľaťom, nachystal sa a čakal, kým sa netvor nenasýti a nezaspí. Keď si bol istý, že drak spí ani v mlieku, zahatal vchod suchými polenami. Škóry zapchal machom a lístím, potom vykresal oheň. Suché drevo rýchlo vzbĺklo a aj jaskyňa bola celá v ohni. A Demian ďalej prihadzoval na oheň suché polená. Čoskoro sa z jaskyne ozval rev a lomož, ale dymom omámený drak nemal dosť sily na to, aby sa prebil plameňmi von. Rev, ktorý sa ozýval široko-ďaleko, postupne slabol, až načisto ustal. Ľudia z celého okolia sa nesmieme radovali, keď sa dozvedeli tú dobrú novinu. Chýr o Demianovom hrdinstve sa dokonca dostal až k samotnému panovníkovi, ktorý Demiana povýšil do zemianskeho stavu. Tak vznikla osada Demianova

čiže Demänová. Ba aj neďaleký potok dostal meno Demänovka. A jaskyňa? Tá sa dodnes volá Dračia.

6. Prečo osadníci opúšťali svoje domovy?

- a) obávali sa, že sa v hlbokých lesoch neuživía
- b) obávali sa, že nebudú môcť prekonať beznádej
- c) obávali sa, že prídu o majetok aj o život

7. Ktorá z viet obsahuje prirovnanie...

- a) Ako nivočil a pustošil všetko živé, celý kraj sa postupne ponoril do beznádeje.
- b) Keď si bol istý, že drak spí ani v mlieku, zahatal vchod suchými poľenami.
- c) Pozoroval ho mnoho dní a vysledil, ako drak opúšťa jaskyňu aj ako sa správa.

8. Čo vyplýva z vety: „Rev, ktorý sa ozýval široko-dáľeko, postupne slabol, až načisto ustal.“?

- a) že drak sa unavil
- b) že drak od revu zachrípol
- c) že drak zahynul
- d) že drak naspäť zaspal

9. Z Demiana sa stal zeman, to znamená to isté ako:

- a) kráľ
- b) šľachtic
- c) sedliak
- d) dráb

10. Táto povesť je etymologická, názov osady sa v nej odvodzuje od...

- a) mena hlavného hrdinu
- b) hrozného draka
- c) neďalekého potoka
- d) od jaskyne, v ktorej drak prebýval

11 клас

I тип (мова)

I Časť – Gramatické úlohy

Extrémna zima na konci októbra a sneh aj v nížinách!

V tyle brázdy nízkeho tlaku vzduchu, ktorá zasahovala do strednej Európy od severu až severovýchodu, k nám v nedeľu 28.10. prenikol veľmi chladný, pôvodom arktický vzduch. Za uvedenej situácie bolo v našej oblasti v nedeľu 28.10. a aj v pondelok 29.10. mimoriadne chladno, pričom na viacerých miestach bol daný deň najchladnejší minimálne za obdobie od roku 1951. Na základe našich operatívnych údajov vystúpila teplota vzduchu 28.10. 2012 v Bratislave na letisku len na $+5,2\text{ }^{\circ}\text{C}$. V tom istom dni vystúpila denná teplota vzduchu v Liesku na Orave len na $-1,8\text{ }^{\circ}\text{C}$, v Poprade na $-0,2\text{ }^{\circ}\text{C}$ a v Košiciach na $+2,9\text{ }^{\circ}\text{C}$. Všetky uvedené hodnoty dennej teploty sú rekordne nízke pre daný dátum. V pondelok 29.10. bolo na celom Slovensku ešte o niečo chladnejšie, keď maximálna denná teplota dosiahla zväčša len -2 až $+4$ stupne a opäť boli na niektorých miestach prekonané rekordy.

Za normálnych okolností by maximálna denná teplota v nížinách Slovenska na konci októbra mala dosahovať hodnoty okolo 12 stupňov.

V pondelok 29.10. sa na viacerých miestach Slovenska aj v nížinách vyskytlo sneženie, pričom miestami sa aj v nížinách vytvorila prechodne snehová pokrývka. Za normálnych okolností by napríklad v Bratislave na letisku mala byť v druhej polovici kalendárneho roka snehová pokrývka zaznamenaná po prvýkrát až 7.12.

Hlavnou príčinou toho, že sme na konci októbra zaznamenali také chladné počasie, je uvedená poveternostná situácia.

1. Z ukážky vyplýva, že v nedeľu 28.10. bolo najchladnejšie:

- a) v Bratislave
- b) v Liesku na Orave
- c) v Poprade
- d) v Košiciach

2. O koľko mesiacov predstihla tohoročná zima tie minulé?

- a) o dva mesiace
- b) o jeden mesiac
- c) o jeden mesiac a týždeň
- d) o jeden a pol mesiaca

3. V ktorej z možností sa všetky slová začínajú znелými nepárovými spoluhláskami?

- a) Bratislava, pokrývka, miestach, všetky
- b) maximálna, nížinách, rekordy, jeseň
- c) pondelok, tlaku, chladný, sneženie
- d) dátum, hodnoty, vzduchu, zima

4. Označ možnosť, v ktorej sa nachádza antonymum k slovu *chladno*:

- a) teplý
- b) teplo
- c) teplejší
- d) najteplejší

5. Ktoré z uvedených slov sa odlišuje od ostatných z hľadiska ohybnosti?

- a) letisku
- b) druhej
- c) byť
- d) opäť

6. V ktorej z možností majú všetky podstatné mená rovnaký skloňovací vzor?

- a) brázdy, Európy, situácie
- b) nedeľu, pokrývka, teplota
- c) vzduchu, dátum, roka
- d) letisko, počasie, severu

II Časť – Gramatické úlohy

George Tabori: Matkina guráž

Maďarský autor a režisér žijúci v Berlíne, neskôr v Londýne, potom v USA a nakoniec opäť v Nemecku George Tabori (1914–2007) má svoju

optiku, ktorou nazerá na tému holokaustu. Isto i preto, že sám je jednou z obetí nacistického besnenia. Všetky tieto zážitky spracováva vo svojich textoch vo veľmi absurdných obrazoch.

Matkina guráž je farbisté rozprávanie syna, plné detailov a lyrických postrehov, o popoludní jeho šesťdesiatročnej matky, ktorú zatkli, aby ju deportovali do koncentračného tábora v Osvienčime, i o tom, ako sa jej podarilo odvrátiť svoju istú smrť. Matku zatknú práve vtedy, keď sa vyberie na návštevu k sestre na partiu žolíka. Policajtom, neprekypujúcim inteligenciou, odíde električkou, poctivo ich však počká na ďalšej zastávke, ochotne a bez reptania nastúpi aj na vlak do Osvienčimu, dokonca poskytne poslednú útechu neznámemu človeku a na prestupnej stanici stretne manželovho známeho, temer šíleného človeka, ktorý ju prinúti povedať hlavnému dôstojníkovi, že na tomto mieste je omylom. Nemecký dôstojník ju vypočuje a so všetkou eleganciou a úslužnosťou ju vyprevadí späť do Budapešti. Cestou sa jej sám zverí, že je vegetarián, pretože nechápe, ako môže človek klesnúť tak hlboko a zabiť živého tvora. A potom ju jednoducho nechá odísť. Matka sa síce oneskorí na partičku žolíka, ale predsa len príde.

Dĺžka predstavenia: 1 hodina a 15 minút bez prestávky.

1. Kto pomôže podľa ukážky matke Guráž vrátiť sa domov?

- a) policajti
- b) sestra
- c) nemecký dôstojník
- d) syn

2. Prečo matka počkala policajtov na nasledujúcej zastávke?

- a) lebo nevedela, kam má ísť
- b) lebo bola trpezlivá
- c) lebo policajti neboli inteligentní
- d) lebo bola poctivá

3. V ktorej možnosti je v správnom poradí doplnené s/so, z/zo v slovných spojeniach _ Osvienčimu, _ policajtom, _ sestrou, _ smrťou?

- a) s, s, zo, so
- b) z, s, so, zo

- c) s, s, zo, zo
- d) z, z, so, so

4. V ktorej vete je podčiarknutý nezhodný prívlastok?

- a) Matka sa oneskorí na partičku žolíka
- b) Je na tomto mieste omylom
- c) Nemecký dôstojník ju vyprevadí späť
- d) Človek môže klesnúť tak hlboko

5. Označ možnosť, v ktorej sú v správnom poradí uvedené vetné členy z vety: *A potom ju jednoducho nechá odísť.*

- a) príslovkové určenie času, predmet, príslovkové určenie času, prísudok
- b) príslovkové určenie príčiny, predmet, príslovkové určenie času, prísudok
- c) príslovkové určenie času, predmet, príslovkové určenie spôsobu, prísudok
- d) príslovkové určenie príčiny, podmet, príslovkové určenie spôsobu, prísudok

6. Urči, v ktorej možnosti je prisudzovací sklad, z vety: *Všetky tieto zážitky spracováva vo svojich textoch vo veľmi absurdných obrazoch.*

- a) zážitky spracováva
- b) on spracováva
- c) v absurdných obrazoch
- d) vo svojich textoch

7. V ukážke je použitý

- a) umelecký jazykový štýl
- b) publicistický jazykový štýl
- c) hovorový jazykový štýl
- d) administratívny jazykový štýl

III Časť – Čítanie s porozumením

Sirota Podhradských

Už zaľahla tma nad mestom, hoci nebolo ešte tak veľmi pozde, no husté mračná zdali sa visieť ponad samé mesto a z nich sa sypali blesky, sprevádzané rachotom hromu. Viola s rastúcim nepokojom darmo čakala návrat mileného

otca, jej udatnosť klesla, už bola na tom, že ho pôjde hľadať, vyberie sa mu v ústrety, keď znovu zaznel na ulici prenikavý výkrik: Horí! Naľakaná Viola vybehla na ulicu, tam sa znovu zháňali ľudia v tmavej, len tu i tu oslňujúcim bleskom osvietenej noci, podobajúc sa viacej príšerám než ľudským podobám. Vykríkla. Žiar, nie žiar blesku, ale plameň vzrastajúceho požiaru, ktorý práve vybuchol zo stavísk, patriacich k ich domu, oslepil jej oko a ohromil na chvíľu jej myseľ. Ich dom v plameni a otec jej nie je doma! Odrazu znovu šľahol rozzúrený víchor a plameň opustil svoj smer a šibol ďalej napravo, zasiahnuc takto susedné príbytky. Zdalo sa, že dom Podhradských bol zachránený zázrakom a či iným účinkom, ale zato bol skoro celý rad domov hlavného námestia v plameni. (Terézia Vansová. Sirota Podhradských)

1. Označte vhodné synonymum k slovu *žiar* na danom mieste v texte:

- a) horúčava
- b) blesk
- c) teplo
- d) jas

2. Označte možnosť, ktorá správne vystihuje počasie:

- a) snehová búrka a fujavica
- b) mrholenie a hmla
- c) večer vhodný na pozorovanie hviezd
- d) búrka spojená s lejacom

3. Ktorým synonymom by ste v texte nemohli nahradiť slovo *víchor*.

Pomôžte si slovníkom: vietor

- a) vánok
- b) povíchrice
- c) vetrisko
- d) povetrica

4. Kto behal po uliciach mestečka v danom úryvku?

- a) mračná
- b) príšery
- c) odtrhnuté psy
- d) ľudia

5. Dajte slovo *stavísk* (do základného tvaru (N. sg)

- a) stavba
- b) stavbisko
- c) stavisko
- d) stavenisko

6. Čo v danom úryvku nevyžiarovalo svetlo?

- a) požiar
- b) oheň z horiaceho domu
- c) hrom
- d) blesk

7. Označte správny tvar mena *Viola* v genitíve singuláru:

- a) Violi
- b) Viole
- c) Violu
- d) Violy

8. Kto vykrikol slovo *hori!*

- a) nočná príšera
- b) Viola
- c) niekto na ulici
- d) Violin otec

9. Označte správne krstné meno autora úryvku:

- a) Terézia
- b) Podhradská
- c) Viola
- d) Sirota

10. Ktoré zo slovies sa netýka ženskej postavy v úryvku ani dejov v nej?

- a) zaľahla
- b) čakala
- c) vybehla
- d) klesla

II тур (література)

I. Teoria literatúry (30 bodov)

1) Urob testy

1. Esej – charakteristika:

- a) ľudové rozprávanie založené na vymyslenom príbehu
- b) príbeh o vzniku sveta a človeka
- c) príbeh, v ktorom zvieratá, rastliny alebo veci majú ľudské vlastnosti
- d) kratší text, ktorý sa zaoberá nejakou kultúrnou, filozofickou či inou otázkou

2. Vyberte oxymoron:

- a) na brale svieti pevný hrad
- b) živá mŕtvola
- c) pevný ako skala
- d) skala sa zasmiala

3. Sonet – charakteristika:

- a) oslavná radostná pieseň
- b) básnická forma skladajúca sa zo 14 veršov
- c) náboženská pieseň
- d) tragická smutná báseň

4. Aliterácia – charakteristika:

- a) opakovanie rovnakých alebo zvukovo-podobných hlások
- b) opakovanie rovnakého slova (skupiny slov) na konci veršov
- c) spojenie dvoch protichodných slov
- d) opakovanie toho istého slova za sebou

5. Oxymoron je:

- a) spojenie dvoch protichodných slov
- b) opakovanie toho istého slova za sebou
- c) opakovanie rovnakých alebo zvukovo-podobných hlások
- d) opakovanie rovnakého slova (skupiny slov) na začiatku veršov

6. Urči správne poradie pomenovania daných umeleckých jazykových prostriedkov:

napäté ticho, búrka odišla, chladným úsmevom, brnenie rinčalo ako plech

- a) prirovnanie, personifikácia, epiteton, zdrobnenina
- b) personifikácia, epiteton, personifikácia, prirovnanie
- c) epiteton, prirovnanie, personifikácia, prirovnanie
- d) epiteton, personifikácia, epiteton, prirovnanie

7. Označ pravdivé tvrdenia pre lyrický žánr sonet:

- a) sonet je synonymum pre slovo znelka
- b) má 12 veršov
- c) člení sa na 4 strofy
- d) obsahuje strofu, ktorá ma tri verše

8. V epike prevažuje:

- a) monologickosť a opis
- b) prítomný čas a monologickosť
- c) rozprávanie a sujetovosť
- d) dialogickosť a nesujetovosť

9. Ktoré z nasledujúcich žánrov nepatria do epiky?

- a) rozprávka
- b) žalm
- c) balada
- d) hymnus

10. Ktoré z nasledujúcich tvrdení je pravdivé?

- a) novela je rozsahovo medzi poviedkou a románom
- b) povesť obsahuje historické udalosti a absentujú v nej fiktívne prvky
- c) rozprávka patrí do ľudovej slovesnosti
- d) v poviedke sa, na rozdiel od novely, charaktery hlavných postáv vyvíjajú

2) Prečítaj si ukážku a urob úlohy 11–13

Húsky moje, moja sláva,
či čujete treskot hromov?

Zo všetkých strán búrka vstáva:
húsky moje, poďte domov!
„Netráp sa ty, naša mati,
v dobrom sme my mieste skryté:
môžu pre nás hromy prati,
môže zúriť vlnobitie.“ (*J. Botto. Husiarka*)

11. Koľko oslovení sa nachádza v prvej strofe básne v ukážke?

- a) žiadné
- b) 1
- c) 2
- d) 3

12. Ktorý druh rýmu použil autor v básni Husiarka?

- a) Obkročný
- b) Striedavý
- c) Združený
- d) prerývaný

13. Na základe ukážky 3 označ správny význam slova *prati*:

- a) prať oblečenie
- b) hádzať
- c) biť, búchať
- d) nepasovať

3) Prečítaj si ukážku a urob úlohy 14–15

Vy kráľovské sestry na nebeskom poli,
v ktorej z vás bydló si duša moja zvolí,
keď raz z týchto nízkych zakvitnutých hájov
ona preletí ta do nadzemských krajov?
Jasné ste vy všetky, ako sláva jasné,
vo vás osláviť sa môžu duše krásne:
Oj, čo sa mi aspoň i vo dne nesmeje blesk váš,
svetlá moje, vy moje nádeje! (*Andrej Sládkovič*)

14. Ktorý druh rýmu použil autor v básni?

- a) Obkročný
- b) Striedavý
- c) Združený
- d) prerývaný

15. Ktorým básnickým prostriedkom je slovné spojenie *jasné ste vy všetky, ako sláva jasné*?

- a) epiteton
- b) prirovnanie
- c) metafora
- d) personifikácia

II. Čítanie s porozumením (20 bodov)

P. O. Hviezdoslav – lyrika

Hviezdoslav, rodným menom Pavol Országh, zanechal slovenskej literatúre vo svojom diele, témach, originálnom jazyku a veršovej forme nesmierne bohatstvo. Právom sa považuje za velikána a jeho tvorba svojím moderným básnickým prístupom pomohla nástupu novej generácie Ivana Krasku. Keďže vzdelanie v detstve a mladosti absolvoval v maďarčine, bolo prirodzené, že prvé básne písal po maďarsky. Za to, že sa Hviezdoslav stal slovenským a nie maďarským básnikom, vďačíme jeho učiteľovi Adolfovi Medzihradskému. Práve on ho presvedčil, že slovenský jazyk je dostatočne bohatý a sú v ňom napísané kvalitné literárne diela. Ako dôkaz mu dal čítať Sládkovičovho Detvana a Marínu a jeho „duša bola ratovaná“, ako sám Hviezdoslav píše. Toto rozhodnutie zachytil v známej básni „Mňa kedys' zvädzal svet“. Od tejto chvíle sa jeho témami stávajú oslava krásy krajiny, jazyka a ducha slovenského národa. Príkladom je úvodný „Pozdrav“ z Hájnikovej ženy. Hviezdoslav svoju tvorbu rozvíjal v dvoch smeroch – v lyrike a epike, no v oboch píše výlučne veršom. V básnických cykloch (Sonety, Letorosty, Žalmy a Hymny, Stezky, Dozvuky) obohacuje svoje témy o reflexie vlastného života – spomienka na rodičov, hľadanie hodnôt, rozpor medzi ideálmi a skutočnosťou, motív starnutia a straty nádejí. Tieto témy prerastajú do tém sociálnych (kritika boháčov, odrodilcov a pokrytcov). Prvú svetovú vojnu, jej nezmyselnosť, krutosť a ničivú hrôzu opísal v cykle „Krvavé sonety“. Jeho lyrika je celá o ňom samom, o tom,

čo prežíva, ako vníma svet a dianie okolo seba. Mnohí považujú jeho jazyk za nezrozumiteľný a ťažko čitateľný. Príčinou je aj jambický verš, ktorý je pre Hviezdoslava typický. Jamb začína neprízvučnou slabikou, čo je pre slovenčinu neprirodzené, keďže máme prízvuk na prvej slabike. Preto hľadá jednoslabičné, neprízvučné slová, ktoré kladie na začiatok veršov. Takáto štruktúra básne je netypická a Hviezdoslav sa ňou inšpiroval pri prekladoch Shakespeara.

1. Ako sa Adolf Medzihradský zaslúžil o to, že Hviezdoslav začal písať po slovensky?

- a) ako jeho učiteľ mu zakázal písať po maďarsky
- b) poprosil jeho rodičov, aby ho presvedčili prejsť na slovenčinu
- c) dal mu čítať Sládkoviča a tým ho presvedčil, že aj v slovenčine sa dajú písať kvalitné diela

2. Čím pomohla Hviezdoslavova tvorba otvoriť dvere novej generácii, kam patril aj Ivan Krasko?

- a) moderným básnickým prístupom
- b) realistickým pohľadom na svet
- c) oslavou romantických ideálov

3. Hviezdoslav sa rozhodol písať:

- a) výlučne prózou
- b) výlučne veršom
- c) kombinoval verše a prozaické postupy

4. S Hviezdoslavovým rozhodnutím opustiť maďarčinu sa do jeho diel dostávajú témy:

- a) revolučné
- b) oslava prírody, jazyka, ich krás a oslava ducha slovenského národa
- c) národnostné
- d) sociálno-kritické

5. Ktorým dielom zareagoval na 1. svetovú vojnu?

- a) Hájnikova žena
- b) Krvavé sonety
- c) Stezky

6. Čo je charakteristické pre jeho lyriku?

- a) snaží sa v nej byť neosobný
- b) prezentuje ňou názory svojich predchodcov
- c) je veľmi intímna, je vždy o jeho vnímaní a prežívaní

P. O. Hviezdoslav – epika

Aj keď lyrika tvorí významnú časť Hviezdoslavovho diela, ťažiskom jeho tvorby je epika. K osobným, intímnym úvahám a reflexiám však v epike musel vytvoriť príbeh, postavy a ich charaktery, dramatický konflikt a dialógy. Vďaka povolaniu advokáta mal možnosť stretávať a spoznať veľké množstvo rozličných ľudí a osudov. Takže sa mal čím inšpirovať. Ovplyvnený čítaním a štúdiom Shakespeara, Schillera a iných svetových autorov sa rozhodol, že aj v epike a dráme sa spoľahne na verše. Začal krátkou epikou, básnickými poviedkami a baladami ako Bútor a Čútor, Zuzanka Hraškovie, Ráchel, Agar. Inšpiráciou a predlohou mu bola dedina, dedinskí ľudia, ale aj postavy z Biblie. Jeho tri básnické skladby – Hájnikova žena, Ežo Vlkolínsky, Gábor Vlkolínsky – prinášajú nové témy. Kontrast dvoch svetov. Sveta skazenej, nemravnej šľachty a sveta úprimného, statočného dedinského človeka v Hájnikovej žene, svet upadajúceho zemianstva a vzťahujúceho sa sedliactva v Ežovi a Gáborovi Vlkolínskom. Hájnikova žena ponúka dramatický konflikt a idealizovaný obraz jednoduchých ľudí (Hanka, Miško), ktorí žijú harmonický život obklopení idylickou prírodou. Tá vždy predznamenáva dej. Ežo Vlkolínsky je spomienkami Hviezdoslava na vlastné detstvo. Konflikt medzi dvomi kultúrami, zemianskou a sedliackou, a rieši ich zmierením. Kým v Ežovi konflikt zasahuje len na úrovni rodiny, v Gáborovi je rozšírený na celú dedinu a na všetky spoločenské vrstvy jej obyvateľov. Aj tu je sedliactvo ako nástupca zemianstva, lebo to padlo na morálne dno. Okrem lyriky a epiky treba spomenúť aj Hviezdoslavove dramatické diela, ktoré, bohužiaľ, vo svojej dobe nemali súbory a javiská, na ktorých by mohli zaznieť. Vrcholom jeho dramatickej tvorby je hra Herodes a Herodias.

7. Čo umožnilo Hviezdoslavovi inšpirovať sa množstvom rôznych ľudí a ich osudmi?

- a) chodieval po dedinách a rozprával sa s miestnymi obyvateľmi
- b) bol lekárom, a preto stretával veľa ľudí

- c) pôsobil v právnickom povolání, takže sa stretával s rôznymi ľudskými osudmi
- d) bol pedagóg a poznal mnoho rodín svojich žiakov

8. Akú úlohu hrá v jeho Hájnikovej žene príroda?

- a) nehrá žiadnu úlohu, nie je dôležitá
- b) predznamenáva, ako sa ďalej bude rozvíjať dej
- c) je oslavovaná, ale je iba pozadím deja

9. Čo ovplyvnilo Hviezdoslava v rozhodnutí ostať pri veršovej forme aj v epike?

- a) diela svetových autorov ako bol Shakespeare, Schiller, Goethe, ktoré obdivoval
- b) tvorba Andreja Sládkoviča
- c) tvorba francúzskych symbolistov
- d) nič, veršovanú formu v epike nepoužíval

10. Čo dáva Hviezdoslav do kontrastu vo svete chalúp a svete kaštieľov v Hájnikovej žene?

- a) kontrast medzi skazenými pánmi a statočnými obyčajnými ľuďmi
- b) kontrast medzi nevzdelanosťou chudoby a vzdelanosťou šľachty
- c) kontrast medzi špinou v chalupách a prepychom v kaštieľoch

Критерії оцінювання

9 клас

№ запитання	Правильна відповідь	Бали	Критерії оцінювання
I тур (мова)			
I			Знання граматичної, морфологічної систем словацької мови, принципів організації висловлювання, граматичної семантики, основ орфографії, синтаксису й пунктуації, стійких висловлювань, ідіоматичних конструкцій, фразеологізмів, лексико-комунікативних кліше, розуміння автентичних текстів різних жанрів і стилів
1	a	2	
2	b	2	
3	a	2	
4	b	2	
5	b	2	
6	a	2	
7	c	2	
8	a	2	
9	a	2	
10	b	2	
II			
1	c	2	
2	c	2	
3	b	2	
4	b	2	
5	a	2	
6	c	2	
7	a	2	
III			
1	a	2	
2	b	2	
3	b	2	
4	a	2	
5	d	2	
Максимум за I тур		44	
II тур (література)			
I			Знання основ теорії літератури, літературних ро-
1	c	2	

2	c	2	дів (епос, лірика, драма), видових форм (епічні, ліричні, драматичні жан- ри), теорії віршування
3	b	2	
4	c	2	
5	c	2	
6	b	2	
7	b	2	
8	d	2	
9	a	2	
10	b	2	
11	c	2	
12	c	2	
13	c	2	
14	d	2	
15	c	2	
II			Знання літературних тек- стів, уміння їх аналі- зувати й інтерпретувати; рівень здійснення ху- дожньо-ідейного аналізу тесту
1	c	2	
2	c	2	
3	a	2	
4	c	2	
5	b	2	
6	c	2	
7	b	2	
8	d	2	
9	d	2	
10	b	2	
Максимум за II тур		50	

Максимальний бал за два тури – 94

10 клас

№ запитання	Правильна відповідь	Бали	Критерії оцінювання
I тур (мова)			
I			Знання граматичної, морфологічної систем словацької мови, принципів організації висловлювання, граматичної семантики, основ орфографії, синтаксису й пунктуації, стійких висловлювань, ідіоматичних конструкцій, фразеологізмів, лексико-комунікативних кліше, розуміння автентичних текстів різних жанрів і стилів
1	d	2	
2	b	2	
3	b	2	
4	c	2	
5	c	2	
II			
1	a	2	
2	d	2	
3	c	2	
4	a	2	
5	b	2	
III			
1	текст	2	
2	текст	2	
3	текст	2	
4	текст	2	
5	a	2	
6	текст	2	
7	текст	2	
8	текст	2	
9	текст	4	
10	текст	4	
Максимум за I тур		44	
II тур (література)			
I			Знання основ теорії літератури, літературних родів (епос, лірика, драма), видових форм (епічні, ліричні, дра-
1	b	2	
2	b	2	
3	b	2	
4	d	2	

5	c	2	матичні жанри), теорії віршування
6	b	2	
7	d	2	
8	b	2	
9	d	2	
10	a	2	
11	c	2	
12	c	2	
13	a	2	
14	a	2	
15	b	2	
II			
1	a	2	
2	c	2	
3	c	2	
4	a	2	
5	b	2	
6	c	2	Знання літературних тек- стів, уміння їх аналі- зувати й інтерпретувати; рівень здійснення ху- дожньо-ідейного аналізу тесту
7	b	2	
8	c	2	
9	b	2	
10	a	2	
Максимум за II тур		50	

Максимальний бал за два тури – 94

11 клас

№ запитання	Правильна відповідь	Бали	Критерії оцінювання
I тур (мова)			
I			Знання граматичної, морфологічної систем словацької мови, принципів організації висловлювання, граматичної семантики, основ орфографії, синтаксису й пунктуації, стійких висловлювань, ідіоматичних конструкцій, фразеологізмів, лексико-комунікативних кліше, розуміння автентичних текстів різних жанрів і стилів
1	c	2	
2	b	2	
3	b	2	
4	d	2	
5	c	2	
6	b	2	
II			
1	d	2	
2	c	2	
3	a	2	
4	b	2	
5	b	2	
6	c	2	
7	b	2	
III			
1	d	2	
2	d	2	
3	a	2	
4	c	2	
5	d	2	
6	a	2	
7	c	2	
8	b	2	
9	a	2	
10	a	2	
Максимум за I тур		46	
II тур (література)			
I			Знання основ теорії літератури, літературних родів (епос, лірика, дра-
1	d	2	
2	b	2	

3	b	2	ма), видових форм (епічні, ліричні, драма- тичні жанри), теорії віршування
4	a	2	
5	a	2	
6	d	2	
7	a	2	
8	c	2	
9	d	2	
10	a	2	
11	d	2	
12	b	2	
13	c	2	
14	c	2	
15	c	2	
II			Знання літературних тек- стів, уміння їх аналі- зувати й інтерпретувати; рівень здійснення ху- дожньо-ідейного аналізу тесту
1	c	2	
2	a	2	
3	b	2	
4	b	2	
5	b	2	
6	c	2	
7	c	2	
8	b	2	
9	a	2	
10	a	2	
Максимум за II тур		50	

Максимальний бал за два тури – 96

The background features a series of thin, dark blue diagonal lines radiating from the top left corner. The lower portion of the image is divided into two solid-colored geometric sections: a large yellow trapezoid and a smaller orange triangle at the bottom left.

УГОРСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

9 клас

I тур (мова)

I варіант

PONTSZÁM: 50/ ____

1. Húzd alá a hibásan írt szavakat! Vigyázz, a tévesen aláhúzott szavakért pontlevonás jár! (6 p.)

megy	faggyú	fogyaszt
rongyal	együtt	dícsér
ehez	újj	ujjong
kissé	kisebb	békesség
nőjjön	folyjon	jöjjön

2. Egészítsd ki a következő mondatokat! Írd a pontsorra azt a névutót, amelyik az előtte álló főnévvel együtt megfelel a megadott mondatrészi szerepnek! Vedd figyelembe azt is, hogy a szó betűinek a száma megfeleljen a vonalkák számának! (2 p.)

- a) A sok eső _ _ _ _ az utcákon tócsákban állt a víz.
okhatározó
- b) A sok eső _ _ _ _ az utcákon tócsákban állt a víz.
időhatározó

3. Találsz-e helyesírási hibát a következő mondatokban? Ha nem, tegyél pipát a mondat utáni pontsorra! Ha igen, akkor húzd alá a hibásan írt szót, és írd a pontvonalra a helyes alakot! (6 p.)

- a) Marci a vonat ablakából rengeteg szénabogját látott.
- b) Jancsi, küld el végre a képeslapot a nagymamának!
- c) Látogassunk el a kelet-európai országokba is!
- d) Az ellentétek vonzák egymást.
- e) Kati megtudta oldani az összes feladatot.
- f) Az ékszerüzletben szép jeggyűrűket lehet kapni.

4. A megadott betűből kiindulva lépésenként egy-egy betűvel bővítsd a betűpiramist úgy, hogy a megadott szófajnak megfelelő szót kapj! (8 p.)

- a) ____ kötészó
- b) ____ igekötő (névmási határozószó)
- c) ____ főnév, köznév
- d) ____ melléknév

5. Írd a pontsorra az alábbi mondatnak azt a szavát, amely megfelel a következő mondatrészeknek! (4 p.)

A sűrű rajokban szálló madarak miatt gépünkkel csak másfél óras késéssel sikerült elhagynunk a kis sziget repterét.

- a) az alany:
- b) eszközhatározó:
- c) birtokos jelző:
- d) az okhatározó minőségjelzője:

6. Leírtuk egy-egy ismert közmondás jelentését, és megadjuk az eredeti közmondás kulcsszavát. Írd le a közmondást a pontvonalra! (4 p.)

pl.: Tanulni folyamatosan szükséges, sohasem késő. kulcsszó: PAP

A közmondás: A jó pap holtig tanul.

kulcsszó:

- a) Jobb híján elégedjünk meg azzal, amink van. SZAMÁR

A közmondás:

.....

- b) Ne költskezz anyagi erődnön felül! TAKARÓ

A közmondás:

.....

- c) Ne kritizáld azt, amit ingyen kapsz! LÓ

A közmondás:

.....

- d) A hangoskodó, nagyszájú emberek nem szoktak veszélyesek lenni.

NEM HARAP

A közmondás:

.....

.....

7. Állapítsd meg a mondat fajtáját és rajzold meg az ábráját! (4 p.)

Az a legszebb a vadludak vonulásában, hogy V betűt formáznak.

Rozsdabarna levelek zizegnek a levegőben, ugyanis felkapja őket az őszi szél.

8. Írj 2-3 példát a versrészletből! (6 p.)

Mély hangrendű szó:

Magas hangrendű szó:

Vegyes hangrendű szó:.....

Ez hát a hon... Ez irdatlan
hegyek közé szorult katlan.
S az út... Kígyó vedlett bőre.
Hány népet v itt temetőre.
S hozott engem, ezer éve,

Árpád török szava, vére
bélyegével homlokomon...
Szerzett ellen, vesztett rokon
átka hull rám , mint a rontás.
Perli-e még ezt a hont más?

9. Írd le helyesen az alábbi szóösszetételeket és szószerkezeteket! (5 p.)

kerekasztaltársaság

árpádházi

árpádvezér

naprólnapra

jóbanrosszban

10. Kapcsolj -val, -vel ragot az alábbi szavakhoz! (5 p.)

Bach

Marx.....

Madách.....

Horatius.....

Tóth

II вариант

PONTSZÁM: 50/ ____

1. Egészítsd ki az alábbi szólásokat egy-egy testrész nevével! Ügyelj a megfelelő toldalékolásra! Írd a szólas jelentésének betűjelét a megfelelő helyre! Vigyázz, egy jelentés kimarad! Ügyelj a helyesírásra! (6 p.)

a) a(z)	jön ki	A jelentés betűjele:
b)	húz vele	A jelentés betűjele:
c) kimutatja a(z)	fehérjét	A jelentés betűjele:

A szólások jelentése:

- A) elárulja a gonosz szándékát
B) unja
C) kötozkodik, beleköt valakibe, bosszant valakit
D) tisztában van vele

2. Dönts el, hogy az alábbi csoportokban mely szó vagy szavak írása helyes! Húzd alá ezeket! Vigyázz, egy sorban több helyesen írt szó is előfordulhat! (7 p.)

a) sakk-kal	gally-jal	Papp-pal
b) cm-el	jan. 1.-jén	jan. 1.-én
c) Gellért-hegyi	Gellérthegyi	gellért-hegyi
d) játszál	játssz	játsszad
e) nagyja	haggya	higgye
f) folyton	folymon	

3. Keresd meg az alábbi mondatokban a megadott mondatrészeket, és írd be őket a megfelelő sorba! (6 p.)

A mondat állítmánya:

alanya:

birtokos jelzője:

Nagyszerű a kilátás a balatoni házunk új tetőteraszáról.

Panni értékes csomagja csak hétfőn fog megérkezni a postával.

4. Ellenőrizd az alábbi mondatok helyesírását! A hibátlanokat / hibátlanot pipáld ki, a hibásakban húzd alá az egyetlen helytelen szóalakot, és a helyes alakot írd a mondat után a pontvonalra! (5 p.)

- a) Március 15-én megkoszorúztuk Petőfi szobrát.
- b) A naptáramat kikellett dobnom, mert leöntöttem kávéval.
- c) A diákok kék színű tollal írják a dolgozatot.
- d) Egy gyenge fénnyaláb vezetett ki minket a barlangból.
- e) Idén a Balaton parton néztük meg a tűzijátékot.

5. A felsorolt szavak közül keress egy-egy helyes példát az alábbi meghatározásokra, és írd be azokat a táblázat megfelelő helyére! (12 p.)

szálunk, rosszal, tanult, nézet, karóra, írtatok, értek, gally

a) egyes és többes számú ige is lehet	
b) főnév és ige is lehet	
c) ige és melléknévi igenév is lehet	
d) birtokos személyjellel ellátott főnév	
e) szótő és ragos szó is lehet	
f) írásban jelölt teljes hasonulás található a szóban	

6. Írd le helyesen az alábbi szóösszetételeket és szószerkezeteket! (10 p.)

kerekasztaltársaság.....diribdarab
 árpádházi.....máramaroshavasok.....
 árpádvezér.....szentistvánbazilika.....
 naprólnapra.....százéves.....
 jóbanrosszban.....ezüstevőeszköz.....

7. Egészítsd ki a következő mondatokat! Írd a pontsorra azt a névutót, amelyik az előtte álló főnévvel együtt megfelel a megadott mondatrészi szerepnek! Vedd figyelembe azt is, hogy a szó betűinek a száma megfeleljen a vonalkák számának! (2 p.)

- a) A sok eső ____ az utcákon tócsákban állt a víz.
okhatározó
- b) A sok eső ____ az utcákon tócsákban állt a víz.
időhatározó

III вариант

PONTSZÁM: 50/ ____

1. Találd meg az alábbi 15 szó közül a hibásan írt szavakat! (9 p.)

papagály	játsszuk	hírlap	Pappal
Kazinczy	tanú	sejt	
kúltúra	Hárs-hegy	szallag	
vízilabda	kisebb	gyűrű	
kilogramm	eggyütt	Kosuth	
rongyal	dicsér	chez	

2. Válaszd ki a megadott mondatrészeknek megfelelő szót a listából, és írd a vonalra! (5 p.)

A szóalakot ne változtasd meg!

ma, nekünk, kidobóst, hangosan, boldogan, otthon, vele, elismerésért

a) részeshatározó: _____ játszik

b) helyhatározó: _____ játszik

c) társhatározó: _____ játszik

d) tárgy: _____ játszik

e) Írd a vonalra, hogy milyen mássalhangzótörvény figyelhető meg a **játszik** szóban!

3. Pótold a szólásokban a hiányzó állatneveket a megfelelő toldalékolással! Írd a szólás melletti vonalra a felsorolt szavak közül azt az egyet, amelyikhez kapcsolható az adott szólás jelentése! Két fogalom kimarad. (8 p.)

SZERENCSE, BÁTORSÁG, HÁLÁTLANSÁG, BOLDOGSÁG, FÉLELEM, TÚLZÁS

a) lehet vele fogatni.

.....

b) Ágyúval lő

.....

c) Vak is talál szemet.

d) melenget a keblén.

4. Találsz-e helyesírási hibát a következő mondatokban? Ha nem, tegyél pipát a mondat utáni pontsorra! Ha igen, akkor húzd alá a hibásan írt szót, és írd a pontvonalra a helyes alakot! (6 p.)

a) Marci a vonat ablakából rengeteg szénabogját látott.....

b) Jancsi, küld el végre a képeslapot a nagymamádnak!

c) Látogassunk el a kelet-európai országokba is!

d) Az ellentétek vonzák egymást.

e) Kati megtudta oldani az összes feladatot.

f) Az ékszerüzletben szép jeggyűrűket lehet kapni.

5. Párosítsd a verscímeket a szerkezetüknek megfelelő szószerkezetfajtával! Írd a verscímek sorszáma mellé a hozzájuk tartozó szószerkezetek betűjelét! Öt párt találsz. Egy címhez nem tartozik megfelelő szószerkezet, ehhez a számhoz írd egy X-et! (8 p.)

1. Vér és arany

a) Alárendelő, tárgyas

2. Családi kör

b) Alárendelő, birtokos jelzős

3. Két nyárfa

c) Mellérendelő, kapcsolatos

4. Akarsz-e játszani?

d) Alárendelő, mennyiségjelzős

5. Anna örök

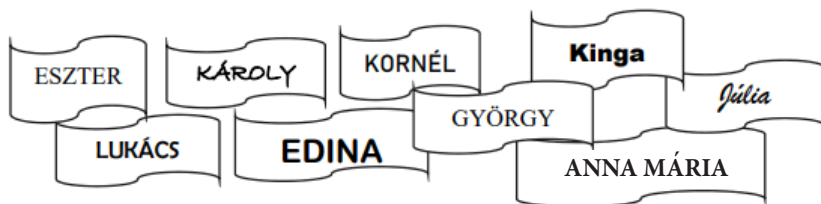
e) Alárendelés, időhatározós

6. Anyám tyúkja

f) Alárendelő, minőségjelzős

A párok: 1. – 2. – 3. – 4. – 5. – 6. –

6. Légy te a névadó! Válassz ugyanolyan hangrendű keresztnéveket a vezetéknevekhez az alábbiakból a megadott plusz szempont szerint! (4 p.)

- a) ERDŐS alliteráló név
- b) TAKÁCS rímelő név
- c) GÁRDOS a kezdőbetűk zöngés-zöngétlen párok
- d) NYÉKI ugyanannyi betűből áll

7. Állapítsd meg a mondat fajtáját és rajzold meg az ábráját! (4 p.)

Az a legszebb a vadludak vonulásában, hogy V betűt formáznak.

Rozsdabarna levelek zizegnek a levegőben, ugyanis felkapja őket az őszi szél.

8. Írj 2-3 példát a részletekből! (6 p.)

Mély hangrendű szó:

Magas hangrendű szó:

Vegyes hangrendű szó:

a) Ajtó előtt hasal egy kiszolgált kutya, / Küszöbre lábát, erre állát nyújtja.

b) Hagyja a dagadt ruhát másra, / engem vigyen fel a padlásra.

c) Fizikából hibás a beírás, ugyanis a tanár elvesztette a noteszét, s nem emlékezett a feleleteinkre. Magaviseletből azért van kettes, mert ha van három hármas, akkor nem lehet a magaviseletből se egyes, vagyis akkor külön bizonyítványt adnak magaviseletből, amit postán küldenek el a szülőknek.

II тур (література)

I варіант

PONTSZÁM: 50/ ____

1. Írj legalább 5 fontos adatot a Nyugat c. folyóiratról! (10 p.)

2. Folytasd az idézetet! Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (10 p.)

- a) Lehajlok a szent humuszig: / E szüzi földön valami rág
- b) Elfognak és felkötnek, / áldott földdel elfödnek
- c) Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj
- d) Ballagtam éppen a Szajna felé / S égtek lelkemben kis rőzse-dalok
- e) Legszebb a sárga. Sok-sok levelet e tintával írnék egy kisleánynak

3. Radnóti Miklós Nem tudhatom című versében miről ír, mit fogalmaz meg a versben? (8 p.)

4. Párosítsd a műveket a szerzőikkel! (6 p.)

Költészetten

Babits

Új leoninusok

Ernest Hemingway

Milyen volt...

Karinthy

Az öreg halász és a tenger

Kosztolányi

Röhög az egész osztály

Juhász Gyula

Mostan színes tintákról álmodom

Verlaine

5. A következő fogalmak Tóth Árpádhoz kapcsolódnak. Hogyan? (5 p.)

- a) Arad
- b) Pest
- c) Lichtmann Anna
- d) Hajnali szerenád
- e) Örök virágok

6. Hol játszódik Tamási Áron Ábel a rengetegben című regényének cselekménye? (2 p.)

7. Melyik költőnk lett a második világháború áldozata? (1 p.)

- a) Szabó Lőrinc
- b) József Attila
- c) Radnóti Miklós
- d) Karinthy Frigyes

8. József Attila Tiszta szívvel című verse megjelenésének milyen következményei voltak? (5 p.)

9. Milyen tintával írta Kosztolányi Dezső Mostan színes tintákról álmodom című versének lírai szereplője az édesanyjának? (3 p.)

- a) sárgával
- b) kéKKel
- c) bronzsal
- d) arannyal

II вариант

PONTSZÁM: 50/ ____

1. Válaszd ki a felsoroltak közül az idézetekben található költői eszközt, és írd az idézetek utáni pontsorra! (8 p.)

hasonlat, metafora, fokozás, ismétlés, megszemélyesítés, ellentét, felsorolás

- „Vár állott, most kőhalom,”
- „Beszél a fákkal a bús őszi szél,”
- „A szívem egy nagy harangvirág”
- „...szívós leszek, mint fán a kéreg”

2. Miért nevezhetjük botrányosnak a 19. sz. második felében a francia triászának az életmódját? Kik ők? (5 p.)

3. Folytasd az idézetet! Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (10 p.)

- a) Lehajlok a szent humuszra: / E szűzi földön valami rág.
- b) Elfognak és felkötnek, / áldott földdel elfödnek

- c) Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj
- d) Ballagtam éppen a Szajna felé / S égtek lelkemben kis rőzse-dalok
- e) Legszebb a sárga. Sok-sok levelet e tintával írnék egy kisleánynak

4. Mi a bori notesz? Írj róla 5 fontos adatot! (5 p.)

5. Párosítsd a műveket a szerzőikkel! (6 p.)

A Romlás virágai

Új leoninusok

Milyen volt...

Az öreg halász és a tenger

Röhög az egész osztály

Mostan színes tintákról álmodom

Babits

Ernest Hemingway

Karinthy

Kosztolányi

Juhász Gyula

Baudelaire

6. Melyik művészeti irányzat törekszik a múltó pillanat, a pillanatnyi benyomás megragadására, megörökítésére? (2 p.)

7. Sorold fel Ady költészetének rétegeit! (5 p.)

8. Melyik Tamási Áron legismertebb műve? Fűzz magyarázatot a regény címéhez! (4 p.)

9. Mi az Ötágú síp? (5 p.)

III вариант

PONTSZÁM: 50/ ____

1. Párosítsd a műveket a szerzőikkel! (5 p.)

Új leoninusok

Milyen volt...

Az öreg halász és a tenger

Röhög az egész osztály

Mostan színes tintákról álmodom

Ernest Hemingway

Karinthy

Kosztolányi

Juhász Gyula

Babits

2. Honnan idézünk, kitől? (6 p.)

a) Ajtó előtt hasal egy kiszolgált kutya, / Küszöbre lábát, erre állát nyújtja

b) Hagyja a dagadt ruhát másra, / engem vigyen fel a padlásra

c) Fizikából hibás a beírás, ugyanis a tanár elvesztette a noteszét, s nem emlékezett a feleleteinkre. Magaviseletből azért van kettes, mert ha van három hármas, akkor nem lehet a magaviseletből se egyes, vagyis akkor külön bizonyítványt adnak magaviseletből, amit postán küldenek el a szülőknak

3. Mutasd be József Attila életet maximum 10 mondatban! (10 p.)

4. Mi a szimbolizmus? (3 p.)

5. Milyen kapcsolatban vannak Babits életével az alábbi nevek? (5 p.)
Szekszárd, Budapest, Fogaras, Esztergom, San Remo?

6. Sorolj fel a kárpátaljai magyar irodalom képviselőit! (5 p.)

7. Kovács Vilmos Verecke című versében milyen történelmi esemény van megemlítve? (5 p.)

8. Melyik költőnk lett a második világháború áldozata? (1 p.)

a) Szabó Lőrinc

b) József Attila

c) Radnóti Miklós

d) Karinthy Frigyes

9. Írj legalább 5 fontos adatot a Nyugat c. folyóiratról! (10 p.)

10 клас

I тип (мова)

I варіант

PONTSZÁM: 50/ _____

1. Javítsd ki a szöveg helyesírási hibáit! (15 p.)

Hiába telt el több mint fél évszázad Fedák Sári halála óta, a múlt század elejének Európai hírű primadonnája ma is a legismertebb beregszászi. A kortársak elbeszélése szerint új stílust teremtve üstökösként tűnt fel. Varázsa abban rejlett, hogy vérbeli operettszínésznőként, kiváló tánctehetségével, magával ragadó temperamentumával, szuggesztív egyéniségével egyszeriben divatjamúlttá tette az addig édeskés, szépelgő játékmódot. Újdonság volt az is, hogy Fedák Sári előszeretettel bújt férfiszerepekbe, s ezeket nagy sikerrel adta elő. Neves írók, költők – köztük Ady Endre – ódákat zengtek kritikáikban, szerepléseit elragadtatással fogták.

2. Húzd alá a helyesírási hibát tartalmazó szót, kifejezést! Írd mellé helyes változatát! (14 p.)

Kazinczi Ferenc _____	tízet _____
nyakkendő _____	cm-vel _____
Nikolett-tel _____	Latorca híd _____
Petőfi szobor _____	mikszáth-i _____
Moliere-rel _____	Nemzeti sport _____
Kossuth téri _____	Fekete-tengeri _____
2018. júniusában _____	2020 – 2023 évi _____

3. Elemezd a megadott mondatot! Húzd alá a mondatrészeket és készítsd el a mondat ágrajzát! (7 p.)

A tábor lakói vidám kiránduláson vettek részt tegnap.

4. Elemezd az alábbi összetett mondatokat! Állapítsd meg, milyen viszony van a tagmondatok között, és készítsd el a szerkezeti ábrájukat! (8 p.)

Nagyon megható volt, ahogy köszöntötték az ifjú párt.
Valahányszor rá gondolok, összeszorul a szívem.
Négy éve tanulja a nyelvet, mégsem tud levizsgázni.
Meggyógyult a lába, sőt már focizik is.

5. Javítsd ki a mondatok nyelvhelyességi hibáit! Írd le helyesen a mondatokat! (6 p.)

Jutkáéknál mentem tegnap.

.....
Sokat olvasnák, ha sok időm lenne.

.....
Őtet is hívatják a községi hivatalba, vagy csak tégedet?

.....
Kiolvastam A köszívű ember fiai-t.

.....
Az ünnepség szónoka először a helyiség polgárait köszöntötte.

.....
Idősebb vagyok Pistától.

.....

II вариант

PONTSZÁM: 50/ _____

1. Javítsd ki a szöveg helyesírási hibáit! (15 p.)

Ruha teszi az embert – ennek a szólásnak az elmúlt évszázadokban nagyon határozot jelentése volt. Részletesen kidolgozott szabályok írták elő, milyen ruha anyagok, milyen diszek, ékszerek viselése a nemesemberek kiváltsága. Ezeket a városi polgárok, a paraszt emberek nem viselheték. A ruháról lehet meg ítélni egykor, hogy valaki magyar e vagy olasz, német e vagy éppen görög. A nép viseletek, kivált a későbbi változatos, színes viseletek tájanként, sőt kösségenként is különböztek.

2. Húzd alá a helyesírási hibát tartalmazó szót, kifejezést! Írd mellé helyes változatát! (14 p.)

Kosuth Lajos	_____	bakkancs	_____
kulcsosomó	_____	kg-val	_____
Vass-sal	_____	Lánchíd	_____
Arany-vers	_____	móricz-i	_____
Shakespearerel	_____	Kárpáti igaz Szó	_____
Petőfi utcai	_____	Atlanti-óceáni	_____
2022 februárjában	_____	2018–2019 évi	_____

3. Elemezd a megadott mondatot! Húzd alá a mondatrészeket és készítsd el a mondat ágrajzát! (7 p.)

A szabadban élő, kóborló macskák élete nehéz.

4. Elemezd az alábbi összetett mondatokat! Állapítsd meg, milyen viszony van a tagmondatok között, és készítsd el a szerkezeti ábrájukat! (8 p.)

Taxival megyünk fel a várba, vagy megvárjuk a következő villamost.

Becsöngetett a postás, hogy átadja a csomagot.

Nyár van, tele vannak a strandok fürdőzőkkel.

Aki mást bánt, magát bántja meg.

5. Javítsd ki a mondatok nyelvhelyességi hibáit! Írd le helyesen a mondatokat! (6 p.)

Őtet is hívatják az igazgató szobájába, vagy csak tégedet?

.....

A szavakban pótoljátok ki a hiányzó magánhangzókat!

.....

Minden reggel hideg vízzel mosakszok.

.....

A vendég először az előszoba helységében nézett szét.

.....

A tankönyvfelelőssel lebeszéltük, milyen könyvekre lesz szükségünk jövőre.

.....

Idősebb vagyok Józseftől.

.....

III вариант

PONTSZÁM: 50/ _____

1. Javítsd ki a szöveg helyesírási hibáit! (15 p.)

A tudomány történetébe egyedül Albert Einstein volt az, aki még életébe világszerte mítikus alakká vált. Einstein végtelenül szerény volt, töbnyire elhárította magasztalását. Amikor szóba került a neve, a tisztelet nem csak a tudósnak, hanem a humanistának, a nacionalizmus ellen küzdő, a diktatura és a háború ellen következetesen harcoló embernek szólt. Eszménye a demokrácia volt.

Einstein soha nem sajnálta idejét, hogy válaszoljon ismeretlen embereknek, a hozzáfutó japán iskolás gyerekeknek épúgy, mint világhírű kortársainak.

2. Húzd alá a helyesírási hibát tartalmazó szót, kifejezést! Írd mellé helyes változatát! (14 p.)

Széchenyi István	szallag	_____
sakk-készlet	mm-rel	_____
Bernadettel	Duna híd	_____
Jókai regény	Tóth Árpád-i	_____
Dumas-val	A Pál utcai fiúk	_____
Ungvár környéki	Csendes óceán	_____
1848 márciusában	2024 ápr 9	_____

3. Elemezd a megadott mondatot! Húzd alá a mondatrészeket és készítsd el a mondat ábráját! (7 p.)

A sok edzésnek köszönhatték a világhírű sikert a kézilabdások.

4. Elemezd az alábbi összetett mondatokat! Állapítsd meg, milyen viszony van a tagmondatok között, és készítsd el a szerkezeti ábrájukat! (8 p.)

Sokat akar a szarka, de nem bírja a farka.

Azt várja, hogy kisüssön a nap.

Ha Beregszászba utazol, nézd meg Petőfi szobrát!

Ma fűvet nyír, holnap azonban kirándul.

5. Javítsd ki a mondatok nyelvhelyességi hibáit! Írd le helyesen a mondatokat! (6 p.)

Sokat olvasnák, ha időm lenne.

Tavasszal elveszük a búzát.

A barátnőmmel lebeszéltük, hogy mikor kirándulunk együtt.

Az ajánlott levelet már tegnap kikézbcsítette a postás.

Az új lakásba találtam kényelemre.

Egyelőre vágtuk a tortaszeleteket.

II тип (література)

I варіант

PONTSZÁM: 50/ ____

1. Párosítsd a fogalmat a meghatározásával! (5 p.)

1) Lírai műfaj, Istenhez szóló fohász, imaszerű dicsőítő költemény.

2) Meghatározott személyhez intézett erkölcsi célzatú, tanító-nevelő szándékú írás.

3) Színpadra szánt műnem, melyre a szereplők dialógusa, monológia jellemző.

4) Olyan rövid, tömör versforma, amely csattanóval ér véget.

5) Rövid terjedelmű epikus műfaj, melynek kevés szereplője van, általában csattanóra végződik.

a) novella

b) himnusz

c) elégia

d) dráma

- e) parainesis
f) epigramma

1	2	3	4	5

2. Állapítsd meg, ki a szerzője az idézeteknek és mi a mű címe! (10 p.)

- a) „Eddig Itália földjén termettek csak a könyvek,
S most Pannónia is ontja a szép dalokat.”

Szerző: _____ **Cím:** _____

- b) „Júliámra hogy találék,
Örömben így köszönék...”

Szerző: _____ **Cím:** _____

- c) „Jertek, s hogy sorsotok előre nézzétek,
Vigyázó szemetek Párizsra vessétek!”

Szerző: _____ **Cím:** _____

- d) „Értünk Kunság mezein
Ért kalászt lengettél...”

Szerző: _____ **Cím:** _____

- e) „Ez a föld, melyen annyiszor
Apáid vére folyt,
Ez, melyhez minden szent nevet
Egy ezredév csatolt.”

Szerző: _____ **Cím:** _____

3. Jellemezd a magyar felvilágosodás korszakát! Nevezd meg kiemelkedő íróit, költőit! (10 p.)

4. Párosítsd a szerző nevét születési helyével! (5 p.)

a) Kölcsey Ferenc	1) Érsemlyén
b) Vörösmarty Mihály	2) Szödemeter
c) Kazinczy Ferenc	3) Kápolnásnyék
d) Zrínyi Miklós	4) Zólyom vára
e) Balassi Bálint	5) Csáktornya

a	b	c	d	e

5. Fogalmazd meg saját intelmeidet kortársaidnak alapul véve Kölcsey Ferenc: Parainesis Kölcsey Kálmánhoz című művét! (20 p.)

II варіант

PONTSZÁM: 50/ ____

1. Add meg az alábbi irodalmi műfajok meghatározását! Írj mindegyikre példát is! (8 p.)

- a) epigramma
- b) erkölcsi intelem
- c) legenda
- d) elégia

2. Jellemezd a magyar reneszánsz korának irodalmát! (10 p.)

3. Párosítsd a megadott szerzőket művükkel! (8 p.)

a) Kölcsey Ferenc	1) Szigeti veszedelem
b) Vörösmarty Mihály	2) Hogy Júliára találá...
c) Janus Pannonius	3) Huszt
d) Balassi Bálint	4) A vén cigány
e) Zrínyi Miklós	5) Búcsú Váradtól

a	b	c	d	e

4. Jellemezd Petőfi Sándor szerelmi költészetét! (12 p.)

5. Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (12 p.)

a) „Hová merült el szép szemed világa?

Mi az, mit kétése távolban keres?”

Szerző: _____ **Cím:** _____

b) „Hajh, de bűneink miatt

Gyúlt harag kebledben...”

Szerző: _____ **Cím:** _____

c) „A hatalmas szerelemnek

Megemésztő tüze bánt.”

Szerző: _____ **Cím:** _____

d) „Jertek, s hogy sorsotok előre nézzétek,

Vigyázó szemetek Párizsra vessétek!”

Szerző: _____ **Cím:** _____

e) „Vitézek, mi lehet ez széles föld felett szebb dolog az végeknél?

Holott kikeletkor az sok szép madár szól, kivel ember ugyan él...”

Szerző: _____ **Cím:** _____

f) „Könyvtár, ég veled, itt a búcsúóra,

Híres könyvei drága régieknek...”

Szerző: _____ **Cím:** _____

III вариант

PONTSZÁM: 50/ ____

1. Add meg az alábbi irodalmi műfajok meghatározását! Írj mindegyikre példát is! (8 p.)

a) novella

b) nyelvemlék

c) himnusz

d) eposz

2. Jellemezd a magyar középkor irodalmát! (10 p.)

3. Párosítsd a megadott szerzőket művükkel! (8 p.)

a) Kölcsey Ferenc	1) A tihanyi Ekhóhoz
b) Csokonai Vitéz Mihály	2) Egy katonaének
c) Janus Pannonius	3) Vanitatum vanitas
d) Balassi Bálint	4) Fanni hagyományai
e) Kármán József	5) Egy dunántúli mandulafáról

a	b	c	d	e

4. Jellemezd Balassi Bálint szerelmi költészetét! (12 p.)

5. Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (12 p.)

- a) „Sokra becsülnek már, a hazám is büszke lehet rám,
Szellemem egyre dicsőbb, s általa híre e föld!”

Szerző: _____ **Cím:** _____

- b) „Ő én édes hazám, te jó Magyarország,
Ki kereszténységnek viseled paizsát...”

Szerző: _____ **Cím:** _____

- c) „Jót s jól! Ebben áll a nagy titok. Ezt ha nem érted,
Szánts és vess, s hagyjad másnak az áldozatot.”

Szerző: _____ **Cím:** _____

- d) „Te szánsz nagyúr? oh a magyar se gondol
Már oly sokat velünk, ha zsebe
Tele van...”

Szerző: _____ **Cím:** _____

- e) „Hass, alkoss, gyarapíts: s a haza fényre derül!”

Szerző: _____ **Cím:** _____

- f) „Mit nekem te zordon Kárpátoknak
Fenyvesekkel vadregényes tája!”

Szerző: _____ **Cím:** _____

11 клас

I тип (мова)

I варіант

PONTSZÁM: 50/ _____

1. Pótold a szavakban a hiányzó *p* és *pp* hangzóit! (6 p.)

ekké..., fényké..., ké...lékeny, városké..., voltaké...en, semmiké...,
máské..., helyzetké..., bármiké...en, szükségké...en, máské...en, ekké...

2. Csoportosítsd az alábbi szavakat hangrendjük szerint, írd azokat a megfelelő sorba! (3 p.)

kutya, zsebünkben, béna, főleg, hernyó, udvar

a) magas hangrendű: _____

b) mély hangrendű: _____

c) vegyes hangrendű: _____

3. Írd le az alábbi szavak elválasztott alakjait! (4 p.)

lándzsa – _____

délelőtt – _____

zsöllye – _____

reflexek – _____

4. Kapcsolj *-val*, *-vel* ragot az alábbi szavakhoz! (4 p.)

Babits – _____

jobb – _____

Kiss – _____

orr – _____

5. Pótold a *j* hang kétféle jelölésére szolgáló *j* vagy *ly* betűket az alábbi szavakban! (7 p.)

erké..., páho..., bó...a, dere...e, in...ekció, ispotá..., pa...kos

6. Számozással jelöld a helyes sorrendet a betűrendes utcajegyzékben! (6 p.)

Dankó Pista utca (___), Dóm tér (___), Domb utca (___), Darázs dűlő (___), Darvas József utca (___), Délibáb utca (___), Derűs utca (___), Dobó István út (___), Dobogó köz (___), Dohány utca (___), Dózsa György út (___), Deák Ferenc utca (___).

7. Érvelő szöveg alkotása (20 pont), ebből helyesírás és írásképp. (5 p.)

Olvasd el az alábbi szöveget!

„Bármikor hallom, hogy a mesterséges intelligencia bántani fogja az embereket, mindig azt mondom, hogy persze, a technológiát jó és rossz célokra is fel lehet használni. Épp ezért nagyon oda kell figyelni, hogy hogyan építjük fel. De ha az AI (mesterséges intelligencia) ellen érvelsz, akkor a biztonságosabb, balesetmentes autók és a betegségek hatékonyabb diagnosztizálása ellen érvelsz” (Mark Zuckerberg).

Szerinted a jövőben a mesterséges gépi gondolkodás mennyire határozza meg az életünket? A fenti idézet alapján fejtsd ki saját véleményed a mesterséges intelligenciával kapcsolatban! Gondolataidat támaszd alá érvekkel!

II вариант

PONTSZÁM: 50/ _____

1. Egészítsd ki a szavakat a hiányzó rövid vagy hosszú magánhangzóval! (6 p.)

Sík vidéken nem ismerik ezt a szel...d lófajtát, ő a hegyvidék szülötte. Nem nagy testű, de sz...vós és eleven állat. A sziklás, meredek ösvényeken, a sz...rdokok peremén biztos érzékkel lép. Ahol elősz...r jár, ott óvatosan lépked. Mind...g kitapogatja azt a követ, amelyre a lábát kapaszkodás közben a megcs...zás veszélye nélkül ráteheti.

2. Csoportosítsd az alábbi szavakat hangrendjük szerint, írd azokat a megfelelő sorba! (3 p.)

gomba, körünkben, széna, szőnyeg, gyertya, konyha

- a) magas hangrendű: _____
 b) mély hangrendű: _____
 c) vegyes hangrendű: _____

3. Írd le az alábbi szavak elválasztott alakjait! (4 p.)

- rosszkor – _____
 bodza – _____
 lányaiéi – _____
 Peugeot – _____

4. Melyik illik a mondatba? A pontok helyére írd be a helyes válasz betűjelét! (3 p.)

Amikor még ... jártam, sokkal többet olvastam.

- a) iskolában b) iskolába

Menj már odébb, mert nem ... tőled a tévét!

- a) látjuk b) lássuk

..., hány órákor kezdődik holnap az edzés?

- a) Nem tudod-e b) Nem-e tudod

5. Írd le betűkkel az alábbi számokat! (4 p.)

- 40 325 – _____
 7 860 943 – _____
 32 700 – _____
 5 004 – _____

6. Fejtsd meg a megadott szóegyenletet! (4 p.)

Példák:

szőlőlé + ár = csípős étel = *mustár*

másoknak elmondott kesergés + indíték = szomorúság miatti cselekedetek =
 = *panaszok*

a) korcsolyáznak rajta + főként ruha tárolására használt
 bútordarab = frizsider =

b) kellemetlen szagáról ismert erdei állat + kisállatok fekvőhelye =
 = rossz élmény által kiváltott kellemetlen érzelmi állapot =

7. Tedd az alábbi igéket a megadott alakba! Írd le azokat a vonalra! (6 p.)
kavar – feltételes mód, jelen idő, egyes szám 1. személy, tárgyas ragozás:

néz – kijelentő mód, múlt idő, többes szám 2. személy, tárgyas ragozás:

beszél – felszólító mód, jelen idő, többes szám 1. személy, alanyi ragozás:

8. Érvelő szöveg alkotása (20 pont), ebből helyesírás és íráskép. (5 p.)

Olvasd el az alábbi szövegrészletet!

Márai Sándor Füves könyvében csak egyetlen mondatot szentel az öltözködés kérdésének:

„Az öltözködéssel egyáltalán nem kell törődni.”

Mennyire tartod helytállónak a szerző gondolatát? Szerinted meghatározza-e életünket az öltözködés, a divat? Gondolataidat támaszd alá érvekkel!

III варіант

PONTSZÁM: 50/ _____

1. Írd le helyesen az alábbi szavakat! (5 p.)

szájunkfel – _____

megfordittyuk – _____

meghányjuk-vettyük – _____

nebáncsatok – _____

belemericcsük – _____

2. Csoportosítsd az alábbi szavakat hangrendjük szerint, írd azokat a megfelelő sorba! (3 p.)

gomba, körünkben, széna, szőnyeg, gyertya, konyha

a) magas hangrendű: _____

b) mély hangrendű: _____

c) vegyes hangrendű: _____

3. Pótold a *j* hang kétféle jelölésére szolgáló *j* vagy *ly* betűket az alábbi szavakban! (4 p.)

seké..., papagá..., ha...ó, gereb...e

4. Húzd alá a hibásan szótagolt szavakat! (4 p.)

pén-zün-kért, bossz-an-tó, sze-ren-cse, ha-laszt-om

5. Írd le betűkkel az alábbi számokat! (4 p.)

20 158 – _____

4 980 668 – _____

30 500 – _____

2 005 – _____

6. Fejtsd meg a megadott szóegyenletet! (4 p.)

Példák:

szőlőlé + ár = csípős étel = *mustár*

másoknak elmondott kesergés + indíték = szomorúság miatti cselekedetek =
= *panaszok*

a) hüvelyes növény + vörsejteket szállító csőszerű szervünk =
= fűszernövény levele = _____

b) szőlőből készített szeszes ital + a föld mélyéből kitermelt fűszer =
= hüvelyes növény = _____

7. Tedd az alábbi igéket a megadott alakba! Írd le azokat a vonalra! (6 p.)

számol – feltételes mód, jelen idő, egyes szám 1. személy, tárgyas ragozás:

teker – kijelentő mód, múlt idő, többes szám 2. személy, alanyi ragozás:

dob – felszólító mód, jelen idő, többes szám 3. személy, tárgyas ragozás:

8. Érvelő szöveg alkotása (20 pont), ebből helyesírás és íráskép. (5 p.)

Fejtsd ki véleményed az elektronikus könyvek népszerűségének növekedésével kapcsolatban! Szerinted szükség van-e még papíralapú könyvekre, könyvtárakra a XXI. században? Gondolataidat támaszd alá érvekkel!

II тур (література)

I варіант

PONTSZÁM: 50/ ____

1. Jellemezd röviden az alábbi irodalmi műfajokat, írd példát is hozzájuk!
(12 p.)

Tragédia

Történelmi regény

Anekdota

2. Nevezd meg a mű szerzőjét, címét és főhősét! (6 p.)

A szerző a műben bírálja a korrupciót, a protekciót, amelyeknek végül a regény főhőse is áldozatul esik.

- 1906–1919
- 1908–1941
- 1910–1938
- 1890–1914

- a) A vaáli erdőben
- b) Nádas tavon
- c) A téli esték
- d) Húsz év múlva

Igaz Hamis

Igaz Hamis

„Párisba tegnap beszökött az Ősz...”

b) „Szent Mihály útján suhant nesztelen”

d) „Jöhetnek: Páris szivén fekszem”

Az ember tragédiája –

Rokonok –

Héja-nász az avaron –

9. Jellemezd Bede Erzsit és a bírakat Mikszáth Kálmán Bede Anna
szása című novellájában! (10 p.)

II варіант

PONTSZÁM: 50/ ____

1. Jellemezd röviden az alábbi irodalmi műfajokat, írd példát is hozzájuk!
(12 p.)

Novella

Emberiségköltemény

Anekdota

2. Kinek melyik művében szerepelnek? (4 p.)

Kopjáss István, Makróczy

A mű címe: _____

A mű szerzője: _____

Kupeczky Márton, Gregorics Pál

A mű címe: _____

A mű szerzője: _____

3. Nevezd meg azt a személyt, aki Babits Mihály ismert művében egy cethal gyomrában élt! A helyes válasz betűjelét karikázd be! (2 p.)

- a) Jónás
- b) Jób
- c) Jeremiás
- d) János

4. Ki írta az alábbi költeményt? Mi a költemény címe, és hogyan folytatódik? (4 p.)

*Vad indák gyűrűznek körül,
Míg a föld alvó lelkét lesem,
Régmúlt virágok illata
Bódít szerelmesen.*

A költemény szerzője és címe: _____

5. Párosítsd a megadott címeket és szereplőket! (4 p.)

1) Különös házasság	a) Noszty Ferenc
2) Fekete város	b) Wibra György
3) Szent Péter esernyője	c) Görgey János
4) A Noszty fiú esete Tóth Marival	d) Döry Mária

6. Madách Imre *Az ember tragédiája* című művében ki mondja és melyik színben az alábbi szavakat? Karikázd be a helyes válasz betűjelét! (4 p.)

*„Az igaz, de ily ridegnek
Nem képzelém feléjük útamat.
E tér oly pusztá, olyan idegen,
Mint hogyha szentségsértő járna benne,
S keblemben két érzés küzdelme foly:
Érzem, mi hitvány a föld, hogy magas
Lelkem lezárja, s vágyom el köréből;
De visszasírok, fáj, hogy elszakadtam. –*

*Ah, Lucifer! nézz csak földünkre vissza,
Először a virág tűnt el szemünkből,
Aztán az erdők rezgő lombjai;
A jólismert táj száz kedves helyével
Jellem nélküli síksággá lapult. ”*

- a) 1. szín, a menny: Lucifer az Úrral folytatott vitájában kétségbe vonja a teremtés nagyszerűségét;
b) 8. szín, Prága: Ádám (Kepler) a Marseillaise-ben a jövő dalát, az új eszmét véli hallani;
c) 4. szín, Egyiptom: Ádámot (fáraó) egy rabszolga vádja döbbsenti rá a tömegek szenvedésére, ezért szabad államba vágyik;
d) 13. szín, az űr: az öreg Ádám Luciferrel repül.

7. Jellemezd Lucifert az ember tragédiájában! (10 p.)

8. Jellemezd Ady Endre újszerű szerelmi líráját! (10 p.)

III вариант

PONTSZÁM: 50/ ____

1. Jellemezd röviden az alábbi irodalmi műfajokat, írd példát is hozzájuk!
(12 p.)

Elbeszélő költemény

Rapszódia

Anekdota

2. Móricz Zsigmond alábbi művei közül melyikben ír le egy falusi lakomát, amely súlyos következményekkel jár? A helyes válasz betűjelét karikázd be! (2 p.)

- a) Kis Samu Jóska
- b) Hét krajcár
- c) Barbárok
- d) Tragédia

3. Melyik magyar író múzsa? (4 p.)

Kratochwill Georgina – _____

Brüll Adél – _____

Mauks Ilona – _____

Litkei Erzsébet – _____

4. Párosítsd a megadott műveket és szereplőket! (8 p.)

1) Különös házasság	a) Noszty Ferenc
2) Fekete város	b) Wibra György
3) Szent Péter esernyője	c) Görgey János
4) A Noszty fiú esete Tóth Marival	d) Döry Mária

5. Hogyan folytatódik Ady Endre költeménye? Mi a költemény címe? (2 p.)

*Már vénülő kezemmel
Fogom meg a kezedet,
Már vénülő szememmel
Őrizem a szemedet.*

A költemény címe: _____

6. Ki írta a *Körúti hajnal* című költeményt? A helyes válasz betűjelét karikázd be! (2 p.)

- a) Szabó Lőrinc
- b) Kosztolányi Dezső
- c) Tóth Árpád
- d) József Attila

7. Jellemezd Ádámot az ember tragédiájában! (10 p.)

8. Jellemezd Móricz Zsigmond újszerű parasztábrázolását! (10 p.)

Критерії оцінювання

9 клас

Критерії оцінювання
I тур (мова). Час виконання – 3 години
Знання граматичної, морфологічної систем угорської мови, принципів організації висловлювання, граматичної семантики, основ орфографії, синтаксису та пунктуації, стійких висловлювань, ідіоматичних конструкцій, фразеологізмів, лексико-комунікативних кліше, розуміння автентичних текстів різних жанрів і стилів
II тур (література). Час виконання – 3 години
Знання літературних текстів, уміння їх аналізувати й інтерпретувати; рівень здійснення художньо-ідейного аналізу тексту

Максимальний бал – 100

10 клас

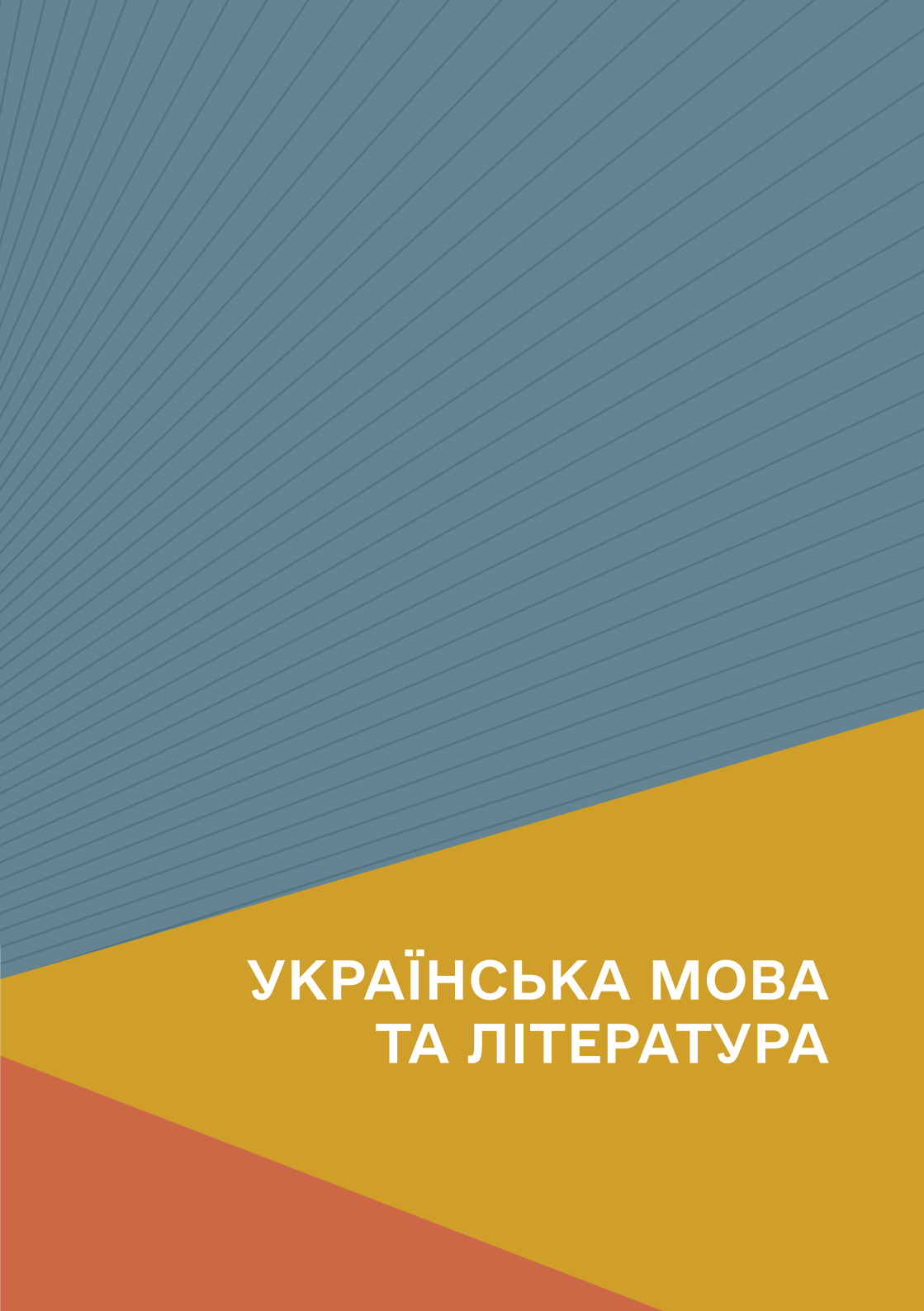
Критерії оцінювання
I тур (мова). Час виконання – 3 години
Знання граматичної, морфологічної систем угорської мови, принципів організації висловлювання, граматичної семантики, основ орфографії, синтаксису й пунктуації, стійких висловлювань, ідіоматичних конструкцій, фразеологізмів, лексико-комунікативних кліше, розуміння автентичних текстів різних жанрів і стилів
II тур (література). Час виконання – 3 години
Знання літературних текстів, уміння їх аналізувати й інтерпретувати; рівень здійснення художньо-ідейного аналізу тексту. Ступінь повноти вираження теми, міра самостійності виконання роботи, ступінь вияву творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання, достатня кількість соціокультурних мовних одиниць для організації висловлювання у межах визначеної тематики, логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних і формальних зв'язків між реченнями. Мовне оформлення (граматична, орфографічна, пунктуаційна грамотність)

Максимальний бал – 100

11 клас

Критерії оцінювання
I тур (мова). Час виконання – 3 години
Знання граматичної, морфологічної систем угорської мови, принципів організації висловлювання, граматичної семантики, основ орфографії, синтаксису та пунктуації, стійких висловлювань, ідіоматичних конструкцій, фразеологізмів, лексико-комунікативних кліше, розуміння автентичних текстів різних жанрів і стилів
II тур (література). Час виконання – 3 години
Знання літературних текстів, уміння їх аналізувати й інтерпретувати; рівень здійснення художньо-ідейного аналізу тексту. Ступінь повноти вираження теми, міра самостійності виконання роботи, ступінь вияву творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання, достатня кількість соціокультурних мовних одиниць для організації висловлювання у межах визначеної тематики, логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних і формальних зв'язків між реченнями. Мовне оформлення (граматична, орфографічна, пунктуаційна грамотність)

Максимальний бал – 100

The background is composed of three main geometric sections. The top section is a large blue area filled with fine, parallel diagonal lines sloping downwards from left to right. The bottom section is a solid orange area. A diagonal line separates the blue area from the orange area. The text is positioned in the orange section.

УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

8 клас

I. Творча майстерня

Напишіть есе (орієнтовний обсяг – 2–2,5 сторінки) на одну із запропонованих тем. Використайте у творі, підкресліть і позначте на полях відповідною цифрою такі конструкції: 1) однорідні обставини (не менше ніж 2); 2) відокремлені означення (не менше ніж 2); 3) складені іменні присудки (не менше ніж 2).

1. *Україна не поділяється на захід або схід, вона поділяється на тих, хто любить Україну і хто її не любить* (Любомир Гузар).

2. *Нізащо я не хотів би змінити батьківщину або мати іншу історію, крім історії наших предків* (Степан Пушик).

3. *Не дивіться на Україну, як на землю своїх батьків. Дивіться на неї, як на землю своїх дітей, і тоді прийдуть зміни* (Святослав Вакарчук).

(15 балів)

II. Синтаксичний ринг

Виконайте синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, дайте загальну характеристику синтаксичній конструкції), надпишіть частини мови.

Реальність і казка, подобиця й сміливе узагальнення, використання пісенних мотивів та набутків народного декоративного досвіду й водночас талановитий, радісний вияв своєї сильної, щоразу оновлюваної творчої особистості – усе це й створило нам велику художницю двадцятого століття Катерину Білокур (В. Яворівський).

(8 балів)

III. Лінгвістичний бліц

Виконайте завдання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

1. Поясніть, чим зумовлене написання слів *сам/на/сам, сама/самотою, сама/самісінька, на/самоті*.

2. Прокоментуйте запропоновані речення (двоскладне / односкладне, поширене / непоширене, повне / неповне): *Усміхнені діти. Діти щасливі. Діти всюди. Діти – майбутнє України.*

3. Укладіть синонімічний ряд до фразеологізму *пройшов крізь вогонь і воду*, дібравши 4 відповідні фразеологізми.

4. Утворіть від наведених іменників присвійні прикметники чоловічого роду: *Параска, Палажка, Мелашка, Домаха, лисичка.*

5. Поставте наголос у словах: *царина, зручний, зобразити, кулінарія, обіцянка.*

(10 балів)

IV. Ерудит

Милозвучність (евфонія) – здатність мови до мелодійного, гармонійного звучання. Вважають, що українська мова – одна з найбільш милозвучних у світі. Назвіть п'ять різних засобів милозвучності в українській мові, наведіть до кожного з них по два приклади.

(5 балів)

V. Комунікативна розминка

Складіть тематичний діалог (не менше ніж 10 реплік), використавши різні види українських вигуків (не менше ніж 8) (тема на власний вибір).

(7 балів)

VI. Лабораторія редактора

Запропонуйте правильні варіанти до поданих конструкцій, що засвідчують порушення норм літературної мови: *ведучий інженер, знаючий винахідник, миючі шпалери, пануюча думка, попереджуючий напис, правляча еліта, наростаючий звук, процвітаючий колега, шокуюча новина, існуюча традиція.*

(5 балів)

Усього 50 балів

МОСТИ

тебе готували для цього – аби ти прийшов сюди
де в небі зірок забагато
і вдосталь жалю й води
тебе виховував батько тебе повчав лейтенант
а потім з'явилася жінка і з нею ти все забув –
прослухані мов уроки прокурені мов талант –
звуки шаленої музики долі раптовий зсув
і от стоїш ніби голий – чистий і молодий
такий як і ті що поряд
чесний хоробрий і злий
і ангел що ніби флюгер ловить свіжі вітри
сірим крилом витирає пітне засмагле чоло
бо завжди видимість краща у того хто бачить згори:
куди зникає надія звідки приходить тепло
і що ти в цю мить розкажеш тим хто навпроти нас
хто вірить у власну долю
хто вибрав ці простір і час?
любов вимагає пожертви і зречення задля мети
коли на прозору воду лягають найперші сніги
чи той хто ламає бар'єри – колись побудує мости?..
розгойдуються причали
єднаються береги

Дмитро Лазуткін

9 клас**I. Творча майстерня**

Важливість української мови сьогодні – незаперечний факт. І від кожного з нас залежить її майбутнє. Поміркуйте над словами відомої української мовознавиці Катерини Городенської: *«Українці прийдуть до свого українства, якщо усвідомлять себе великим вільнолюбним народом, якщо українська мова стане для них такою самою природною потребою, як повітря і вода, буде мовою повсякденного спілкування на рідній українській землі».*

Напишіть твір-роздум (орієнтовний обсяг – 3,5–4 сторінки), міркуючи над цими словами. Як ви розумієте висловлення? Яким ви бачите свій внесок у перемогу українства? Що потрібно зробити, щоб усі, хто проживає в Україні, зрозуміли важливість порушеної проблеми? Використайте у творі, підкресліть і позначте на полях відповідною цифрою такі конструкції: 1) безсполучникові речення з неоднорідними частинами (не менше ніж 2); 2) відокремлені обставини (не менше ніж 2); 3) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю та неоднорідною супідрядністю (по одному реченню).

(15 балів)

II. Синтаксичний ринг

Виконайте повний синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, побудуйте структурну схему, дайте загальну характеристику всієї конструкції та компонентів як простих речень), надпишіть частини мови.

Неможливо бути науковцем, якщо не думати, що знання про світ і сила, яку вони дають, – це невід'ємне надбання цивілізації і що ви використовуєте їх, щоб допомогти поширенню знань, і готові прийняти всі потенційні наслідки (Дж. Р. Оппенгеймер).

(10 балів)

III. Лінгвістичний бліц

Виконайте завдання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

1. Утворіть від запропонованих іменників прикметники із суфіксами -ов-, -ев-: *борц..вий, кварц..вий, спорши..вий, реч..вий, матч..вий, марш..вий, ключ..вий, алич..вий.*

2. Замініть іншомовні слова українськими відповідниками: *стартан, дисонанс, кавер, фотографія, гімн.*

3. Доберіть до кожного із запропонованих емодзі фразеологізм, який розкривав би його значення: 😊 *обличчя, що підморгує*, 😄 *обличчя в сльозах*, 😬 *зашаріле обличчя*, 😊 *благальне обличчя*, 😱 *налякане обличчя.*

4. Складіть 4 складнопідрядні речення з різними видами підрядних частин зі сполучником (сполучним словом) *коли*, визначте вид підрядної частини в кожному з них.

5. Поставте наголос у словах: *отаман, щелепа, заіржавіти, стовідсотковий, ярмарковий.*

(5 балів)

IV. Ерудит

Штучний інтелект назвав найгарніші слова української мови. Як передає «Телеграф», до списку увійшло 10 слів, із-поміж яких такі: *«дякую»* – це слово сповнене щирої вдячності, тепла та поваги до адресата; *«кохання»* – окрилює, надихає та дарує відчуття безмежного щастя, це глибоке й емоційне слово, яке виражає щирість почуттів; *«надія»* – дарує віру в краще майбутнє, єднає людей і дає їм сили йти вперед.

Наведіть 10 слів, які ви вважаєте найгарнішими, аргументуйте за запропонованим зразком.

(5 балів)

V. Тестові завдання

1. Поєднайте виділені фрагменти простих (1–4) і складних (А–Д) речень за подібністю синтаксичного значення. Див. зразок такого поєднання: *Ми зустрінемося коли? завтра ↔ Ми зустрінемося, коли? коли зійде сонце.*

Просте речення	Складне речення
1. Не можна створити нічого, <i>не</i> вкладаючи у твір себе.	А. Як сяду при тобі я в час вечірній, багато спогадів тоді встає.
2. Плив корабель, <i>роздираючи</i> хвилі, не день, не годину.	Б. Прокидалась край неба зірниця, <i>мов над озером тихим, глибоким лебідь сплескував білим крилом.</i>
3. Скам'яніли погоничі, <i>угледівши</i> мертву царівну.	В. Нехай на мене, чарівнице мила, промінь твій впаде, <i>бо знов перемогла мене ворожа сила.</i>
4. Під їжджаючи до Києво-Печерської лаври, ми побачили багато людей.	Г. Стане вінцем лиш тоді плетениця тернова, <i>коли вільна людина по волі квітчається терном.</i>
	Д. Проводжали їх так, як <i>ото зовсім недавно виряджали своїх новобранців.</i>

2. НЕМАЄ орфографічних помилок у реченні...

А. Обабіч степової дороги вітер оббивав пухнасті голівки кульбаби, розкидав невагоме насіння, мов білий лебединний пух.

Б. Із-за густих заростів очерету та верболозу чулися пташині голоси: качине крякання, гусяче гелготання та ячання лебедів.

В. Абу Амар сидів під стіною, убраний у тонкий перський каптан, білу лляну сорочку, перепоясаний дорогоцінним срібнотканним поясом.

Г. Праворуч від воріт бованіло одне-однісіньке дерево з ріденьким листям.

Д. Моко – один із популярних тонів для волосся вже кілька сезонів.

3. Редагування НЕ ПОТРЕБУЄ речення...

А. Твори письменників, які лежали на полицях у бібліотеці, вражали своєю актуальністю.

Б. Літературознавці й до сьогодні цікавляться та досліджують творчість Тараса Шевченка.

В. З двох будинків евакуювали людей, які знаходилися в аварійному стані.

Г. Військові, які перебувають на лінії розмежування, отримали гуманітарну допомогу.

Д. Нотаріус засвідчив заповіт, який займається оформленням документів за пільговою ціною.

4. Відновіть початковий зміст речення, заповнивши пропуски.

Павло Тичина мав (1) _____ (2) _____ талант, грав на багатьох (3) _____ інструментах. Митець уславився (4) _____ віршів «Соняшні кларнети». П. Тичина – (5) _____ поетичної форми, бо створив унікальний кларнетичний стиль.

А. Рідкий, музичний, музикантських, збірником, рутинер.

Б. Різноманітний, музикантський, музикознавчих, підручником, консерватор.

В. Різностильовий, музикальний, музичних, зібранням, педант.

Г. Рідкісний, музикальний, музичних, збіркою, новатор.

Д. Різноманітний, музичний, музикальних, монографією, організатор.

5. Відновіть початковий зміст речення, заповнивши пропуски.

Під час міграції _____ фламінго летить зі швидкістю до _____ кілометрів за годину та подорожує на відстані близько _____ кілометрів, щоб дістатися до нового місця проживання.

А. Рожевий, п'ятдесяти дев'яти, чотиреста.

Б. Рожевий, п'ятдесяти дев'яти, чотирьохсот.

В. Рожевий, п'ятдесяти дев'яти, чотирьохста.

Г. Рожеве, п'ятдесяти дев'яти, чотирьохсот.

Д. Рожевий, п'ятдесяти дев'ятьох, чотирьохсот.

6. Прочитайте діалог учня з учителем фізики. Знайдіть репліку, яка потребує редагування.

А. – Запам'ятайте, будь ласка: завдяки міжмолекулярному притягання тверді тіла зберігають свою форму, рідина збирається в краплини, клей прилипає до паперу, – пояснював новий матеріал учитель фізики.

Б. – А що мені, Віктору Васильовичу, робити з улюбленою чашкою мами, яка вчора розбилася? – глузливо запитав Олексій. – Якщо між молекулами є притягання, то чому уламки не притискаються й посуд не стає цілим?

В. – Пояснити, шановний, можна тим, що міжмолекулярне притягання стає помітним тільки на дуже малих відстанях.

Г. – Що Ви маєте на увазі?

Д. – Коли ми притискаємо уламки чашки один до одного, то через нерівність поверхні на зазначені відстані зближується незначна кількість молекул, а відстань між більшою їх частиною залишається такою, що молекули майже не взаємодіють.

7. Який розділовий знак (цифра позначає наступний знак) пояснений неправильно?

Розвиток торгівлі (1), на думку вчених (2), зумовив розквіт реклами. Короткі повідомлення (3), де можна знайти «хліба та видовищ» (4), висікалися на стінах. Наприклад (5), у Помпеї (6), залитій лавою (7), збереглося понад 1500 рекламних звернень на різних носіях: табличках (8), каменях (9), стінах.

А. Коми 1, 2, 5 при вставних конструкціях.

Б. Коми 3, 4 у складному реченні.

В. Коми 6, 7 для відокремлення дієприслівникового звороту.

Г. Коми 8, 9 при однорідних членах речення.

(10 балів)

VI. Лабораторія редактора

Запишіть нормативні або більш вдалі відповідники до словосполучень: *відкрити істину, відкрити квартиру, відкрити дужки, відкрити книгу, відкрити обійми, відкрити замок, відкривати карти, відкрити очі, відкрити рот, відкрити пащу, відкрити пляшку.*

(5 балів)

Усього 50 балів

Добра і зла одвічна битво,
Душа пошарпана, як стяг.
Зі мною будь, земна молитво,

В цих неприкаяних гостях...
Ковтком борщу в селянській мисці,
Дощем у пізньому саду,
Дитям у маминій колисці,
Застільним гуртом в коляду...
Життя, воно лиш дим та й нитка,
Як під колодою змія...
Зі мною будь, земна молитво,
Хоч майже не молюся я...
Коли ж як день погожий смеркну,
На позаобрійній межі
Я там собі відкрию церкву
В перетолоченій душі...
А тут не перестануть битись
За правду. Інші – за маржу,
Я там почну за вас молитись,
А де – одразу й не скажу...
Можливо, з пекла... Може, з раю
Всіма відтінками жалю...
Я слів таких іще не знаю,
Котрими звідти вас люблю...
А ви при поминальній тризні –
Небесне те, котре й земне –
У непобореній Вітчизні
Згадайте грішного мене
Ковтком борщу в селянській мисці,
Дощем у пізньому саду,
Дитям у маминій колисці,
Застільним гуртом в коляду...
Бо поки тут триває битва,
І поки ворог не ослаб,
Яка в цих похапцях молитва?
Перехреститися хоча б...

Богдан Томенчук

10 клас**I. Творча майстерня**

Сьогодні дискусійним є питання про ставлення українців до росіян, неоднозначно витлумачено поняття «хороші росіяни», обговорюють проблему налагодження стосунків із представниками країни-агресорки в майбутньому.

Поміркуйте над словами з твору Івана Франка «Захар Беркут» (1882 р.), які надзвичайно актуальні сьогодні: *«Після цієї війни в прийдешніх поколіннях має лишитись два почуття: наші нащадки мають їх ненавидіти, їхні – мають нас боятись. Цього досить»* (Іван Франко).

Напишіть твір-роздум (орієнтовний обсяг – 3–3,5 сторінки). Використайте у творі та підкресліть, позначивши на полях відповідною цифрою, такі конструкції: 1) відокремлені додатки (не менше ніж 2); 2) порівняльні звороти (не менше ніж 2); 3) безсполучникові складні речення з неоднорідними частинами (по одному реченню різних типів).

(15 балів)

II. Синтаксичний ринг

Виконайте повний синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, побудуйте структурну схему, дайте загальну характеристику всієї конструкції та компонентів як простих речень), надпишіть частини мови.

Неначе пробуджені від сну надзвичайністю того, що сподіялось, люди набули раптом немовби нового бачення світу, і ввесь смисл їхнього буття – всі труднощі, злигодні й героїчні події минулого, всі пристрасті сучасного, і завбачення, і передчуття своєї історичної долі – все постало перед ними у великій небуденній єдності (О. Довженко).

(10 балів)

III. Лінгвістичний бліц

Виконайте завдання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

1. Визначте рід іменників *фугу, бешамель, кашине, сулугуні, конференсьє*.

2. Поясніть, чим зумовлене написання слів *всесвітньо/відомий, всесвітньо/історичний, загально/відомий, історико/культурний, історично/необхідний*.

3. Складіть словосполучення з паронімами: *дощовий (-а, -е) / дощовитий (-а, -е), чисельний (-а, -е) / численний (-а, -е), ущерт / ущент, виборний (-а, -е) / виборчий (-а, -е), книжковий / книжний (-а, -е)*.

4. Запишіть наведені в уривку числівники словами, використовуючи всі можливі варіанти відмінкових форм: *Історія зафіксувала: людина може оволодіти 28 мовами, а працювати, користуючись словниками, з 54 мовами. Найдовше слово, що вживалось у комедії Аристофана, складалось із 182 букв. Складне слово із 195 знаків, що може бути транслітероване 428 буквами латинського алфавіту, було написане санскритом.*

5. Поставте наголос у словах: *вітчим, тім'яний, свердло, помовчати, іконопис.*

(5 балів)

IV. Ерудит

Українгліш – це схрещення українських слів і словосполучень з англійськими, тобто відбувається не запозичення англізму в чистому вигляді (як *лайфхак* чи *бекграунд*), а підлаштування його до морфологічної чи синтаксичної структури української мови з утворенням суржику: «*А ви ловили кринж, рофлилися, чилилися або агрилися через те, що вас затролили читери через репрезентований пруф?*»

Підготуйте добірку «Свої не гірші за моря» із 10 слів (можуть бути різні частини мови), запропонувавши англізм та його український відповідник, за таким зразком: *фоловити – відстежувати; чилити – відпочивати; дедлайн – реченець; контент – вміст.*

(5 балів)

V. Тестові завдання

1. Граматичної помилки НЕМАЄ в реченні...

A. Розділення різних сумішів відбувається в природному середовищі.

Б. Із повітря на земну поверхню осідають часточки пила, а під час дощу та снігопаду – краплі води.

В. Іноді мимовільне розділення сумішей є небажаним.

Г. Це стосується деяких харчових продуктів (майонеза, соусу, крему), косметичних засобів.

Д. Щоб запобігти від «руйнування» таких сумішей, до них додають спеціальні два стабілізатора, різні емульгатори.

2. Позначте речення, де НЕМАЄ діалектизмів.

А. Відколи Івана Дідуха запам'ятали в селі газдою, відтоді він мав усе лиш одного коня і малий візок із дубовим дишлем.

Б. Ще Івана знали в селі з того, що до церкви ходив лиш раз у рік, на Великдень, і що курей зіцірував.

В. А всього маєтку лишив йому тато букату горба щонайвищого і щонайгіршого над усе сільське поле.

Г. На тім горбі копали жінки пісок, і зівав він ярами та печерами під небеса, як страшний велетень.

Д. Уся дорога до села була з глибокими бакаями, тож довелося об'їхати, щоб не зламати колеса.

3. Усі фразеологізми є антонімічними, ОКРІМ:

А. Ще треті півні не співали – у свинячий голос;

Б. Ковінька на руку – як п'яте колесо до воза;

В. Накивати п'ятами – смалити халявки;

Г. Топтати ряст – урізати дуба;

Д. Пустити шпильку – маслом мастити.

4. Відокремленою обставиною можна замінити всі підрядні речення, ОКРІМ:

А. Як читаєте книги, критично оцінюйте текст і сюжет.

Б. Коли ви читаєте твори різних жанрів, маєте можливість досягнути велич світу.

В. Читання стимулює роботу мозку, бо допомагає йому залишатися в гарній формі.

Г. Якщо читатимете регулярно протягом усього життя, зможете знизити ризик втрати пам'яті й частково запобігти зниженню концентрації уваги.

Д. Якщо вам хочеться мати хорошу пам'ять та розвинуту уяву, просто потрібно почати читати.

5. Однаковий звук позначають букви, підкреслені в окремих словах речення.

А. У немовлят ще немає зап'ястних кісток, вони ледве позначаються.

Б. Айсберги утворюються внаслідок обламування кінців льодовиків, що спускаються у воду.

В. Вона, як завжди, була одягнена в народний одяг, який їй надзвичайно пасував.

Г. Дзвінок почувся – тож люд увесь поволі повернув до зали.

Д. Боротьба за культуру мови – це змагання за стислість, лаконічність і ясність думки.

6. Однорідними членами речення ускладнено всі речення, ОКРІМ (розділові знаки пропущено):

А. Несподіванкою для всіх у школі стала цікава не очікувана ніким зустріч з письменником.

Б. Не відомий ще читачам молодий поет декламував свої вірші неперевершено.

В. Старшокласники захоплено аплодували, кожен хотів придбати збірку нових нещодавно надрукованих творів.

Г. Юний митець радо залишав автографи на кольорових щойно куплених поціновувачами поетичного слова книжках.

Д. Ще довго в пам'яті учнів залишатиметься спогад про оригінальну не подібну на інші зустріч.

7. З'ясуйте, яким членом речення є виділені слова в прикладах.

Члени речення	Приклад (виділене слово)
1. Підмет	А. Породила мене мати в червоних палатах та й понесла серед ночі у Дніпрі <i>купати</i> .
2. Означення	Б. Мистецтво <i>любити</i> даровано лише людині.
3. Обставина	В. Люблю <i>співати</i> українські пісні.
4. Додаток	Г. <i>Любить</i> свій край – це для народу жити.
	Д. Пізнати мову народу – <i>зрозуміти</i> його душу.

(10 балів)

VI. Лабораторія редактора

Відредагуйте словосполучення: *переводити кошти, в області серця, доглядати за тваринами, при всьому бажанні, попередити хворобу, приймати міри, називати по імені, музей під відкритим небом, тратити час даремно, заключне слово.*

(5 балів)

Усього 50 балів

Виходьте з-за дерев
і не питайте хто ви,
я знаю хто ви є
і як ви мовчите,
зеленолапі пси,
червонооки сови
ви хлебчете ріку,
на афинах спите,
ви знаєте, що я
опала мокра хвоя,
ви знаєте мене
без голосу і слів,
лише лице в ріці
не знає хто я, хто я,
дивіться там за ним

тримайте берегів...
як витруться думки,
як вивітриться серце,
як відшліфує вир
до мовчазного дна,
подивиться воно
у місячне люстерце
і, може, аж тоді
подібне стане на
зеленолапі пси,
червоноокі сови,
і вихлебче ріку,
на афинах засне,
і вийде з-за дерев,
і не спитає хто ви
а озирнеться, щоб
побачити мене

Власта Власенко

11 клас**I. Творча майстерня**

Вам доводилося спостерігати за виступами політиків, інших публічних людей. Одні з них не бояться аудиторії, інші відчують страх і дискомфорт. Історія знає багато відомих особистостей, які своїми промовами змогли захопити мільйони людей, примусили повірити їм і йти за ними. У чому їхній секрет? Звичайно, у геніальних ораторів багато «секретиків»: упевнена постава, сильний голос, переконливі жести, харизма тощо. Однак і це ще не все. Важливо також те, ЩО вони говорять: які добирають слова, які приклади наводять, які історії розповідають.

Уявіть, що вам потрібно виступити з промовою «Формула Перемоги» на Форумі миру перед величезною аудиторією. Вас слухатимуть тисячі або й мільйони людей. Окресліть стратегію перемоги України у війні, спробуйте переконати у важливості здобути перемогу над агресором (а не заморозити конфлікт).

Напишіть текст промови (орієнтовний обсяг – 3,5–4 сторінки). Використайте у творі, підкресліть і позначте на полях відповідною цифрою такі конструкції: 1) вставні одиниці (не менше ніж 2); 2) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю (не менше ніж 2); 3) складносурядні речення з протиставними та розділовими сполучниками (по одному реченню).

(15 балів)

II. Синтаксичний ринг

Виконайте повний синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, побудуйте структурну схему, дайте загальну характеристику всієї конструкції та компонентів як формально простих), надпишіть частини мови.

Те, що в майбутньому може запанувати ера електронної книжки, не страшно: головне – читати, і не так важливо, з яких носіїв, бо книжки – це знання й емоції, які, на відміну від щоденного потоку інформації, залишаються з нами надовго (за І. Малковичем).

(10 балів)

III. Лінгвістичний бліц

Виконайте завдання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

1. Поясніть відмінність у написанні слів *де/не/де*, *де/ін/де*, *будь/де*, *де/з/ким*, *до/де/кого*.

2. Чи однаковим способом утворені слова *підліток*, *підносити*, *підпис*, *підгірний*, *підклас*? Відповідь аргументуйте.

3. Утворіть назви жителів (чоловічого та жіночого роду) від назв міст *Рівне*, *Луцьк*, *Острог*, *Тернопіль*, *Біла Церква*.

4. Пароніми переважно ходять парами. Проте є й такі, що не тільки парами. Поєднайте запропоновані пароніми зі словами, утворивши правильні словосполучення: *вітряний* (-а, -е), *вітровий* (-а, -е), *вітряний* (-а, -е); *лікарський* (-а, -е), *лікарський* (-а, -е), *лікарняний* (-а, -е); *виголошувати*, *оголошувати*, *проголошувати*.

5. Поставте наголос у словах: *проміжок*, *перепад*, *оптовий*, *магістерський*, *зубожіння*.

(5 балів)

IV. Ерудит

Шиболет – це водночас біблійний і лінгвістичний термін, що означає характерну мовну особливість, за якою можна впізнати людину, для котрої та чи та мова не є рідною. Перевірку на вимову певного слова влаштовували чужинцям ще з біблійних часів. Люди здавна розуміли, що кожна етнічна група має характерну мовну особливість, важке для вимови слово, за яким ідентифікують іноземця, своєрідний «мовний пароль» для того, хто розмовляє нерідною мовою. З 24 лютого 2022 року українські шиболети знає весь світ, адже вони стали не лише мовним тестом для окупантів, а й одним із символів української нації, елементом нашої лексичної ідентифікації. З-поміж них – *паляниця*, *філіжанка*, *вештатися*, *духмяний*, *пуцьвірінок* та ін.

Наведіть 10 прикладів українських шиболетів, які виникли в період російсько-української війни. Аргументуйте, чому саме ці слова можна вважати шиболетами, чим це зумовлено.

(5 балів)

V. Тестові завдання

1. З'ясуйте тип кожного речення в тексті (*цифра позначає наступне речення*).

Речення (текст)	Тип речення
1. Відома оперна співачка, яка народилася на Тернопільщині та закінчила Львівську консерваторію, володіла неперевершеним сопрано в три октави та вміла співати вісьмома мовами. 2. За життя Соломія Крушельницька була визнана найвидатнішою співачкою світу, виступати з нею на одній сцені прагнуло ціле сузір'я славетних співаків: Федір Шаляпін, Енріко Карузо, Тітто Руффо. 3. Щоб слухачі не забували, звідки вона родом, під час святкових концертів або після них Соломія з великою любов'ю частенько знайомила їх з українськими піснями, і це справляло неабияке враження на них. 4. «Найпрекрасніша й найчарівніша Батерфляй», «незабутня Аїда», «найчарівніша Чіо-Чіо-Сан», «неповторна Соломія» – усі ці захопливі титули належали їй і піднесли її ім'я на п'єдестал слави.	А. Просте ускладнене Б. Складносурядне В. Складнопідрядне Г. Складне безсполучникове Д. Складне з різними видами зв'язку

2. Форма кличного відмінка є НЕПРАВИЛЬНОЮ в іменнику рядка...

А. Уставай, бурлако, за волами з ремінними батогами.

Б. Не журися, козаченьку, ще ж ти молоденький!

В. Вернись, синку, додомоньку, змию, зчешу головоньку.

Г. Ой подай, чумаку, та подай, голубе, та хоч правую руку!

Д. Сопілочко калинова, мала та тоненька, чую тебе з полонини, така голосенька.

3. Позначте просте неповне речення.

А. Серед пам'ятних дат першого місяця року варто згадати день народження геніального вченого Агатангела Кримського.

Б. Агатангел Кримський – найвідоміший поліглот України, історик, мовознавець, письменник і громадський діяч.

В. Основна спеціалізація унікального вченого – східні мови.

Г. Серед мовознавчих досліджень – найбільше легенд про феноменальні здібності поліглота.

Д. Сучасники переказували численні комічні історії про Агатангела Кримського – диво-мовника.

4. Визначте, в суфіксах яких прикметників треба писати літеру «о» (цифра позначає наступне слово).

Павутинні кліщі обплутують листя **(1)** плод..вих рослин павутиною, завдаючи **(2)** митт..вої шкоди культурам. Наприклад, **(3)** чотир..ногі кліщі – небезпечні шкідники рослин (кліщ **(4)** груш..вий, **(5)** яблун..вий, **(6)** цикламен..вий, **(7)** гал..вий, виноградний та інші).

А. 1, 3, 7.

Б. 1, 6, 7.

В. 1, 5, 6.

Г. 1, 4, 7.

Д. 1, 4, 6.

5. Прочитайте речення. Оберіть варіант, у якому ПРАВИЛЬНО передано непрямою мовою пряму.

Про Івана Франка Максим Рильський сказав: «Я переконаний в одному: як не міг Леонардо да Вінчі бути тільки живописцем або тільки скульптором, так не народжений був Іван Франко на те, щоб усю силу свого розуму, темпераменту й таланту спрямувати якимось одним річищем».

А. Про Івана Франка Максим Рильський сказав, що він переконаний у тому, що Леонардо да Вінчі міг бути тільки живописцем або тільки скульптором, так й Іван Франко народжений на те лише, щоб усю силу його розуму, темпераменту й таланту спрямувати якимось одним річищем.

Б. Про Івана Франка Максим Рильський сказав, що я переконаний у тому, що як не міг Леонардо да Вінчі бути тільки живописцем або тільки скульптором, так не народжений був Іван Франко на те, щоб усю силу свого розуму, темпераменту й таланту спрямувати якимось одним річищем.

В. Про Максима Рильського Іван Франко сказав, що він переконаний у тому, що як не міг Леонардо да Вінчі бути тільки живописцем або тільки скульптором, так не народжений був Іван Франко на те, щоб усю силу свого розуму, темпераменту й таланту спрямувати якимось одним річищем.

Г. Про Івана Франка Максим Рильський сказав, що, на моє переконання, як не міг Леонардо да Вінчі бути тільки живописцем або тільки скульптором, так не народжений був Іван Франко на те, щоб усю силу свого розуму, темпераменту й таланту спрямувати якимось одним річищем.

Д. Про Івана Франка Максим Рильський сказав, що він переконаний в одному: як не міг Леонардо да Вінчі бути тільки живописцем або тільки скульптором, так не народжений був Іван Франко на те, щоб усю силу свого розуму, темпераменту й таланту спрямувати якимось одним річищем.

6. Відновіть початковий зміст речення, заповнивши пропуски.

Олексій Іваненко – _____ кореспондент, який із 2014 року перебував у відрядженнях по всій лінії зіткнення, а торік _____ контракт та став військовослужбовцем окремого _____ морської піхоти.

А. Військовий, створив, батальона;

Б. воєнний, ухвалив, батальйону;

В. військовий, уклав, батальйону;

Г. військовий, уклав, батальйона;

Д. воєнний, підписав, батальйону.

7. Знайдіть речення, у якому вжито фразеологізми.

А. Не буває нині такого дня, щоб не йшли люди на Тарасову гору, не клали на його могилу свіжих квітів (О. Пархоменко).

Б. Я – українець. Щедро ми для друзів одкриваєм душу, гостинно
стелим килими... (І. Нехода).

В. Будуть січні, будуть лютні, буде хата в рушниках (В. Мордань).

Г. Голосно затріщала крига на річці (С. Васильченко).

Д. За Збручем та Дністром народ в нас – один, одна наша земля –
Україна (П. Козланюк).

(10 балів)

VI. Лабораторія редактора

Відредагуйте, максимально дотримуючись змісту оригіналу, текст,
узятий із мережі «Фейсбук».

*В наший час щирість це надзвичайне явище. Але вчора їхавши
рейсовим автобусом «Соболевка – Вінниця» в 13.15 проїзджаячи Теплик,
Гайсин та Немирів та безліч наших неймовірних та красивих селищ!
У місті Гайсин на автовокзалі сів у автобус наш Герой! Військовий!
І коли прямуючи до водія щоб заплатити за проїзд, водій відмовився
брати кошти! Хочеться подякувати цю людину за неймовірний вчинок!
Це дійсно вчинок, який достойний подяки та низького поклону водієві та
нашому герою за наше життя!*

(5 балів)

Усього 50 балів

Третього ранку до стелі стояла вода
сльози тонули
спливали криваві сліди
плакала церква: За що нам така біда?!
плавав козак
і звірят витягав із води
Десь попід хмарами
вибухом кашляла смерть
мертві будинки ротами хапали дим
вуглий ковчег
переповнений душами вщерть
сумно гойдався

на чорнім безмежжі води
Душі кричали: Господи, ще не пора!
Ти обіцяв нам дожити до судного дня!
Мокрі дерева
гальмуючи струмінь Дніпра
міцно тримали ангелів і пташенят
Небо двигтіло –
про помсту волали живі
на берегах
пробудившись од вічного сну
гнівом Перуновим зблиснули шаблі криві
Січ Запорізька
збиралася на війну

Світлана Бреславська

Відомості про авторів

БОЛГАРСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Карайван Наталя Іванівна	методистка Комунального закладу вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»;
Колесник Валентина Олександрівна	професорка кафедри прикладної лінгвістики Національного університету «Одеська юридична академія», докторка філологічних наук, професорка;
Полтавська Тетяна Миколаївна	завідувачка відділу інформаційно-ресурсного забезпечення Комунального закладу вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

МОВА ІВРИТ ТА ЄВРЕЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Лисогор Світлана Борисівна	заступниця директора з навчально-виховної роботи Приватного ліцею «ОР Авнер» міста Житомира;
Орлова Юлія Петрівна	вчителька Ліцею № 141 «Освітні ресурси та технологічний тренінг» Дніпровського району м. Києва;
Сіра Марія Володимирівна	вчителька Ліцею № 141 «Освітні ресурси та технологічний тренінг» Дніпровського району м. Києва;
Сурінова Оксана Олександрівна	вчителька Приватного закладу «Одеський приватний ліцей “Хабад”»;
Шохіна Олександра Сергіївна	вчителька Спеціалізованої школи II–III ступеня № 325 «Щастя», м. Київ

НОВОГРЕЦЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Косюк заступниця директора Спеціалізованої школи № 94
Лариса «Еллада» Печерського району м. Києва;
Володимирівна

Сабадаш вчителька Спеціалізованої школи № 94 «Еллада»
Тамара Печерського району м. Києва;
Іванівна

Савенко доцент кафедри загального мовознавства, класичної
Андрій філології та неоелліністики Інституту філології
Олександрович Київського національного університету імені Тараса
Шевченка, кандидат філологічних наук

ПОЛЬСЬКА МОВА

Мацькович начальниця Дрогобицької філії Державної наукової
Марія установи «Інститут модернізації змісту освіти»,
Романівна кандидатка філологічних наук

РУМУНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Алб вчителька румунської мови та літератури
Марія Солотвинського ліцею-інтернату з румунською мовою
Василівна навчання імені М. Емінеску Солотвинської селищної
ради Тячівського району Закарпатської області;

Борка вчителька румунської мови та літератури
Валентина Нижньоапшанського ліцею «Апша» Солотвинської
Драгошівна селищної ради Тячівського району Закарпатської
області;

Дацьо старший викладач кафедри класичної та румунської
Тарас філології факультету іноземної філології Державного
Омельянович вищого навчального закладу «Ужгородський
національний університет»;

Ціпле вчителька Середньоводянського ліцею імені академіка
Олена Василя Маріни Солотвинської селищної ради
Іванівна Тячівського району Закарпатської області, кандидатка
педагогічних наук;

Шіман
Ганна
Іванівна

вчителька румунської мови та літератури,
заступниця директора з навчально-виховної роботи
Середньоводянського ліцею імені академіка Василя
Маріни Солотвинської селищної ради Тячівського
району Закарпатської області

СЛОВАЦЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Буднікова
Леся
Томашівна

викладачка кафедри словацької філології філологічного
факультету Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет», кандидатка
філологічних наук, доцентка;

Петріца
Наталія
Миколаївна

завідувачка кафедри словацької філології філологічного
факультету Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет», кандидатка
філологічних наук, доцентка;

Сабо
Вероніка
Василівна

асистентка кафедри словацької філології філологічного
факультету Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

УГОРСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Габор
Валерія
Ендрейвна

вчителька Великодобронського ліцею
Великодобронської сільської ради
Ужгородського району Закарпатської області;

Гнатик-Рішко
Марта
Миколаївна

вчителька Берегівського ліцею імені Габора Бетлена
Берегівської міської ради Закарпатської області;

Кейс
Маргарета
Юріївна

доцентка кафедри філології Закарпатського угорського
інституту імені Ференца Ракоці II, кандидатка
філологічних наук;

Кіраль
Катерина
Бейлівна

вчителька Фахового коледжу Закарпатського угорського
інституту імені Ференца Ракоці II;

Певсе
Андрея
Андріївна

доцентка кафедри філології Закарпатського угорського
інституту імені Ференца Ракоці II, кандидатка
педагогічних наук

УКРАЇНЬСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Гарасим Ярослав Іванович	професор кафедри української фольклористики імені академіка Філарета Колесси Львівського національного університету імені Івана Франка, доктор філологічних наук, професор;
Голод Роман Богданович	декан факультету філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор філологічних наук, професор;
Гримашевич Галина Іванівна	завідувачка кафедри української мови та методики її навчання Житомирського державного університету імені Івана Франка, кандидатка філологічних наук, доцентка;
Пилипчук Святослав Михайлович	професор кафедри української фольклористики імені академіка Філарета Колесси Львівського національного університету імені Івана Франка, доктор філологічних наук, професор;
Романов Сергій Михайлович	завідувач кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури Волинського національного університету імені Лесі Українки, доктор філологічних наук, професор;
Сітькова Ірина Миколаївна	вчителька української мови та літератури Ліцею «Гроно» Львівської міської ради

Навчальне видання

**Завдання IV етапу
Всеукраїнських учнівських олімпіад
з навчальних предметів**

2023/2024 навчальний рік

ФІЛОЛОГІЯ

Практикум

Завдання мовами національних меншин України
подано в авторській редакції

Редагування: *Н. І. Гетьман, О. Б. Степанюк*
Дизайн обкладинки *О. А. Чекановська*

У виданні з навчальною метою
використані матеріали, в тому числі ілюстративні,
що містяться у вільному доступі в мережі Інтернет

Формат 60×84 1/16. Папір офс. 80 г/м².
Друк цифровий. Ум. друк. арк. 15,81.
Наклад 300 прим.

Видавництво: Національний центр «Мала академія наук України»,
Кловський узвіз, буд. 8, м. Київ, 01021
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 6999 від 04.12.2019

